"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laiškų:
J.J. Paukształis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

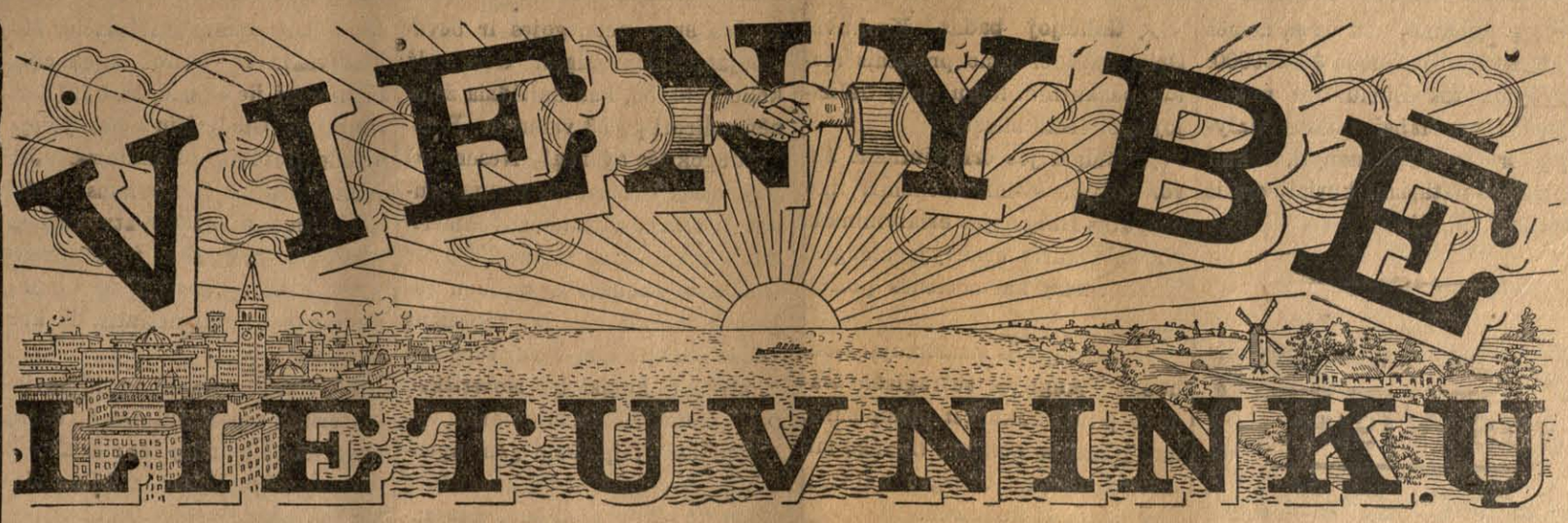

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis &
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 10. Brooklyn, N. Y. 5 d. Kovo (March) 1913 m. Metai XXVIII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

ŽODIS TĖVAMS.

Čia keliais žodžiais noriu pataikint tėvų širdysna. Juk labai daug tėvams priseina galvot ir kankinties su klausimu apie savo vaikų gerą pasielgimą, gražų apsiėjimą ir dorą. Tai yra amžinas klausimas ir jis taip senas, kaip kad pati žemė, kaip pati žmonija. Kaip tik tėvai sulaukia vaikų, tai pirmas jų rūpestis — kad vaikai gerais, dorais ir prakilniais žmonėmis išauginus. O juk labai prastas yra daiktas dailiai išaugint vaikus. Nori vaiką dailiai išaugint — kad jis iš mažens ingautų kaip ir prigimimą prie visko, kas dailu, tai duok jam, kad jis tą gerą pažintų, o pažinęs— pamylėtų. Gal yra sunku? — visai ne! Kiekviena šeimyna nors vienam iš savo vaikų išsigalėtų suteikti, o šis jau darytų šeimynoje intekmę ant kitų. Kas gi reikia duoti vaikams išmažens? Duok mokslą ir viską, kas dailu. O dailu tai štai kas: *muzika,* — muzika pirmoj vietoj, ty. dainavimas, griežimas ant styginių instrumentų, skambinimas ant piano, pūtimas visokių kitų muzikos instrumentų, o toliau — piešimas, tapymas, skaptavimas ir tt. Taigi vaikas augdamas jau pripras ne tik kad dirbt ką-nors gero, bet jis ingaus gerus jausmus ir norą būt prakilnesniu žmogum, suprantančiu doros ir dailės dėsnius. Tada jis turės sau atsakančių pasismaginimų ir žinos kur ir kaip sunaudot liuosą laiką. Tėvams mažiau bus vargo saugot savo sūnelius, kad tie nesilenktų prieš Bachuso aukurą, kuris daugiausiai stumia mūsų jaunuomenę žmonijos marmalinėn, kur žmonės kūnu ir dvasia jau pražuvę ir sau ir visuomenei. Su mergaitėmis be abejo, dar blogiau pasidaro, jei jos lieka be priežiūros ir tam tinkamo auklėjimo. O mergaitę, gerai pridabojus, yra daug lengviau geru ir prakilniu žmogum iš auginti. Užtai, tėvai, mokykit savo vaikus abelnai, o muzika tegul bus jūsų vaikų gera auklėtoja doroje, skiepijančia jiems gerą skonį pamylėjimui viso to, kas dailu ir pasibjaurėjimu visuomi, kas šlykštu ir bjauru. Tėvai, suteikkit savo vaikams tokią progą, kad jie galėtų mokyties muzikos, per ką jie sušvelnintų savo jausmus ir geidulius. Jūsų vaikai tuomet ingaus geresnį ir tvirtesnį būdą ir pastovumą. Be tų dalykų žmogaus gyvenimo takai būna labai sunkūs, ir žmogus lyg bailys po juos klaidžioja, nes jis nesijaučia esąs valdonas pasaulyje. Gamta tankiai žmogui suteikia stebėtinus gabumus, kuriais rodos jis galėtų pasinaudoti ir amžinai gėrėties patsai ir priduoti smagumą kitiems; bet kas iš to, kad tie gabumai neranda sau geros dirvos, arba kad ta dirva lieka neapdirbta, o tankiai net sudarkyta — tada jie neišduoda gero vaisiaus, jie dingsta. Taigi tėvų pareiga, pirm negu prasišalinus iš šios pasaulės, viską tą padaryti naujai kartai, savo vaikams, kad jie būtų stiprus kūnu ir dvasia ir laimingi gyvenime, kad jie galėtų visur ir visad atsispirti prieš įvairiausius, lyg tyčia žmogui pataisytus slastus ir netikusias pagundas.

Antras tėvams pasidžiaugimas bus tas, kad jaunimas, susiėjęs liuosan kekiran, nesistengs, kaip dabar kad yra, jieškot ko „mudriau" pasakius, o tas visas „mudrus" pasakymas remiasi ant to, kad stengiamasi pasakyt ką-nors nedoro, negražaus. Kuomet jaunimas bus auklėtas dailoje, jis susėjęs dailiai padainuos, pažais ir ne tik save apsaugos nuog intekmės negeistinųjų susierzinimų, bet ir pašaliniams padarys didelį smagumą. Kada-gi jaunimas bus tikrai auklėjamas dailėje, jam jau nereikės alaus bačkutės, kaip kad ant kiekvieno žingsnio daroma dabar, kad tik laiką kaip-nors užmušus. Mūs lietuviai iki šiam laikui, ypač vyrai, dainuoja tik tuomet, kuomet geria, o jau kaip viską išgeria, tai kuodus viens kitam rauna ir po rovinių traukia „pailsin", o paskui džiaugias taip paūžę. Rodos, reikėtų to viso sarmatyties; turėtų ir kiti tokius žmones pertarti ir nurodyti jiems blogus jų darbus bei papročius, jog dorų žmonių yra nemažai; bet vis kiekvienas lyg jaučiasi gyvenime išsinešiojęs ir ant visko blogo reaguoja tyla, o gero taipgi nedaro. Taip neturi būt!... Taigi, tėvai, pirmučiausiai rūpinkitės savo vaikais, o visi kiti dori žmonės taisykit silpnus visuomenės narius. Juk kiekvieno doro žmogaus pareiga yra netik pačiam gerai manyt ir veikt, bet ir kitus nuo blogo apsaugot ir tuom daryt visuomenę garbinga.

Mikas Petrauskas.

Peržvalga.

// **Apskundė vyskupus.** Lenkų laikraštis „Kuryer Polski" išeinantis Milwaukee, Wiss. apskundė arcivyskupą Messmerą iš Milwaukee ir keturis kitus vokiečių vyskupus, reikalaudamas užmokėti skriaudą sumoje $100,000.

Manoma, kad ton bylon toliau bus prikergti dar trįs vyskupai ir kun. Goral iš Milwaukee.

Mat draugija, leidžianti „K. P" patraukė teisman tuos augštus dvasiškius už tai, kad jie visomis pastangomis norėjo užkenkti „K. P." gyvavimui, ar tai mesdami ant to laikraščio prakeikimą ir uždrausdami jį žmonėms skaityti, ar veikdami kitokiais būdais. Panešta draugija skriauda, kaip matyti iš bylos kopijos, siekusi $100,000.

Apart to advokatai stengsis, idant teismas pareikalautų, kad tie dvasiškiai ateityje liautųsi agitavę prieš „Kuryer Polski".

Teismas prasidės kovo 8.

*

// **Visuotinas mokinimas.** Rusijos apšv. ministerija baigia daryti planus delei įvedimo visotino mokinimo. Šiam dalykui buvo pa reikalauta iš liaudies mokyklų direkcijos apyskaitos, kiek 1912 m. antrame pusmetyje mokinių lankė liaudies mokyklą.

*

// **„Botagas".** Po šitokiu užvardijimu greitu laiku pradės eiti Mažojoj Lietuvoje satyros-literatūros ir kritikos laikraštis.

Redaktoriu bus advokatas Rapolas Pipiras, o leidėju — šventos Teologijos magistras, buvusis kuningas kanauninkas Bonifatas Lipauskis.

*

// **Finliandijos** parlamento pirmininku išrinktas social-demokratas.

*

// **Laikraščių skaitlinės Rusijoje.** Rusų kalba išeina 1585 laikr., lenkų — 234, vokiečių — 69, latvių — 47, estų — 43, žydų — 31, armėnų — 21, lietuvių — 20, gruzinų — 13, ukrainiečių — 12, totorių — 11, baltarusių — 4.

*

// **Stebuklinga vieta.** Lurdas. Francijoj. 1912 m. šion stebuklingon vieton buvo atvažiavę 247 000 maldininkų; komunijų išdalinta 791,000, mišių atlaikyta — 65,000; stebuklų buvę 101.

*

// **Adminisrtativiškai nubausti.** Sąryšėj su prisiartinančia amnistija vasario 21. (seno kal.) vidaus dalykų ministerija paduoda tikras žinias kaslink skaitliaus administrativiškai nubaustų prašalinamu iš savo gyvenimo vietos.

Skaitlius administrativišku keliu išsiųstų į tolimus Rusijos kraštus pagal policijos departamento pranešimo siekia apie 3,300 žm.

Užlaikymas jų valstijos išdui kasmet atsieina virš 660.000 r. Paskutiniais keliais metais administrativišku keliu išsiųstų skaitlius dikčiai sumažėjo. 1911 m. jų skaitlius siekė — 6,000 žm., 1912 m. — 3,500, o 1913 m. — 3,300 žm.

*

// **Rusijos cenzūra,** kaip praneša „L. Ž." nori uždrausti Amerikos laikr. „Laisvę" ir „Kataliką".

*

// **Nauja atskaita Rusijoje.** Buvęs vienuolis Iliodoras, o dabar Sergijus Trufanov'as, kuris tiek trukšmo laike paskutinių metų pridarė Caricyne, Rusijoje, o paskutiniu laiku atsisakė nuo stačiatikystės, sutvėrė naują atskalą. Jos pamatan padėta — broliška meilė be skirtumo tautų, komunistiškas gyvenimas ir laisvos meilės moterystė. Laike maldiškų susirinkimų pasekėjai to naujo tikėjimo, griežiant muzikai, dainos hymnus gamtai, saulei, žemei, vandeniui ir miškams. Bus tam tyčia paskirtos dienos pagerbimui ir šlovinimui Kristaus, Budos, Mahometo, Konfucijaus ir Leono N. Tolstojaus. Trufanov'as pasitiki rasti daug pasekėjų ir inteligentijos tarpe.

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Kilus maištui Meksikos sostinėje Suv. Valst. valdžios akįs buvo nukreiptos ant to nuolat banguojančio krašto — valdžia intemptai svarstė, kaip ji turi pasielgti šiame karte su Meksiku. Iš pradžios buvo manoma pasiųsti Meksikon apart kariškų laivų atsakantį skaitlių kareivių.

Buvo padaryta, kaip žinoma net mobilizacija, bet... paskui liko nutarta, kad reikia palaukti.

Eina kalbos, kad Suv. Valstijoms geistina būtų kokiu-nors būdu praplėsti savo rubežius. Panamos perkasos link, arba nors apimti žemės plotus, prieinančius prie tos perkasos.

Stojus laikinai Meksikos prezidentu Vikt. Huertai, Suv. Valst. valdžia apsirubežiavo tik autoritetiškais pranešimais Meksikos valdžiai kaslink apsaugojimo jų pavaldinių ir numestojo prezidento Fr. Madero. Vienok Fr. Madero ir vice-prezidentas liko užmušti, vietomis dar siautė revoliucijonierių judėjimas, bet Suv. Valstijos pasikakino tik Meksikos valdžios pranešimais.

Nekurie Anglijos laikraščiai išreiškė papeikimą tokiam Suv. Valst. pasielgimui.

Virš 10,000 kareivių šiose dienose pribuvo į Galvestoną, Texas ir apie tiek yra kitose Meksikos parubežiaus miestuose.

Prezidentas Taftas, leisdamas paskutinias savo prezidentavimo dienas, jokiu būdu nenorėjo pradėti aštrų politikos darbą, — jis nori tą viską pavesti savo inpėdiniui W. Wilsonui.

Kongrese paskutiniomis dienomis buvo svarstomi karės dalykų klausimai, biudžetas ir daug smulkesniųjų; viskas atliekama greit.

Daug kalbama apie likimą W. Bryan'o užsienio ministeriui; manoma, kad Bryan'as, būdamas labai kompetentišku politikos dalykuose, likęs ministeriu, kamanduos visu kabinetu.

Visi su neramumu laukia kovo

MEKSIKA.

Buvo jau pranešta apie užmušimą atstatytojo prezidento Fr. Maderos ir vice-prezidento Suarezo. Šitas užmušimas sukėlė daug kalbų; pasipylė apkaltinimai ant dabartinės Meksikos valdžios; bet valdžia paaiškino, kad ji nėra tame dalyke kalta, kad jiedu liko nušautu susirėmime tarp Maderos šalininkų ir valdžios kareivių, vedant iš Tautiško palociaus kiton vieton, kada jiedu net mėgino ištrūkti.

Pirmose Vikt. Huertos valdymo dienose sunku buvo tikėti, kad Meksikoje įvyktų ramumas, nes 8 gubernijose revoliucijonieriai ir tų vietų gubernatoriai griežtai buvo atsisakę pripažinti laikinio prez. Vikt. Huertos valdžią.

Bet V. Huerta pasiryžo tvirtai kovoti su savo priešais ir priversti juos nusilenkti. Jis apie tai visiems kategoriškai ir pranešė; į nekurias vietas tuoj buvo pasiųsti kareiviai, idant įvesti reikalingą tvarką ir ramumą.

Vikt. Huerta su savo minist. kabinetu nutarė, kad reikia sudrūtinti ir padauginti Meksikos kariuomenę, su kurios pagelba galėtų palaikyti krašte ramumą ir duoti valdžios priešams atspirtį; kariuomenė, anot jų nutarimo, turi būt apsauga ir nuo svetimų valstijų neprietelių.

Nepaklusnieji gubernatoriai, matydami, kad sunku bus kovoti prieš dabartinę valdžią, viens po kito pradėjo nusileisti, prijungdami savo kareivius prie valdžios kareivių.

Dabar beveik visos gubernijos pripažino Vikt. Huertos valdžią. Net Zapata vasario 27. pranešė, kad jis su visais savo šalininkais prisivienija prie naujos Meksikos valdžios.

Jukatano gubernatorius, giminaitis užmuštojo vice-prezidento Suareno, atsisakė nuo savo vietos. Flaxicola gubernatorius, kuris karštai kovoje priešais Kikt. Huertą vasario 27. buvo suareštuotas; jis buvo aštriai teisiamas. Labai svarbus nusilenkimas prieš prez. Huertą Coahuila'os gubernatoriaus Carranza'os, nes šita gubernija lošė žymę rolę visuose sumišimuose.

Žodžiu, iš paduotų iki šiol žinių galima spręsti, kad dabar Meksikoj užsiviešpataus ramumas; bet meksikonų karštas kraujas, ir jie staigu persimaino — reikia tik kokiam generolui ar gubernatoriui energiškai agituoti, paduodant naujus sumanymus, o minios tuoj palaikys; čia reikia atminti, kad Meksikoj kiekvienas iš didžiulių svajoja apie prezidento vietą ir laukia tik progos, idant įvykinti tą savo svajonę. Meksikos kareivija ir visi žmonės yra, taip sakant, sudemoralizuoti paskutinųjų metų maištais, užtai pasakyti tvirtai, kas bus rytoj ar už savaitės negalima.

Vikt. Huerta pasakė, kad nepaklusnius žmones ir sukilėlius reik sugniaužti geležinėmis rankomis.

Vasario 25. liko užmuštas antras buvusio prez. brolis Emilio.

Iš Europos ateina žinios, kad išvytasis seniau Porfirio Diaz, manąs sugrįžti Meksikon.

BALKANŲ KARĖ.

Paskutiniu laiku karės lauke didelių mušių nebuvo. Rulair ant pussalio Gallipoli nuolat eina susirėmimai tarp turkų ir bulgarų. Vasario 26. buvo kiek smarkesnis mūšis, bet apie nuostolius negauta žinių.

Šią savaitę ant Balkanų pussalio buvo užstojusi žiema — siautė smarkus šaltis ir stebėtinai snigo; be abejo tas turėjo karę sulaikyti aktyviškus karės žingsnius.

Taipgi be perstojo bombarduojamas Adrianopolis ir ištinka maži susirėmimai pas Čataldžą.

Juodkalniečiai, nors neša didžius nuostolius, bet vis geresnias užima pozieijas; vienok miestas Skutari dar laikosi.

Pranešama, kad 26—27 d. vasario Serbija išsiuntė iš Solonikų pagelbon juodkalniečiams 30,000 kareivių su visais ginklais ir manoma, kad jiems pribuvus Skutari bus tuoj paimtas.

Turkijos valdžia, matydama, kad tolyn turkai neša vis didesnius nuostolius, kreipėsi į didžiosias valstijas, kviesdama jas tarpininkauti tarpe Turkijos ir Balkanų koalicijos. Kartu pranešė, kad Adrianopolį sutinka ji atiduoti Bulgarijai, o išrišimą Egejiškų salų klausimo paveda didžiosioms valstijoms.

Su tikslu atnaujinti taikos derybas buvo Turkijos valdžios siųstas Londonan Hakki Paša;

vienok jo misija neatnešė pageidaujamų vaisių.

Galima pasitikėti, kad Balkanų karė neužsitęs jau ilgai, nes ne tik turkai, bet ir koalicijos kareiviai labai-labai privargo, o taipgi visų valstijų ištuštėjo išdas — visiems pageidaujama santaika.

Vasario 27. Konstantinopolio policija susekė slaptų suoklabį priešais dabartinę Turkijos valdžią; tapo suareštuota keletas oficierių ir šiaip žmonių. Tame suokalbyje dalyvavo net žymųs Turkijos veikėjai.

RUSIJA IR AUSTRIJA.

Karės klausimas Rusijoje, kiek galima patyrti iš laikraščių ir iš privatiškų laiškų, yra apėmęs visų luomų žmones — kiekvienas bijosi, kad, iškilus europinei karei šiaip ar taip jis gali nukentėti. Dabar Rusijoje tik ir kalbama ką apie karę.

Žinoma, žmonės nuolat skaitydami laikraščiuose apie visas Balkanų karės baisenybes ir matydami smarkų mobilizavimą kareivių, drūtinimą tvirtaviečių ir spartų rengimasi prie karės yra priversti ja interesuoties — kitaip ir būti negali.

Kada gi Austrijos kuningaikštis Hohenloe sugrįžo pas imperatorių Franciškų-Juozapą su gan aštriu caro laišku, o tuom-pat laiku buvo labai įtempti atsinešimai tarp Bulgarijos ir Rumunijos, tada Austrijos ir Rusijos valdžios pradėjo su stebėtinu greitumu galutinai rengties prie karės ir galima buvo manyti, kad ta karė turės greit iškilti.

Rusijos ir Austrijos didmiesčiuose, ypač sostinėse, kilo sujudimas.

Vienok Bulgarija su Rumunija, tarpininkaujant didžiosioms valstijoms, pradėjo vesti derybas, tarybos tarp Rusijos ir Austrijos taipgi pagerėjo, Vokietija pradėjo slaptai tartiesi su Anglija, galop turkai kreipėsi į didžiosias valstijas, prašydami atnaujinti taikos konferenciją ir tarpininkauti įvykdyme santaikos tarp Balkanų koalicijas, duodami suprasti, kad jie atiduos Bulgarijai Adrianopolį, o Graikijai Egejiškas salas — žodžiu Europoje papūtė susitaikinimo vėjas... pradėjo vėl kalbėti, kad karės pavojus tarp Austrijos ir Rusijos, o kartu ir tarp kitų Europos valstijų beveik jau praėjo. Rusija ir Austrija pradėjo kalbėti net apie demobolizaciją, nes laikymas bereikalingai pašauktų į eiles kareivių atneša valstijai didžius nuostolius.

Delei apsvarstymo visų dalykų, surištų su karės klausimu vasario 26. Carskoje Selo atsibuvo nepaprastas susirinkimas, kuriame pirmininkavo net patsai caras Nikalojus II. (taip praneša angliški laikraščiai); čia dalyvavo premieras, užsienio, karės, jūrių ministeriai ir vyriausias vadas generališkojo štabo.

Bet iš kitų šaltinių matyti, kad šitas susirinkimas daugiausiai buvo sušauktas delei apsvarstymo jubilėjinių iškilmių atminčiai 300 metų sukaktuvių Romanovų dinastijos; geresniam paminėjimui tų iškilmių nutarta pasistengti įvykinti europinę taiką ir ramumą.

Galop ant šito susirinkimo buvo nutarta apskelbti plačią amnistiją, paliečiančią visokios rūšies prasikaltėlius.

RUMUNIJA.

Išrišime klausimo kaslink reikalavimo už nesikišimą Balkanų karėn nuo Bulgarijos žemės ploto dalyvauja visos didžiosios valstijos. Rumunijos valdžia pranešė, kad ji tur būtinai gauti Bulgarijos miestą Silistriją. Pirmiau buvo garsinama, kad už tą žemės plotą Rumunija duoda $60000000.

Vienok tas Rumunijos reikalavimas yra labai tamsus dalykas, ir reikia manyti, kad tą ji daro patariant kuriai-nors iš didžiųjų valstijų.

Iš Visur.

× **Bulgarijos žydų protestas.** Paryžius. Vasario 27. liko čia pagarsinta žinia, kad centralinė žydų konsistorija Bulgarijoje pasiuntė Bulgarijos premierui peticiją prieš pavedimą žemės ploto Rumunijai, kuri sulaužius Berlino santaiką, atima nuo žydų pilietiškas teises; ji, be abejonės, taip-pat pasielgtų ir su Bulgarijos žydais, gyvenančiais ant perduodamojo Rumunijai žemės ploto.

Premieras išreiškia nuomonę, kad jis pasitiki, kad tarpininkaujančios tarpe Bulgarijos ir Rumunijos valstijos išriš tą klausimą pageidaujamoj prasmėj.

× **Susimylėjo.** Madrid'as, Ispanija. Karalius išleido plačią amnistiją, paliečiančią visokios rūšies politiškus prasikaltėlius.

× **Kaizeris universitatėj.** Berlinas, Vokietija. Nesenai Berlino universitatėje atsibuvo oficiališkos iškilmės paminėimui išliuosavimo karės 1813 m. Šitose iškilmėse dalyvavo Kaizeris su visa savo šeimyna, ministerių pirmininkas ir visi kiti ministeriai, miesto didžiūnai ir pirmsėdžiai laudtago ir ponų rūmo.

Užbaigiant iškilmes laikė gan ilgą kalbą pats Vokietijos imperatorius Vilhelmas. Jis ypač atkreipė visų domą, kad reikia atsidėti ant Dievo valios, kas visad yra reikalinga, kad Vokietija ar Prūsija rengias į karę. Čia imperatorius atkartoja Bismarko žodžius: „Męs, vokiečiai, bijomės tiktai Dievo ir daugiaus nieko visame pasaulyje''. Tardamas tuos žodžius jis drūčiai sudavė dešine ranka į kafedrą. Kalbant jam paskutiniuosius žodžius, pakilo neapsakomos ovacijos. Pasibaigus imperatoriaus kalbai, studentai išreiškė pilną prijautimą smarkiu kojų trepsėjimu.

× **Indomi žinia.** Bielgrad, Serbija. Čia išsiplatino žinia, būk karės šalininkai Viennoje pilnai pergalėjo. Karė su Serbija galutinai jau nutarta ir manoma, kad ji prasidės greitame laike. Kalbama, kad Austrijos senutis imperatorius Pranciškus-Juozapas pasiryžo atsisakyti nuo sosto ir likusias dienas savo gyvenimo praleisti paprastu piliečiu. Tas atsisakymas tur įvykti gale vasario ar pradžioj kovo mėn. Daromi nauji prisirengimai prie užėmimo Austrijos sosto Pranciško-Ferdinando.

× **Greitas darbas.** Vienna. Laike paskutiniųjų Austrijos armijos manevrų korpuso generolo Reinholdo kareiviai pasiekė nepaprasto greitumo prie padirbimo ir suardymo tilto. Arti miesto Kremso jie pertiesė per Dūnojų tiltą, 120 sieksnių platumo, laike 2 val. ir 15 min. Per šitą tiltą buvo pervesta 30,000 kareivių su daugel kanuolių. Paskui generolas paliepė tiltą išardyti. Šitas darbas buvo atliktas laike 40 minučių.

× **Automobilio greitumas.** Londonas. Vienas automobilistas pasiekė didžiausio ant automobilių greitumo; jis laike 57 min. 49 sek. padarė 100 mylių.

× **Galicijoj badas.** Krokuva. Delei neužderėjimo praeitais metais paskutiniu laiku visoj Galicijoj apsireiškė badas.

× **Bulgarijos orlaivininkas žuvo.** Sofija. Šiomis dienomis liko nušautas Bulgarijos orlaivininkas Nicolas, kuris orlaivyje stengėsi ištirti turkų kariuomenės pozicijas.

× **Sufragistės smarkauja.** Londonas. Anglijos sufragisčių vadovė p-ni Pankhurst prisipažino, kad ji metusi bombą į finansų ministerio Lloydo Georgeo būtą; ji liks smarkiai nubausta.

200 žmonių užmušta ir smarkiai sužeista. Gijon, šiaur. Ispanija. Vasario 25. nuo ištikusios ekspliozijos naujai taisomoj prieplaukoj žuvo arba liko sunkiai sužeista virš 200 žmonių. Mat, norėta suardyti toj prieplaukoj uolas, kurios trukdė inėjimą jon laivų; bet inžinieriai netikusiai užtaisė sprogstančią medegą, o miesto publikos pažiūrėti to uolų plaišinimo susirinko labai daug; taigi žiūrėtojai ir nukentėjo.

× **Stengiasi apsaugoti rojaus paukštukus.** Berlinas. Vokietijos kolonijų sekretorius išleido į moteris atsišaukimą, kad tos atsisakytų nuo panaudojimo pasidabinimui plunksnų taip vadinamų „rojaus paukštukų''; priešingai, jie galutinai greitu laiku liks išnaikinti.

× **Paskola geležinkeliams taisyti.** Berlinas. Vokietijos valdžia sumanė užtraukti valstijinę paskolą sumoje $100,000,000, kurie eis ant praplėtimo geležinkelių systemos. Daugiausiai bus daromi nauji geležinkeliai ir taisomi senieji vidurinėj ir vakarinėj Vokietijoj, ypač upės Reino industrijos distriktuose.

× **Drūtina kareiviją.** Berlinas. Vokietijos karės mnisterija reikalauja paaugštinti karės reikalams skiriamą sumą dar ant $50,000,000.

× **Tyrinėtojai žuvo.** Londonas. Vasario 25 gauta čia žinia iš Sidney (Australija), kuri praneša apie žuvimą dviejų antarktiškų kraštų tyrinėtojų, narių Australijos ekspedicijos, leit. B. Ninnis ir dr. X. Merz; jiedu buvo pragarsėjusiu kaipo mokslo vyrai; X. Merz buvo šveicaras.

× **Už tris valandas 287 mylias.** Londonas. Vasario 25. iš Paryžiaus orlaiviu atlėkė Londonan garsus Francijos orlaivininkas Marcel G. B. des Molinais; jis keliavo išviso 3 val. ir 5 min. ir padarė 287 mylias, taigi virš 1½ m. į minutę.

× **Lakūnas užsimušė.** Keln'as, Vokietija. Vasario 25. netoli miesto Bonn nupuolė iš 200 pėdų augščio plačiai Vokietijoj žinomas lakūnas Brumo Weruntgen; jis užsimušė mirtinai.

× **Karės reikalams.** Paryžius. Vasario 27. Francijos parliamentas karės ministerio paduotas įnešimas paskirti karės reikalams $100,000,000.

Iš Lietuvos.

58 valandas nemiegojus. Atūžia, atšvilpia į Mažeikius prekių traukinys ir visa savo galybe susiduoda į inramą, sulaužo ją ir dar nuverčia stoties būdą. 6 vagonai, pilni prekių, susidaužo, sulužta, sulipa viens ant kito. Žmonių niekas nenukentėjo. Tai atsitiko 16 sausio. Tuojau jieškoti kaltininko — kas kaltas, kad traukinys susikūlė. Bejieškant kaltininko pasirodo, kad susikūlusio traukinio mašinistas 58 valandos buvo nemiegojęs ir bevažiuojant būk užmigęs. Gera gelž kelio valdyba, kad daleidžia žmonėms dirbti po 58 valandas. **P. R.**

Saugokitės agentų! Nesenai iš Didžiosios Panemunės vienas jaunas vaikinas sumanė eiti Amerikon. Pasiėmė su savim 200 r. ir iškeliavo, žinoma, su vadovu (agentu). Nukeliavę iki rubežiaus vadas paliepė tam vyrui tuos 200 r. atiduoti kokiai tai moteriškei, pats gi atsigrįžęs nuėjo namo. Vyras padarė taip, kaip jam agentas liepė — padavė tai bobai tuos 200 r., kad pernešti juos per rubežių. Boba, piningus paėmus, prapuolė, kaip akmuo vandenyje. Vyras bėga šęn, bėga tęn — veltui, tos moterės jau neberado. Bejieškant tos moterės ir pats pakliuvo kareiviams į rankas ir turėjo namo grįžti. Nebėra nei piningų, nei Amerikos, o tik gėda nuo žmonių.

VILNIUJE. Nuo lapkričio 1 d. pr. m. „Išeivių globojimo'' biuras užsidarė, nes pritrūko lėšų jam palaikyti. Gaila, kadangi buvo tai įstaiga sumaningai vedama ir šiose vietos gyventojų emigracijos laikuose labai naudinga.

Kauno gub. valstiečiai tariasi neleisti savo žemėje be savo leidimo medžioti dvarininkams, kuningams, valdininkams, kurie iki šiol visuomet nesiklausdami savininkų, valstiečių laukuose medžiodavo.

Girių pardavojimas. Rokiškių (Ežerėnų pav.) Gr. Przezdzieckis pardavė girios už 200 tūkst. rub. Giria jau kertama.

Svekšnos, (Reseinių pav.) gr Jurgis Plioteris pardavė daug girios, kuri augo bendrose su valstiečiais ganyklose. Valstiečiai ketina prieš tokį pardavimą protestuoti.

UKMERGĖ. Rengiamasi statyt naują bažnyčią, kuri kainuosianti 200,000 rub. Jau nemaža piningų surinkta. **L-bis.**

KRETINGOS, Telš. pav. vienuolyne sausio 12 d. š m. policija susekė susirinkusį vaikų burelį būk besimokinantį katekizmo ir abecėlės, — rašybos. Sustatyta protokolas, vaikai išgainioti — kningos atimtos... Tą pačią dieną Kretingsodyje prie vieno ūkininko ir-gi rasta būk besimokinančių vaikelių... Matot, yra valdžios 2 klasė mokykla su p. **Drobenko** užveizdėtoju, tai kam-gi reikia mokinti vaikučius kitur.

Erdvė.

(„Liet. Uk.'')

Panevėžio pav. Ketinama čia šią vasarą Čipėnų valsčiuje apie Baibokų sodžių pagilinti Totolos upę ir užkasti dar su upe prijungtą didelį kanalą. Tokiu būdu norima nutraukti vandenį nuo apielinkės pelkių ir paversti tas pelkes derlinga žeme.

Telšių pav. susekta visa draugija, susiorganizavusi gabentį slapta išeivius per sieną. Toks užsiėmimas turbūt gerą pelną davinėjęs, nes juo užsiėmę greitu laiku pralobdavę. Dabar traukiami jie visi tieson.

Išvažiuoja mokytojas. Žagarės mokytojas Vokietaitis gavo plaučių ligą. Tuo tarpu dar silpnoj formoj; vis delto p. Vokietaitis atsargumo delei važiuoja pietuosna — kur nors į Krimą, gydyties. Gaila gero pedagogo, gaila gero visuomenės veikėjo. Nebereikalo ir savo draugų-mokytojų gailimas. Juk jis Žagarės dviklasę mokyklą taip puikiai pastatęs, kaip turbūt niekur Lietuvoje. Kad bent jo vietą geras ir rūpestingas žmogus užimtų! **P. R.**

Del riaušių bažnyčioje. Sausio 22 d. apskričio teismas svarstė J. Pamonio, A. Pamonio, A. Ivanovskio, F. Ludkevičiaus, Pelikso ir Pranciškaus Pavlavičių, Miklaševskio ir Bušo apeliaciją. Kaltinami jie teisme, kad 1911 m. rugp. 24 Giedraičių bažnyčioje kliudę lietuvių pamaldoms. Jie šaukė, nedavė lietuviams nešti baldakimo, o iš kitur atvykusiam kuningui, norinčiam juos numaldyti, šaukė: „Tamsta ne mūsų kuningas ir gali nešintis, iš kur atėjęs''.

Iš 17 tieson traukiamųjų pavieto teismo narys nuteisė 8, kurių pavardes čia indėjome: 4, 2 ir 3 mėnesiams kalėjimo, o kitus vienai savaitei.

Apskričio teismas išteisino Bušą ir Miklaševskį; o kitiems bausmę patvirtino.

Stebėtina įstaiga. Panevėžio lietuviai kadaisia drauge su kitomis tautomis įsteigė sau klubą. Tačiau šiame klube dabar tik vardas lietuviškas beliko: viešpatauja tęn visi, kas tik nori, tik nelietuviai. Stebėtina gi, kad tame klube nebuvo jokių laikraščių: lošk kortomis, svaiginkis, daužyk biliardą, tik nemanyk laikraščių skaityti, jeigu savųjų neatsinešei — čia jų nerasi. Tik dabar klubiečiai „susiprato'' — 1913 metams užsakė kelis laikraščius. Lietuviškų, rodos, vien tik „Lietuvos Žinias''.

(„Liet. Žin.'')

LAIŽUVA. **Kratos.** Vidunaktyje šio mėn. 22 d. Mažeikių pristavas su žandarais iškratė butus Laižuvos gyventojų: vargonininko Vanagaičio ir daktaro Tautvaišo; paskui Auksudžio ūkininkės Jasutienės, studento motinos. Tuo pačiu laiku žandarų afieieris krėtė 8 vietas Mažeikiuose pas latvius ir žydus.

Laižuviškiuose nieko intariamo nerado. Vis delto daug ko susiėmę išsivežė: „Šaltinio'', „Vienybės'', „Ukininko'' ir kitų tokio pat „revoliucijinio'' krypsnio leidinių. Norėję ir Arabų Pasakas suimti, kam nesimatą „cenzūros''. Pasiėmė visa, ką tik rado rašyta, net daktaro universiteto lekcijas.

Byla del marijavitų. Vilniaus teismo rūmų prokuroro Bogoslovskio protestan vasario 5 dieną senatas svarstysiąs kun. Jašinskio ir Sangailos bylą del marijavitų tikėjimo užgavimo.

MOSĖDIS. Telš. apskr. Čion valsčiaus pradinės mokyklos mokytojas keletas metų buvo lietuvis, Kairiukštis, bet šiam praėjusį rudenį iš Mosėdžio išsikėlus mokytoju liko paskirtas rusas, lietuviškai nesuprantąs; vaikų nė žodžio lietuviškai nemoko, žmonės gi visi nori, kad mokytų ir lietuvių kalbos, užtai nesenai per valsčiaus sueigą valstiečiai sutarė reikalauti mokytojo lietuvio ar bent gerai lietuvių kalbos mokančio, kuris būtinai ir vaikus liettuvių kalbos mokytų.

Dam. Treigys.

Telšių-Tauragės plentas. Kauno gubernijos tvarkomasai komitetas galutinai išrišo klausimą apie Telšių-Tauragės plentą. Nutarta jis tiesti. Ilgumo turėsiąs 35 vastus. Turgai plento darbams paimti paskirti vasario 28 dieną Kauno gub. tvarkomojo komiteto būte. Plentas atseisiąs ne mažiau, kaip 300 tūkstančių rublių.

Vrublevskių kningynas. Sausio 5 d. įvyko įsteigiamasai susirinkimas naujai leistos Vilniaus lenkų draugijos vardu „Towarzystwo biblijoteki publicznej imienia Eustachego i Emilji Wróblewskich'' (Draugija viešajam Eustacho ir Emilijos Vrublenskių kningynui globoti). Draugija turi apribotą tikrųjų narių skaičių (99 žmones) ir neapribotą amžinųjų ir narių-šelpėjų skaičių. Draugiją įsteigė advokatas Tadas Vrublevskis, kuris atidavė jai: kningyną iš 65,000 tomų, 3,000 paveikslų, daugiau kaip 1,000 žemlapių ir daugybę įvairių laikraščių ir katalogų; archivą iš 5,000 rankraščių, ir daugiau kaip 10 000 įvairių aktų; didelį masonų dalykų rinkinį; žemės plotą prie Tilto ir Vilniaus gatvių ir 40,000 rub. gyvais piningais kningyno namas statyti. Kningyne ir archyve esama daugybė svarbių veikalų ir rankraščių.

MERKINĖ, Trakų apskr. Mūsų valsčiuje atsitiko labai pageidaujamoji atmaina. Besiartinant valsčiaus teisėjų rinkimams senieji teisėjai sukruto žvejoti rinkikų ir magaryčiomis jų galvas sukti, kad tik išrinktų teisėjais tuos pačius. Kam 15 rub. kaštavo, o kam ir visą pustretinę. Gal ir būtų laimėję, bet klausimą išrišo žemiečių viršininkas, kurs senųjų teisėjų nė į valsčių neliepė šaukti. Patarus jam rinkti teisėjus blaivus žmones, vyrija išrinko šiuos: Pikaraisčio Antaną Drabnę, Gudakiemio Juozą Kvaratiejų, Puvočių Joną Vaškelevičių ir teismo pirmininku Samaniškių Julijų Lepešką. Visi jie blaivųs žmonės. Ypač džiaugiamės naujuoju teismo pirmininku. Atėjęs pirmą sekmadienį į valsčių ir reikalus atlikęs, tuojaus vyrų lydimas, atėjo blaivininkų arbatinėn ir tęn su jais įvairius valsčiaus reikalus svarstė. Daug buvo kalbėta ir apie blaivybės reikalus. Pasekmė buvo ta, kad apie 10 vyrų tuoj įsirašė „Blaivybėn''.

Merkinės Našlaitis.

A. † A.

KRISTUPS URĖDAITIS.

Vasario 9 d. mirė Tilžėje Kristups Urėdaitis. Velionis turėjo 41 metą ir buvo viens iš tų susipratusių mažojo pulkelio lietuvių, kurie savo jėgas ne germanizacijos molochui aukojo, bet tėvynei.

Būdamas tvirtas lietuvis, stengės velionis tą patį jausmą ir kitiems inkvėpti. Jis sakydavo: „Lietuviais esam gimę, tais turim ir būti''. Bemaž kiekvienoj, Mažojoj Lietuvoj, lietuvių jausmą keliančioj draugijoj buvo jis nariu. Praeitais metais Mažojoj Lietuvoj per riinkimus buvo jis Tilžės Pakalnės val. Lietuvių Rinkimo Draug. pirmininku išrinktas. Kitiems „lietuviams'' vokiečių politikos partijoms bernaujant, velionis dirbo už saviškį — ūkininką Reidį.. Visas rinkimų išlaidas, kaip tai atsišaukimų ir balsavimo ženklelių spausdinimą, siuntinėjimą ir tt., kurių keli šimtai markių buvo, užmokėjo velionis. Taip pat jis prisidėjo piningais prie didinimo mūsų raštijos. Žodžiu, kur reikėjo Lietuvą šelpti ir užstoti, čia visada buvo velionis randamas. Kristupo Urėdaičio mirtis Mažajaj Lietuvai didis smūgis. Jo atminimas liks gerbiamas visados. Teesie Tau lengva iilsėties Tavo mylimoje tėviškėj, Lietuvos žemelėj, tikras Lietuvos sūnau!

Ansas Bruožis.

(„Viltis''.)

4.

IŠ LATVIJOS.

LIEPOJUJE laike iškilmės pašventinimo vietinės mergaičių gimnazijos, dalyvaujant archiriejui, mokslo globėjui, Kuršo guber natoriui ir daugybei atstovų, nuo vietinių įstaigų ir draugijų, buvo šioks atsitikimas. Po visam panorėjęs pasakyt prakalbą ir vietinės realinės mokyklos direktorius Tijunov, nesenai čion atkeltas iš Rygos, bet savo prakalboje ėmė

begalo girti rusų kultūrą ir niekinti vokiečius, kuriems visa šviesa einanti iš Maskvos. Kažin dar ką būtų prikalbėjęs įsikarščiavęs kalbėtojas, kad anot „Rieč'' Rygos apskričio mokslo globėjas nebūtų atsiliepęs — „nevietoj''. P. T. nutraukė savo kalbą pusiaužodyje ir susigėdijęs atsisėdo.

KALĖTAI. Sena pilis. Ant Kalėtos ir Bartos rubežiaus, palei upės Bartos krantą, randasi pilkalnis. Apie jį pasakojama, būk senovėje čia nugrimzdus pilis.

Nesenai tęn užėję iškastą gilią duobę, o ant jos dugno sausą urvą. Nekurie pasižingeidavę pradėjo tęn landžioti ir pataikė į gan platų, bet žemą, medinį butą. Pasirodė, jog jie randasi ant lubų, pastogėje. Lubos buvo taip sudruniję, kad nekuriose vietose net įlūžę. Per skylę buvo matyti apačioje gili ir plati salė. Prirodymui, tyrinėtojai atplėšę nuo sienų išnešė iš tęn kelis sudrūnijusius aržuolinius gabalus. Dabar policija prisakius tą duobę užpilti žemėmis, nes tęn galįs dar kas užgriūti. **„L. Atb.''**

(„Ryg. Gars.'')

IŠ ANGLIJOS.

MOSSEND (Škotija). Nedėlioj 19 d. sausio 1913 m. rūpesčiais klebono kun. Vasiliausko Blaivininkų salėj buvo parengtos paskaitos (apie ką? Red.). Paskaitomis pasibaigus iš tarpo daugel susirinkusių abiejų lyčių asmenų didokas skaitlius prisirašė į draugystę. Vienok sulyginant su skaitlium susirinkusių nuošimtis prisirašiusiųjų buvo gana menkas. Nežinia kodel mūsų mergaitės baidosi savo pravardės paduoti?... Gal todel, kad kas iš jų nesijuoktų? Nekurios ant susirinkimo prisisega ženklelius, bet tiktai tuom tarpu. Kaip tik susieina su girtuokliais, ženklelius tuojaus paslepja. Kodel gėdytis?

Jaunikaitis.

MANCHESTER. Lietuviai iš vieno su lenkais ir rusinais turi čia savo bažnytėlę. Tos bažnytėlės klebonu yra kun. A. Foltin. Bažnytėlėj teisybė tilpsta visi, bet pasimeldę ir nedėldieniais išsiskirstę kas sau po gyvenimus arba po klubus, tankia pasakoja viens kitam apie tai, kas kur buvo, ką girdėjo ir tt. Tankiausia tos kalbos užsibaigia nupeikimu savo klebono už tai, kad klebonas daleidžia bažnytėlėje melsties savo rusiniškoj kalboj, o kas labjausia lietuviams nepatinka, tai rusinų „Gospodi pamilui'' bažnytėlėje. Lietuviai tų žodžių negali pakelti, nenori nė klausyti.

Parapijonas.

CRAIGNEUK (Škotija). Pas mus tuo tarpu nelaimių net perdaug.

16 d. sausio jaunas vaikinas J. Š. nueina į Motherwell — ar tik ne su merginoms pasidžiaugti. Ar jis tęnai džiaugiasi ar ne, vienok juokdariai (!) jį pasigavę supjausto jo lytiškas dalis ir paleidžia. Vaikinas jausdamas pavojų nusiskubino pas gyditoją. Tęnai vaikinas ir apalpo. Gyditojas telefonu davė žinią policijai. Policija ant automobiliaus pribuvo ir parvežė ligonį namon į Craigneuk'ą. Už tą menką daiktą (??!) prispito detektivų ir policmanų. Ėmė jieškot „juokdarių'', tyrinėt. Tyrinėja ir ramius žmones, sakydami, kad tai menkas daikcas: jie tiktai nori žinot, geriau pasipažinti su tais „juokdariais'', kurie tą šposą iškirto. Žmonės „juokdarius'' slepja nežinia kodel. Tūli pasakoja, būk tie, kurie ryšius turi su „juokdariais'' prisiekė savo bendrų neišduoti.

CRAIGNEUK (Škotija). Antanas Šakinis gerokai įsitraukęs degtinės parėjęs namon apsirgo. Atsigulus lovon, jam pasidarė negerai. Pakilęs iš lovos nelaimingas vaikinas prasidarė langą pakvėpuoti tyro oro. Persikabino ant langinės, kad išgaruotų degtinė. Nežinia kaip tęn ištikrųjų atsitiko: Šakinis persisvėrė ir puolė nuo antro gyvenimo ant žemės, kur ir paliko gulėdamas be žado. Galvą susižeidė puldamas ant akmeninio tako. Nuveztas ligonbūtin, Šakinis po kelių valandų mirė.

Šakinis dar nesenai iš Lietuvos. Paeina jis iš Kauno gubernijos, Panevėžio pavieto, Luosvainių parapijos. **Blaivininkas.**

CARFIN (Škotija.) Pašalpos Draugija (kuri — ar katalikų, ar socialistų? R.) 17 d. sausio parengė Carfin'e vakarą. Publikos buvo užtektinai: ir blaivininkai ir šiaip žmonės susirinkę pasišoko. Keturios mergaitės gražiai padainavo keletą tautiškų dainelių. Buvo ir deklamacijos. Viskas gražiai ir linksmai užsibaigė.

Vienok Carfin'iečiai padarytų daug išmintingiau, kad ateityje su savim nenešiotų alaus ir degtinės. Nors ir čia yra blaivininkų: apie 40 vyrų ir apie 20 moterių ir mergaičių, vienok nuošimtis net per mažas del Carfin'o.

Tęn buvęs.

(„Birutė''.)

Iš Amerikos.

Užpyko ant Rusijos pasiuntinio. Washington, D. C. Šiose dienose čia atsibuvo iškilmingas susirinkimas atminčiai nesenai mirusio S. V. vice-prezidento Šermano. Šitan susirinkiman pribuvo arba pasiuntė savo atstovus visi pasiuntiniai, apart Rusijos — Bachmetjevo. Šitas pasielgimas užgavo visus dalyvavusius susirinkime ir čia liko pakeltas klausimas apie prašalinimą iš Washingtono p. Bachmetjevo.

Gelžkelių darbininkai. Philadelphia. Streikas ant 54 geležinkelių linijų grūmojo kas valandą; tęnai suorganizuotų darbininkų yra virš 30 tūkstančių. Pennsylvanijos geležinkelis jieškojo jau streiklaužius, kad nesustabdžius komunikacijos; priegtam kovai su darbininkais geležinkelio sandėlių namuose buvo prirengta labai daug šautuvų ir revolverių.

Vienok kompanijos galų gale pamatė, kad sunku bus kovoti su darbininkais ir pasiryžo susitaikinti; jos mano priimti reikalavimus, paduotus per mašinistų broliją.

Žurnalistams mokslainė. Cleveland, O. Išleidėjas D. Hauna, imdamas paveikslą iš velionio Pulitzer'io, įsteigusiojo augštąją žurnalistų mokslainę New Yorke, pasižadėjo aukauti universitetui kasmet $10,000 ant užlaikymo žurnalistams mokslainės, iš kurios išeitų išsilavinę ir kompetentiški laikraščių sandarbininkai vakarinėse valstijose.

Turtingas farmeris-imigrantas. Baltimore, Md. Vienas emigrantas iš Rusijos, pribuvęs iš Bremeno laivu „Barbarosa'', kada nuo jo pareikalavo parodyti inėjimo 25 dol., ištraukė iš kišeniaus $7,000 popieriaus, čekį ant $2,800 ir bankos bilietą ant $40,000. Jis nuvažiavo į North Dakotą, kur mano užsiimti žemdirbyste.

Tai meilė! Philadelphia, Pa. Šiose dienose padarė sau galą viena mergaitė, kuri iš aprašymų iš paveikslų buvo įsimylėjusi į šlovingą dainorę Mery Garden ir norėjo tapti jos „verge''. Dainorė atsisakė priimti tą merginą ir ta buvo priežastis jos nusižūdymo.

Imigracijos bilius. Washingtos, D. C. Ant imigracijos biliaus uždėjo savo veto prezidentas Taftas. Senatas, neatsižvelgdamas ant to viso, antrą kart priėmė bilių ir visi manė, kad tą patį padarys ir atstovų rūmas. Vienok pastarasis patvirtino Trfto „veto'' ir bilius liko atmestas (neteko 5 balsų iki reikalingų dviejų trečdalių). Vienok tvėrėjai to biliaus nenustojo vilties pravesti jį; bilius bus paduotas kongresan sekančią sesiją.

Pagerinimas Cipriano Kostro. Havana, Cuba. Buvęs Venecuelos prezidentas, kuris taip vargingai buvo įleistas į Suv. Valstijas, vasario 26. pribuvo Havanon, kur nori pasimatyti su numestu Nikaraguos prezidentu ir kitais savo šilninkais. Jiedu mano sukelti maištus Centralės Amerikos valstijėlėse ir sudaryti Suvienytas **Valstijas Pietų Amerikos.**

C. Kastro Havanoj buvo priimtas su didžiausiomis iškilmėmis, kuriose dalyvavo minios žmonių — jis sutiktas kaipo kokis pergalėtajos.

Socialistai prieš Haywoodą. W. D. Haywood vadas Industrial Workers of the World, 22,500 balsų prieš 11,000 tapo išmestas iš National Executive Committee socialistų partijos.

Gulfport, Mass. Šiose dienose čia liko pakartas negras už nužūdymą policijos viršininko. Teisme nusprendis buvo išvestas prajęs tik 7 val. po **papildymo** žmogžūdystės.

Sufragisčių kelionė. Laurel, Md. Jau skaitytojai žino, kad Suv. Valst. sufragistės renkasi iš visų kraštų į Washingtoną ant kovo 3 dienos ir mano tęn padaryti didžiausią demonstraciją, reikalaudamos balsavimo teisių moterims. Daug kovojančios „piligrimkos'' kenčia vargo toje savo kelionėje, ypač, kad dabar vis baisus oras. Prisieina braidžioti po purvus iki kelių, o kartais net ir augščiau; keliose vietose reikėjo net traukti sufragistes iš purvyno. Bet jos nenustoja energijos ir didžia viltimi skubinasi Washingtonan.

Vietomis sustoja, sako prakalbas, veda karštą agitaciją. Gan didį įspūdį daro jos ant sodžiaus žmonių (farmierių).

Vasario 26. generolienė tos milžiniškos procesijos Rozalija Jones pasiuntė prezidentui W. Wilson'ui geltoną vėliavuką su parašu „balsavimas moterims'' ir laiškutį. Toj Washingtono demonstracijoj dalyvaus kelios dešimtis tūkstančių sufragisčių.

Kokliušo bacilos. Boston. Harward'o medicinos mokyklos profesorius Mallori surado kokliušo bacilas. Jis dabar stengiasi atsakančiau su jomis susipažinti, kad paskiau suradus atsakantį vaistą jų panaikinimui.

Suokalbis ant gubernatoriaus Sulzer'o. Albany, N. Y. Šiomis dienomis čia tapo susektas suokalbis ant gyvasties New Yorko valst. gubernatoriaus Sulzer'o. Jis gavo keletą grasinančių laiškų. Dabar jį atidžiai saugoja detektivai ir policija.

Pininginis trustas. Washington, D. C. Pujo pininginio trusto ištyrimo komitetas renka įvairias žinias apie veikimą to trusto narių ir tariasi kaip galutinai reiks su jais pasielgti; tankiai daromi to komiteto susirinkimai. J. P. Morganas ir Co. stovi priešakyj šito trusto. Suma priklausančių prie to strusto pininginų siekia $3,607,512,637.

Korespondencijos.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Teisybės delei nors trumpai noriu paminėti apie gan senai atsibuvusį vakarą, kuris „V. L.'' N6 aprašytas neteisingai.

Vakaras atsibuvo sausio 18.; sulošta šešių aktų komedija „Maryte-vargonininko duktė''. Paskui dainavo „Aido'' choras, vadovaujant L. Ereminui; sudainuota blogai, iš ko juokėsi net visa publika. J. Juška puikiai atliko monologą. Galop prasidėjo šokiai ir lakiojanti krasa. Muzika buvo kuopuikiausia. Vienas vaikinas buvo pradėjęs kelti triukšmą, bet jis greit liko priverstas nutilti; ir vėl viskas ėjo puikiai. Kiek pašokus, sustoję keletas vaikinų labai gražiai sudainavo ir visa publika jų daina liko užganėdinta.

„V. L.'' korespondentas pranešė, kad ant minėto vakaro buvo negeistini dainininkai, kurie pridarė susirinkusiems daug nesmagumo, o galop jie liko prašalinti iš salės. Tai neteisybė. Publika jais buvo užganėdinta ir jų niekas iš salės neprašalino. Tur būt korespondentas, nenorėdamas pranešti apie blogą „Aido'' dainavimą pasistengė numesti kaltę ant „negeistinų dainininkų'' nuo Hudson ave... Gaila, kad paduodamos neteisingos žinios ir suvedžiojami skaitytojai.

..Aš tęn buvęs.

MASPETH, L. I. N. Y.

Kaip kada vis šis-tas naujo pasitaiko ir pas mus, nors miestelis ir mažas.

Tūlas lietuvis K. T. iš subatos į nedėlią vasario 22—23. apie pirmą valandą iš ryto su savo bobele apdaužė galvą J. S. taip, kad žmogelis, visai pajėgų netekęs, tapo nuvilktas pas klebonijos duris.

Ačiu kun. N. Petkui, tapo pašauktas gydytojas, kuriam apžiūrėjus, sumuštasis liko nugabentas ligonbūtin (regis German Hospital). J. S. gyveno ilgus metus Maspethe, buvo teisingas vyras, kiek žinoma, blaivus ir visų guodojamas.

Gėda, lietuviai, panašiais dalykais mokinti savo vaikus; priegtam dar K. T. bene bus bažnyčios kolektorius. Laikui bėgant pamatysime, kas iš to išeis. Galima tikėtis, kad taip peštukams nepraeis, nes yra gana liūdytojų, kurie matė visą atsitikimą.

Ukėsų Klubo narys.

ROCHESTER, N. Y.

Čionai nuo 5-tos iki 14-tos vasario Tėvas Kazimieras laikė misijas Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje; iš viso pasakė 24 pamokslus. Bažnyčia per visus 8 vakarus buvo kimšte prikimšta žmonėmis. Tėvas Kazimieras kalbėjo ne tik apie religijos dalykus, bet kartu apie blaivybę ir apie tautiškus ir apšvietos su privedimu iš lietuvių gyvenimo, kaip Lietuvoje taip ir Amerikoje. Raginio skaityti dorus ir tautiškus laikraščius.

Nesenai čia tapo įvestas negeistinas paprotis į Šv. Jurgio lietuvišką bažnyčią, kas labai yra papeiktina ir kenksminga žmonių sveikatai — tai bučiavimas kryžių; vienas kryžius kibo tarpduryje, ir jį žmonės ineidami ir išeidami bučiuoja, o antras — misijos kryžius tapo pakabintas bažnyčioj ant sienos, kurį taipgi visi bučiuoja, nes taip misijonierius ir kuningas liepia žmonėms daryti, nes tai, girdi, dideli atlaidai esą už kryžiaus pabučiavimą. Reikia atminti, jog panašiu bučiavimu labai greitai galima užsikrėsti limpančiomis ligomis. Nuog to visi turėtų apsisaugoti— juk męs visad privalome saugoti patįs save, o iš tų bučkių naudos nėra net iš religiško atžvilgio.

Lietuvos kareivis.

STAMFORD, CONN.

Miestas stovi labai gražioj vietoj — netoli vandens. Čia yra didžiausia šinų dirbtuvė, kurioj ir dirba dauguma lietuvių. Darbas tęn gan lengvas ir apmokamas gerai; žodžiu, lietuviai galėtų gyventi labai puikiai, bet... nelaimė — labai čia išsiplatinusi girtuoklystė, o kur svaigalai, tęn ir tamsumas.

Visai mažai čia turime susipratusių lietuvių, kurie užsiimtų skaitymu laikraščių bei kningų ir abelnai apšvietos dalykais. Ypač gaila, kad ir jaunuomenė nesistengia lavinties, kad ir ji svaigina save tais baisiais nuodais.

Jųs draugas.

BAYONNE, N. J.

Vasario 23. buvo čia rodomi krutomieji paveikslai. Publikos prisirinko pilna svetainė ir per visą laiką užsilaikė gan puikiai. Vyrai, po teisybės, yra verti papeikimo delto, kad jie nesusiprato nusiimti skrybeles. Paskui vienas iš publikos paaiškino, kad visi malonėtų nusiimti kepures — vieni paklausė, o kiti atsisakė: „Prieš ką męs nusiimsim kepures ir kas mus gali priversti''. Žmoneliai, jei jųs nenorit nusižeminti prieš kitus — nusižeminkite prieš save. Atsiminkit, kad panašus jūsų pasielgimas visiems parodė, ant kiek pas jūs yra žmoniškumo. Delko neklausyti žinančio ir gerai mokinančio?

Rodantieji paveikslus, kaipo „business men'', turėtų dar pasilavinti ir geriaus susipažinti su instrumentais, kad nereikėtų publikos laikyti daugiau, kaip valandą veltui, be jokios „zabovos''. Tikiu, kad kitą kartą to nebus. Mano didžiausis troškimas vietiniams lietuviams, kad pirmiaus artintumetės prie kningos, o ne prie „dinerkės'', o aš užtikrinu, kad beskaitydami kningas kitą kartą be liepimo nusiimsite skrybeles. Reik atsiminti, kad užpakalyje jūsų sėdi kiti, kurie taip pat nori matyti vakaro programą.

Anonimiškas.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 23. atsibuvo Šv. Juozapo Dr. prakalbos — tai buvo paminėjimas 3-jų metų sukaktuvių, kaip yra susitvėrusi šita draugystė. Nors neilgai dar gyvuoja, bet ji atsižymėjo savo pažangumu ir energišku veikimu ant tautiškos dirvos. Kalbėtojai buvo pakviesti iš So. Bostono ir iš Brocktono. Pirmiausiai kalbėjo „Laisvės'' administratorius, antras — vietinis, narys Y. M. C. A., galop — du iš Brocktono — p. M. Abračinskas ir p. P. Baltrėnas.

Žmonių buvo pilnutėlė svetainė, nes pas mus yra toks užvedimas, kad nedaroma jokio skirtumo, ar tai vakaras būtų parengtas tautiečių, ar socialistų — visi eina ir veikia sutartėjo. Žinoma, panašus apsireiškimas tarpe lietuvių yra labai svarbus ir pageidaujamas. Kalbėtojai pilnai užganėdino susirinkusiuosius, apie ką galima buvo spręsti iš gausių rankų plojimų.

Apart to 5 metų mergaitė Ona Turauskiūtė deklamavo eiles; ta jos deklamacija padarė gilų įspūdį ant klausytojų; jai pradėjus kalbėti svetainėj pasidarė stebėtinas ramumas—tartum visi apmirė, ir tik buvo girdėtis plonas, menkutis balselis tos jaunos deklamatorkos. Geistina būtų, kad ir kitose lietuvių kolonijose atsirastų panašių deklamatorių. Galop p. A. Bartkevičius atliko monologą, kuris dikčiai prijuokino publiką. Narių draugystėn prisirašė į 54. **K. A. Galinauskis.**

SO. BOSTON, MASS.

„V. L.'' skaityojams jau žinoma, kad Bostono rūbsiuviai streikuoja jau apie 5 savaitės; taipgi visiems, ypač darbininkams, yra žinoma, kad męs streikuodami norim tik pagerinti darbininkų gyvenimą, kad męs kovojame tik už duonos kąsnį.

Abelnai streikas eina tam atsakančioj tvarkoj. Streiko pridatotojai (pikietninkai) vaikščioja aplink dirbtuves ne su tikslu mušti streiklaužius, bet kad pasirodyti dirbantiems ir visuomenei, jog streikuoja minios darbininkų. Vienok kapitalistams ir tas nepatinka; jie negali apsieiti be provokacijų. Šitoj rolėj geriausiai atsižymi Tolbot Co., kuri skaitosi didžiausia firma Bostone. Ji turi apmokamus agentus, kurie gali jai pristatyti tam tikslui valkatas, kad tik kaip-nors pakelti riaušes tarp streikierių. Tie valkatos veda streiklaužius (skebus) darban ir iš darbo, o kada streikieriai vaikščioja gatvėmis, tai jie tankiai užpuola ant jų ir su įvairiais įrankiais apdaužo juos. Didžiausios riaušės atsibuvo E. Bostone prie Talbot'o dirbtuvės 20 d. vasario. Kadangi streikierių tęnai prisirinko apie 500—600 tai ir valkatų beveik tiek pribuvo, kuriems buvo daleista nešioties lazdas ir kitokius įrankius.

Pakilo neapsakomas triukšmas ir ant gatvių pasipylė žmonių kraujas. Vienok tų valkatų niekas netrukdė — juos neraštavo; nukentėjo streikieriai. Čia aiškiai pasirodė, kad kapitalistai, policija ir tie nupuolusieji dvasioje valkatos eina išvien. Bet tas mus nenugązdina, nes męs gerai žinome, kad policija ir tie valkatos darbo nepadarys, ir jei tik pas darbininkus bus vienybė, jie viską gali pergalėti.

Areštai atsibūna kasdien; vasario 20. buvo suareštuota net 12, tarp kurių 6 buvo gerokai apdaužyti, o 2 net ligonbūtį turėjo aplankyti; nukentėjo ir 6 lietuviai.

Nors darbdaviai ir policija stengiasi mus persekioti ir stato mums visokias pinkles, vienok męs pasitikime ant savo spėkų, nes kovojame už savo teises.

Narys Presos Komiteto,

J. Lekavich.

TAMAQUA, PA.

Labai mažai rašoma po laikraščius iš šito miestelio, o jame yra nemažas lietuvių būrelis, kurie neikiek neatsilikę nuo lietuvių kitų lietuviškų kolonijų.

Štai jau antri metai, kaip eina ginčai delei vietinės bažnyčios. Čia yra D. L. K. Vytauto draugystė, kuri turi apie 50 narių. Nesenai liko įsteigta TMD. kuopa. Yra čia vakarinė mokyklėlė, kurią veda mokytojas St. Miliauskas, kuris su atsidavimu veikia visuose lietuvių reikaluose. Gaila, kad beveik visai nepasirodo viešai šio miestelio lietuvaitės,

tarp kurių keletas yra pusėtinai prasilavinusių. **Mot. Virbickas.**

ANSONIA, CONN.

Šis miestelis yra prie Naugatuck upės tarp kalnų gražioj vietoj. Skaičius gyventojų siekia iki 15,000. Apgyventas įvairiomis tautomis — ungarų, rusų, vokiečių ir kitų. Tarpe jų randasi ir lietuvių nemažas skaitlius; čion jų priskaitoma netoli 1000 žm. Yra dvi draugysti ir politiškas klubas. Draugystė D. L. Kun. Vytauto ir Šv. Antano. Pastaroji nuo senai gyvuoja skaitlinga nariais ir turtu. Nepersenai susitvėrė ir LSS. kuopa. Gaila, kad 66-ta kuopa SLA. pakriko ir stebėtina, kodel ji neatsinaujina. Juk dabar ir įstatai arba konstitucija gana prieinama; tik reikia pribudinti tuos pačius narius, o tada bus galima ir naujų prikalbinti; tik reikia drąsos.

Paskutiniais metais lietuviai sumanė pasistatyti sau maldnamį; bet vyskupas nevelijo; mat, airių maldnamis yra skolose paskendęs, o antra atrodo, kad lietuviai dar neįstengs užlaikyti gražiai riebų kuningą. Vienok lietuviai geri karštuoliai — jie neklausė vyskupo; nupirkto lotą ir greitu laiku pasistatė sau nedidelį maldnamį pagal naujausią madą. Tik tiek bėda, kad vyskupas nešventina — girdi, nekatalikiška, kad be jo „leidimo'' budavojo. Atsisako šventinti ir kuningą duoti.

Žmonės didžiai rūpinasi, ką bepadaryti toliaus. Būtų gražu, kad iš to maldnamio padarytų lietuvišką svetainę, nes pastaroji kurkas reikalingesnė, negu maldnamis. Tik pamislykit, broliukai!

Misingo dirbtuvės dirba net vakarais. Tęn daugiausiai turi darbus lietuviai. Uždarbis nuo $1.50 iki $3.00.

Tautiškais darbais šio miestelio lietuviai ir neatsilieka nuo kitų kolonijų. Štai vasario 2. buvo p. M. Petrausko koncertas; publikos, sulyginus su New Haveno ir Bridgeporto skaitlingumu lietuvių, gana daug buvo. Ėjo visi, kas galėjo, mat nedėlios vakaro būta.

Jaunimas ir nesnaudžia — girdėtis, kad mokinasi sulošti tuojaus po Velykų komediją — „Dėdė atvažiavo''; laimingo pasisekimo ansoniečiams, ypatingai jaunimui. Su aukomis ir neatsilieka nuo kitų kolonijų. Štai p. A. Dičkus su panele A. Virbickiūte parengė vakarėlį vasario 16. pagerbimui p. F. Vokietaičio, jam nežinant. Buvo sukviesta iš aplinkinių miestelių jaunimas (iš New Haven, Naugatuck, Shelton ir Seymour, Conn.). Bežaidžiant visokius žaislus, tapo pakviesti svečiai ant vakarienės. Matant linksmą jaunimą, prisiėjo prie progos pažadinti jį prie tautiškų reikalų. Štai M. J. paprašė, idant paaukautų, kiek kas išgali pirkimui „Jovaro Ūkės''. Paaškinus, kas per reikalas yra, tapo surinkta $7.15, kuriuos atėmus lėšas 10c, pasiuntėm „Vien. Liet.'' rėdystėn, kuri priduos kur reikia. Aukavo šios ypatos: J. Černiauskas, F. Vokietaitis, M. Bražiūtė-Miglinienė po $1.00; J. Barštis — 50c.; A. Dičkus, A. Virbickiūtė, J. Vaitkevičia, M. J. Vokietaitis, J. Girdauskas, A. Kinka, D. Lukošaitis, J. Dičkus, S. Rudauskas, J. Kasinskas — po 50c.; L. Kliučiūtė, T. Dilius — po 20c.; E. ir M. Janušaitės, A. Dumšaitė, E. Bukšnaitė, J. Miglinas, N. N. — po 10c.; J. Barber—15c. Sykiu $7.15.

Nedidelė auka, bet reikia ištarti aukautojams ačiu ir pagyrti juos už tokį prisidėjimą. Kad visur, progai atsitikus, būt aukaujama, tai greitai susimestų ir būtų nupirkta tautiška „Jovaro Ūkė'', kurioje galėtų rasti prieglaudą žymesnieji tautiški budintojai.

Dar kartą aukautojams tariu ačiu. **Svečias.**

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 23. atsibuvo paskaita „Lietuvių Muzikališkoje svetainėje'' ant Tilton ir Allegheny gt. Jas surengė moksleivių ratelis „Meteoras''; kalbėjo medicinos studentas p. E. J. Klimas, tėmoj „Skilvis ir jo ligos''; p. E. J. Klimas aiškino nekurių ligų priežastis ir kaip jų išvengti; paveikslan — apie skilvio uždegimą, votis ir vėžį. Publikos prisirinko apie 80 ypatų, bet nevisi ramiai užsilaikė: laike paskaitų vaikščiojo, kojomis mušdami į grindis, matyt, kad žmones nelabai interesuojasi tuom, kas kiekvienam yra naudinga. Jeigu kas parengia balių su svaiginančiais gėrimais, tuomet prisirenka kuoskaitlingiausiai; kur prakalbos — atsilanko vos keletas. Apačioj, kur yra smūklė-klubas, buvo girdėtis neapsakomas triukšmas, šūkavimas ir durių daužymas. Moksleivių ratelis „Meteoras'' laikys paskaitas dar kovo 2, 9, 16, 30 ir balandžio 6.; kalbės žymesnieji kalbėtojai iš įvairių mokslo šakų. Geistina yra, kad žmonės atsilankytų kuoskaitlingiausiai ir naudotųsi gera proga atsakančiai pasimokinti. **P. Kanakas.**

CHICAGO, ILL.

Vasario 22 d., vakare, „Aušros'' svetainėje ant Bridgeport, „Lietuvių Tautiškų Kapų'' kooperacija laikė savo susirinkimą. Apart kitų smulkesnių reikalų, buvo svarstyta gana indomus dalykai — kaip, susidarius tautiškiems kapams, lietuviški klebonai jau taip nekamantinėja apie numirusius, ar jis buvo ištikimas bažnyčiai ar ne; reikia tik užmokėti 25 dol. ir numirėlis lieka palaidotas su bažnytinėmis apeigomis ir į Šv. Kazimiero lietuviškas kapines. Bet indomiausiai, kad iš kelių atsitikimų (pavardžių neminėsiu) pasirodė, jog dabar kuningai ne tik kad mielai priima į savo kapus „tautiečius-bedievius'' laidoti, bet turi savo agentus, kurie tuojaus atsiranda pas velionio gentis ir prikalba laidoti į Šv. Kazimiero kapus, atkalbinėdami nuo tautiškų kapų, kaipo „nešventintų''. Šiemet nepaprastai daug buvo mirčių Chicagoje, iš viduramžių žmonių, kurie nesirgę pasimirė; pora tokių vyrų mirė, kurie buvo karšti pritarėjai Tautiškų kapinių įkūrimui ir patįs agitavo draugijas paremti tą reikalą. Dabar, po jų netikėtos mirties, jųjų kūnai tapo palaidoti į Šv. Kazimiero kapus, taigi priešais velionių noro. Tas išsiaiškino šitame susirinkime ir buvo svarstyta, kad ant toliaus draugijos, kurios yra sudėjusios piningus įkūrimui Tautiškų kapų, teiktųsi savo susirinkimuose paaiškinti sąnariams, kad jie paliktų savo testamentą draugystėm, kam jo pomirtinė turi būti išmokama ir kokiuose kapuose nori būti palaidotas. Tą testamentą sąnaris palieka iš liuoso savo noro, be jokio draugijos privertimo, tik paskui dr-ja žiūrės, kad sąnario paskutinieji norai būtų išpildyti, o ne priešingai — pagal kuningų agentų prikalbėjimo.

Tikrai sakant, Tautiškų kapų įkūrimui, karštai atjautė ir tam sudėjo piningus 18 draugijų; nupirkimui žemės ir kapų aptaisymas atsiėjo arti 8,000 dol. Tas parodo, jog tų draugijų sąnariai nori ir pasilaidoti tuose kapuose, o jeigu paleisti kuningų agentai perkalba moteris ir, laužant numirusių norą, laidoja į kitus kapus, yra skriauda draugijoms ir trukdymas lietuvių pasiliuosavimo iš kuningų visokių pinklių ir priešais velionių noro!

Lietuviai nori būti laisvi, kad jų nieks nepančiuotų įvairiais prietarais, bet vargas, kad tarp tų pačių yra judošiai-pardavikai ir apsimetę vilkai.

Tas pasirodo dabar su kapinėmis; tas yra ir su draugijomis, kurias saliūnininkai laiko prie savo karčiamų svetainėse. Jeigu ir atsiranda būrelis, norinčių iškelti iš priekarčiaminių „svetainių'' dr-jų susirinkimus, tai atsiranda keli karčiamninko papirkti rėksniai, kurie atkalbina, įkalbėdami, kad čia nieko nereikia mokėti už mitingų laikymą, o išsikėlus į kitą vietą, reiks mokėti po 1 ar 2 dol. už mitingą... tiek piningo išmesti! Na, ir taip tos mūsų draugijos snaudžia, užmigdinamos per visokius šaldras. Pertai tik ir šiandien Chicagos lietuviai neturi savo svetainės; o jos juk taip reikia, kaip žuvims vandens. Jeigu draugijos nesikamšytų prie karčiaminių landynių, kurias vadinama „svetainėmis'', tai jos susigriebtų ir pasistatytų puikiausias svetaines, kaip pristatė bažnyčių, palaiko šimtus lietuviškų karčiamų-saliūnų su jų „svetainėmis''. Laikas, broliai-chicagiečiai, subrusti! — nelaukit kitų malonės, nesitikėkit, kad jūsų reikalus aprūpins kokis biznierius; pasigailėkite jaunuomenės, kad ji nepaskęstų svetimųjų bangose. Jie nori pasilinksminti ir perstatymus lošti tarp savųjų ir del savųjų! Taigi, vyrai, „pajudinkime žemę''! **R. Vėjalis.**

CHICAGO, ILL.

Vasario 23 d. 22 kp. LSSA. parengė taip vadinamą „Gavėnios Teatrą''. Dramatiškas Ratelis statė scenoje „Du Keleiviu''. Veikalas, išėmus keletą žemų žodžių ir išsireiškimų, yra vertas pamatyti. Veikėjai taipgi nepeiktinai atliko savo užduotis. Ryta — V. Vilkevičienė, kuri perstato ypatą nepripažįstančią Dievo, velnio nei pomirtinio gyvenimo; lošė gan neturališkai. Kuningas Nansenas — J. J. Stasiunas, kuris perstato kuningą-idealistą, klausantį daugiau savo sąžinės balso, negu dvasiško autoriteto, gan lengvai kalbėjo, taip, kad nebuvo galima net suprasti. Kuningas Brankus — J. Buragas, kuris perstato „paprastą'' kuningą, kuris už piningus ir savo garbę pasirengęs daryti viską, neatsižvelgiant, kas iš to kitiems neatsitiktų, atliko gana artistiškai. Išskyrus Rytos vyrą — J. Levaną, kuris gal sakyti sulošė nenaturališkai, visi kiti savo roles atliko pusėtinai gerai, taip, kad iš paprastų darbininkų ir negalima geriaus reikalauti. Tokis perstatymas yra visad vertas lankymo ir niekad nesigailėsi išleidęs keleto centų.

Užbaigus lošti, užgriežė Marselietę, ant ko visi sustojo, išreikšdami sympatiją darbo žmonių kovai už būvį, kas darė malonų įspūdį, kad visas būrys, kaip vienas, jaučia tame ką-tai augštošvento. **Senas Kūdikis.**

CHICAGO, ILL.

Vasario 16. Laisvos Jaunuomenės choras parengė puikų vakarą su sekančiu programu: 1) Latvių orchestras pagriežė Marselietę; 2) Laisvos Jaunuomenės choras padainavo; dainavimas ne labai nusisekė, nes mažai buvo atsilankę choristų — kaip vaikinų, taip ir merginų; kiti, mat, pabijojo gavėnios. Kaip stuboje prie svaigalų stiklo, tai nėr gavėnios, o lankyties ant visuomeniško susirinkimo — tai gavėnia. 3) Deklamacija — V. Švidriūtė; 4) monologas — J. Buragas; 5) Deklamacija—M. Bložiūtė; 6) Dainos — (solo) „Laivynė'', kompz. Gounod., J. Ukveris; 7) Monologas, „Prostitutė'', — draugė 4-os LSS. kp.; 8) Daina — mišrus choras 81-os kp. LSSA.; 9) Deklamacija — T. Kislauskaitė; 10) smuika (solo) — M. Dunduliūtė; 11) Monologas, „Senmergė'' — M. Galinskaitė; 12) Deklamacija (rusiškai) — A. Krafco; 13) Dialogas, „Pas fotografą'' —J. Ukveris ir Step. Dilys; 14) Daina (salo—rus.)—A. Krafco; jai susirgus dvi merginos padainavo rusiškai ir pagriežė ant mandalinos; tas labai patiko publikai, net tris sykius turėjo atkartoti; 15) Daina — Latvių choras; taipgi publika liko labai užganėdinta; 16) Marselietė su orchestra ir publika — pritariant J. Ukveriui.

Iš programo matoma, jog vakaras gana puikus galėjo būti, nes visi savo užduotis atliko nepraščiausiai. Publikos prisirinko pilna svetainė ir laike programo užsilaikė gana ramiai.

Paskui prasidėjo šokiai, kurie traukėsi iki 12 val. nakties. Laike baliaus buvo lakiojanti krasa; su išlaimėjimu auksinės „broškos'', paaukautos per B. K. Radzevičią ir P. Girdvain. Atviručių daugiausiai gavo p-lė V. Švidriūtė ir užtai laimėjo dovaną. Vakaras nusisekė gana gerai, nes gryno pelno paliko apie 50 dol.

Reikia pažymėti, kad Laisvos Jaunuomenės choras yra vienas iš didžiausių chorų Chicagoj ir da nepersenai susitvėręs; chore randasi apie šimtą suviršum ypatų. **Dagių Dagis.**

SPRING VALLEY, ILL.

Čia randasi virš dviejų šimtų lietuviškų šeimynų. Jos apsigyvenusios po visą miestelį, bet daugiausiai šiaurinėj dalyj. Miestelio išvaizda nekokia. Didesnė dalis jo gatvių — purvinos, negrįstos; namai menki, taip, kad, palyginus jį su miestelais, gulinčiais arčiau Chicagos, išrodo lyg lietuviškas sodžius.

Lietuviai turi savo bažnyčią, mokyklą, kapines, įvairių pramoninkų-pirklių, bet daugiausiai — saliūnų. Draugysčių, kaip tvirtų, taip ir silpnokų, randasi gana daug; vienos iš jų bažnytinės su įvairiais šventųjų vardais, kitos tautiškos, ekonomiškai-politiškos.

Politikoj mažai kas dalyvauja. Mat mūsų žmonės vis dar ateiviai, nedaug dar tėra piliečių, taigi miesto valdyboj šeimininkauja gudresnių tautų žmonės. Lietuviai tik kantriai moka taksus.

Vasario 23 d. atvažiavęs daktaras Graičiūnas iš Chicagos raginо skaityti „Draugą'', kurio jis dabar yra agentu. Turėjo prakalbą viename iš mokyklos kambarių, ant kurios atsilankė virš dviejų šimtų žmonių. Savo prakalboje taipgi jis ragino prie geresnio užsilaikymo, švietimos ir blaivybės. Inkalbinėjo visiems skaityti kningas ir laikraščius, nors ypatinga doma buvo nukreipta ant „Draugo'', bet linkėtina skaityti ir kitus laikraščius. Tokios prakalbos žmonėms labai naudingos. Nežiūrint ant prakalbos svarbumo, gale jos pradėjo žmonės nerimauti. Mat, kalbėtojas įsitarė, kad per girtybę daug žmonių žuvę trįs metai atgal netolimame miestelyje Cherry, Ill. Pradėjo daryti užmėtinėjimus su neužsiganėdinimu; bet dr. Graičiūnas gana nuosekliai jiems išaiškino dalykų stovį, ir visi vėl nurimo.

Čia daug yra lietuvių jaunuomenės, kuri čia ir gimus, nes lietuvių gyvenama čia nuo senai. Nekurie jau suamerikonėję ir sarmatijas vadinties lietuviais, bet nedaug tokių tėsame. **Jis.**

SPRINGFIELD, ILL.

Paskutiniu laiku čia labai pradėjo sirgti lietuvių moteris ir vaikai. Darbai angliakasyklose eina vis blogyn. Žmonės jau pradeda mesti kaltę ant Wilson'o.

A. Čekanauskas.

THOMAS, W. VA.

Čia lietuvių randasi apie šimtą šeimynų, o pavienių du kart tiek; yra taipgi kelios draugystės: Švento Jono Krikštytojo nuo 1890 m., kuri turi narių 187 ir $2,450 kapitalo ir Šv. Kazimiero; Ukėsų Klubas — 45 narius su $500.oo kapitalo; girdėti, kad tveriasi draugija, kuri bus paremta ant laisvės pamatų ir kurion visi galės prigulėti.

Lietuvių kuningas J. Jakštys pabėgo iš čia dar 1912 m.; kaip girdėti, jis viename Indianos valstijos miestelyj norįs sutverti naują parapiją.

Minkštųjų anglių kasyklose darbai eina gerai.

P. T. Grigaliūnas.

„Vienybės Lietuvninkų'' byla su Bagočium.

(Tąsa.)

(Perspaudinta iš „Lietuvos''.)

Tolimesnis „Vienybės Lietuvninkų'' bylos su F. Bagočium tyrinėjimas prasidėjo 18 d. vasario, 2:10 val. popietų. Teisėjui užklausus „VL.'' advokato p. Cass, ar yra „VL.'' liūdininkas presbyterijonų kuningas Loza iš Pittsburgho, Pa., pasirodė, jog jo nėra, nors, kalbant su juo per telefoną, jis žadėjo pribūti. Advokatas skaito jo laišką, kuriame sakoma, kad negalįs išvažiuoti iš namų, nesa turįs gana skubiną ir netikėtą darbą presbyterijonų misijoje. Advokatas prašo, kad teismas išklausinėtų „Vienybės Lietuvninkų'' liūdininką p. Juozą Purvį, atvykusį, advokatui reikalaujant iš Wilkes Barre, Pa. Bagočiaus advokatas, p. Potter, protestuoja, nesa, anot jo, reikią išklausyti ta liūdininką, kurį „VL.'' advokatas pereitoje teismo sesijoje žadėjo pristatyti. Į tą Bagočiaus advokato pastabą teisėjas atsako, jog straipsnio pamatai jau paaiškėjo iš paties Bagočiaus žodžių, kuomet jis atsakinėjo į klausimus laike „cross-examination''; tuokart išklausinėta jo kaslink visų beveik užmetimų, padarytų laikraštyje, ir iš jo (Bagočiaus) atsakymų bei laiškų matosi, ko skundas yra vertas. Be to teisėjas pabriežė, jog pats Bagočius prisipažino, rašęs SLA. sekretoriui laišką, kuriame sako, kad SLA. stovis reikalauja žmogaus su švariomis rankomis, tad tuo pačiu jau pasakė, jog jo rankos „nebuvo švarios''. Taip-gi pastebėta, jog jis prisipažinęs, kad buvo išbrauktas iš SLA. delto, kad neturėdamas pilnų ukėsystės popierų priėmė organizacijoje prezidentūrą. Čia Bagočiaus advokatas pastebi, kad esą Susivienijimo konstitucijoje nėra pasakyta, jog kandidatas privalo turėti pilnas dvejas popieras, o B—čius tuo laiku turėjo pirmąsias popieras, tad ir turėjo tiesą vadinties Suvienytų Valstijų ukėsu. Į tai teisėjas pastebi, jog advokatas privalo žinoti, ką reiškia žodis „ukėsas'' ir kad tuo vardu negali vadinties žmogus, kurs nėra pilnu ukėsu, ty. kurs neturi pilnų popierų.

Toliaus kalbama apie jo prigulėjimą prie presbyterijonų misijos. Advokatas (Bagočiaus pusės) sako, jog reikia prirodyti, kad Bagočius mainė tikėjimą, jog jis yra gaudagrašis (a penny catcher), kokiu jis padaroma „Vienybėje Lietuvninkų'' tilpusiame straipsnyje „Prie Bagočiaus žodžio''. Tada teisėjas skaito ištraukas iš Bagočiaus laiško, rašyto iš presbyterijonų akademijos J. O. Širvydui. Laiške sakoma, kad jis (B.) tam tik užsilaikąs pas presbyterijonus, kad jie jį leistų į mokslus, nesa kur jis (B.) pasidėsiąs, „nupuolęs fiziškai ir finansiškai''; tačiaus sakosi esąs gesiausias socialistas-revoliucijonierius, nežiūrint to, kad ir tarnauja presbyterijonams. Nurodžius teisėjui į tuos žodžius, B—čiaus advokatas, pabriežęs tai, jog jis mato teisėją favorizuojant kaltinamiemsiems „V. L.'' leidėjams, ir jog laiško vertimas gal būti neesąs teisingas, teisėjas atsako, kad laišką vertė pats Bagočius praėjusioje teismo sesijoje 10 d. vasario.

Reikia prirodyti, — sako B. advokatas, — jog Bagočius yra toks žmogus, kaip apie jį rašo minėtasis laikraštis „Vienybė Lietuvninkų, tai yra tokiu, kurs ir savo religiją ir savo pažiūras parduoda už piningus tam, kurs užmoka.

Po tų „įžanginių'', taip sakant, debatų tarp advokatų ir teisėjo, kas traukėsi nuo 2.10 iki 2.35 val. paimta klausinėti „V. L.'' liūdininkas p. J. Purvis. Išpradžių jį klausinėjo „V. L.'' advokatas p. Cass, paskui-gi — Bagočiaus advokatas, p. Potter.

Klausimas: — Kur tamsta gyveni?

Atsakymas: — Wilkes Barre, Pa.

Kl.: — Kuomi užsiimi?

At.: — Apgarsinimų agentūra (advertising agency).

Kl.: — Ar pažįsti Fortunatą Bagočių?

Ats.: — Taip, pažįstu.

Kl.: — Kur jį pirmu kartu pažinai?

Ats.: — Pittsburghe, Pa., kada jis mokinosi Pittsburgho presbyterijonų akademijoje.

Kl.: — Ar tamsta pats esi lietuvis?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Ar dabar tamsta mokiniesi?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Ar manai ir toliaus mokinties?

Ats.: — Taip, manau įstoti į kollegiją.

Kl.: — Ar girdėjai Bagočių skaitant lekcijas (lectures)?

Ats. — Ne, skaitant lekcijas aš negirdėjau, nes jis lekcijų ir neskaito, o tik laiko prakalbas.

Kl.: — Ar gidėjai jį kalbant?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Kur girdėjai jį kalbant pirmu kartu?

Ats.: — Pirmu sykiu girdėjau jį kalbant Pittsburghe, Pa., nedėlinės Pittsburgha presbyterijonų mokyklos parengtose prakalbose.

Kl.: — Ar jis kalbėjo nuo estrados?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Kokie žmonės buvo susirinkę klausyti jo prakalbų?

Ats.: — Lietuviai.

Kl.: — Kokiu būdu tie žmonės buvo sušaukti klausyti jo prakalbų?

Ats.: — Per korteles-apgarsinimus.

Kl.: — (advokatas rodo jam kortelę) ar pažįsti tamsta tą kortelę?

Ats.: — Pažįstu. Tokias korteles dalino lietuviams per prakalbas.

Kl.: — Ar gali tamsta išversti tą kortelę į anglų kalbą?

Ats.: — Galiu. (Verčia. Kortelė atspausdinta lietuviškai; ja kviečiama lietuviai lankyti nedėlinę mokyklą, kurioje po vadovyste F. Bagočiaus galės naudingai praleisti laiką skaitydami ir lavindamiesi. Čia reikia suprasti, kad kortelėje kalbama apie tą pačią mokyklą, kurioje, kaip pats B. anuose posėdžiuose liūdijo, kad mokino skaityti, rašyti ir kar tais aiškindavo lietuviams biblija).

Kl.: — Pasakyk tamsta apie ką Bagočius kalbėjo prakalbose, kurias ir tamsta girdėjai?

At.: — Smulkmenų nepamenu, nes tai buvo kokie šeši ar septini metai tam atgal.

Kl.: — (Bagočiaus advokatas reikalauja, kad būtų cituojami žodžiai iš Bagočiaus kalbos. Purvis sako nepamenąs kokiais žodžiais B. kalbėjo, tik pamenąs patį kalbos turinį. Teisėjas sutinka, kad užteks pasakius kalbos turinį.)

Ats.: — Jis, abelnai sakant kritikavo Rymo-Katalikų tikėjimą, o ypatingai dvasiškiją, tai yra kuningus.

Kl.: — Ar jis pardavinėjo tame susirinkime kningas?

Ats.: — Nepamenu.

Kl.: — Gal jis pardavinėjo tada bibliją?

Ats.: — Negaliu pasakyti, nes nepamenu.

Kl.: — Ar straipsnis **„Prie Bagočiaus žodžio''** yra tamstos rašytas?

Ats.: — Taip, tai yra mano straipsnis.

Dabar Purvį ima ant cross-examination Bagočiaus advokatas. Reikia pastebėti, kad p. Potter atsižymi dideliu nemandagumu klausinėjimuose. Stačiog daro įspūdį, būk jis ne teisme klausinėja, bet karštai ginčijasi. Pats tonas ir būdas atsikreipimo į klausimąjį yra nemandagus, grubijoniškas.

Kl.: — Kur tamsta lankei mokyklą?

Ats.: — Wyoming Seminary, Kingston, Pa.

Kl.: — Ar tamsta esi Bagočiaus draugas (friend), ar jo priešas?

Ats.: — Nesu nei draugas, nei priešas.

Kl.: — Ar tamstos politikiški perstikrinimai yra tokie pat kaip ir Bagočiaus?

Ats.: — Nežinau, nes neprisiėjo man kalbėti su juo apie politiką.

Kl.: — Prie kokios partijos tamsta priklausai?

Ats.: — Nepriklausau prie jokios partijos.

Kl.: — Ar tamsa esi socialistas?

Ats.: — Aš skaičiau apie socializmą, pripažįstu daugelį socializmų principų, žinau socialistus statant teisingus reikalavimus politikoje, žinau taip-gi daugelį socialistų esant gerais žmonėmis.

Kl.: — Aš klausiu tamsta, ar esi socialistas, tai yra ar priguli prie lietuvių socialistų sąjungos? **Atsakyk taip, ar ne?**

Ats.: — Nepriklausau.

Kl.: — Ar tamstos nuomone Bagočius yra socialistas, ar ne?

Ats.: — Sprendžiant iš jo darbų, jis negali vadinties socialistu.

Kl.: — Ar tamsta siuntei „Vienybei Lietuvninkų'' straipsnį „Prie Bagočiaus žodžio''?

Ats.: — Taip, siunčiau.

Kl.: — Kam tamsta tai darei?

Ats.: — Mačiau, jog Bagočius savo straipsnyje „Ir Bagočiaus žodis'' prišnekėjo daug neteisybės, iškoliojo visus kitus, kas ne su juo, visokiais vardais, o save parodė nekaltu ir teisingu žmogumi.

Kl.: — Bet kas buvo do tikslas rašyti apie jį, jei jis ir nėra teisingas, kaip tamsta prirodinėji savo straipsnyje?

Ats.: — Aš simpatizuoju savo žmonėms, lietuviams, ir man yra svarbu parodyti jiems teisybę.

Kl.: — Ar tamstos pažiūros į politišką padėjimą tos šalies, iš kur tamsta ir Bagočius atėjote į šią šalį, yra tokios pat, kaip ir Bagočiaus pažiūros?

Ats.: — Nežinau.

Kl.: — O šiaip tamstos nuomonės ir principai ar skiriasi nuo nuomonių ir principų Bagočiaus?

Ats.: — Aš nemanau, kad jis turėtų kokias nuomones ir principus.

Kl.: — Ar kalbėjai kada su Bagočium apie jo politiškas ir religijos nuomones?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Iškur žinojai, kad jis pirguli prie presbyterijonų bažnyčios?

Ats.: — Žinojau tai nuo kun. Lozos ir nuo kun. Dielionio.

Kl.: — Ar Dielionis su Bagočium yra draugais?

Ats.: — Nežinau, tur būti ne. Bet kitąsyk jie draugavo ir Bagočius tūlą laiką dirbo pas Dielionį. Dielionis,susipažinęs su presbyterijonais, supažindino su jais ir Bagočių.

Kl.: — Iš kur tamsta žinai, kad Bagočius permainė tikėjimą ir iš kataliko pasidarė presbyterijonu?

Ats.: — Man yra aišku, kad presbyterijonai nerems kataliko ir nedės jo auklėjimui pinigų. Nė viena religijos sekta nerems kitaip tikinčius žmones, nes turi savo tikėjimo paramos reikalaujančių žmonių.

Kl.: — Iškur turėjai informacijas, rašydamas apie Bagočių „Vienybėje Lietuvninkų''?

Ats.: — Taip negaliu pasakyti, aš norėčiau matyti patį straipsnį.

Sutinkant teisėjui, Purvis skaito visą straipsnį „Prie Bagočiaus žodžio'' ir pertraukose atsako į Bagočiaus advokato statomuosius klausimus. Daugelis klausimų ne turi savyje daug įdomaus, tad juos apleisime; minėsime tiktai tuos, kurie arčiau susijungia su tardomuoju dalyku.

Bagočiaus advokatas beveik visur stengiasi privesti Purviui tai, būk jis, rašydamas straipsnį apie Bagočių rėmėsi beveik vienais tik iš tų pačių laikraščių paim tais straipsniais. Kaikuriose vietose liūdininkas jautėsi negeriausiai; tūlų dalykų nežinojo, sulig kitų nebuvo prisirengęs trumpai ir aiškiai atsakyti; o apie kitus — tai visai nenorėjo sakyti. Tačiau abelnai imant, matėsi, kad jis, liūdydamas teisme, po prisieka, apsvarsto kiekvieną savo sakinį ir nepasako nieko tokio, ko paskui prisieitų gailėties. Žodžiu sakant atsakinėjo „filosofiškai'', nešokinėjo neapsvarstytai, kaip tai matėsi, kuomet liūdijo Bagočius, duodamas advokatui nesykį progą pasigaut prieštaraujant.

Kl.: — Ar tamsta rašydamas straipsnį, negalėjai išvengti tokių žodžių, kaip „Judošius'', „žmogelis'' ir tam panašiai? Ar būtinai reikėjo ir tokiu būdu užgauti ir pajuokti Bagočių? Delko tamsta vartojai tuos žodžius?

Atsakymo nebuvo.

Kl.: — Iškur tamsta žinojai, kad Bagočius buvo agnostiku, tai yra laisvamaniu (freethinker)?

Ats.: — Jis pats apie tai rašė „Vienybėj Lietuvninkų''.

Kl.: — Ar tamstos nuomone blogai yra būti presbyterijonu?

Ats.: — Ne, bet nesant presbyterijonu nuduoti tokį, kad tik iš to pasinaudoti yra blogas dalykas.

Kl.: — Iškur tamsta žinai, kad jis būdamas pas presbyterijonus nebuvo tokiu?

Ats.: — Tai parodo jo darbai ir jo paties žodžiai.

Kl.: — O tamsta ar esi presbyterijonas, ar kokio kito tikėjimo?

Ats.: — Tai mano privatiškas dalykas.

(Advokatas patėmija, kad liūdininkas nenori atsakinėti į klausimus. Teisėjas sutinka, kad tai yra privatiškas dalykas ir liūdininkas turi tiesą į klausimą neatsakyti).

Kl.: — Koks yra skirtumas tarp tamstos santykių su kuningu Loza ir tarp santykių Bagočiaus su tuo kuningu?

Atsakymo nebuvo, nes „V. L.'' advokatas pertraukė, sakydamas,

Jog tai nieko bendro neturi su šituo dalyku.

Kl.: — Kur tamsta girdėjai, kad Bagočius gyrėsi esąs Harvardo universiteto studentu, kaip kad rašai „Vienybėj L.''?

Ats.: — Pats Bagočius sakė apie tai prakalbose, kurias laikė pereitą rudenį Hazletone, Pa. Jis sakė, kad mokinasi Harvardo universitete, kur drauge su juo mokinasi ir du sūnus ex-prezidento Roozevelto.

Kl.: — Kajp-gi sužinojai, kad jis Harvarde nesimokina?

Ats.: — Parašiau užklausdamas Harvardo univ. sekretoriui, ir jis atrašė man, kad jokio vyro vardu Bagočius nėra Harvardo universitete. Paskui laikraščiuose buvo pagarsinta, jog jis mokinasi Bostono tiesų mokykloje.

Kl.: — Koks-gi tikslas buvo klausti universitetą?

Ats.: — Aš žinojau, kad jis neteisingai elgėsi su presbyterijonais, tad netikėjau jam kuomet girdėjau sakant, būk jis — mokinasi Harvardo universitete.

Kl.: — Iškur tamsta gavai informacijas apie Bagočiaus mirt?

Ats.: — Nuo kun. Lozos.

Kl.: — Ko-gi tamsta klausei Lozos apie Bagočių?

At.: — Klausiau, ar jis yra baigęs Pittsburgho akademiją. Tada kun. Loza parašė man, jog jis labai stebisi, užgirdęs Bagočiaus vardą, nes tūlą laiką atgal jis gavo laišką iš kokio tai lietuvio iš Bostono, kurs klausė kun. Lozos nuomonės apie mirusįjį Bostone janikaitį-lietuvį Bagočių. Kun. Loza, žinodamas Bagočių, yra įsitikrinęs, kad tai jo paties rašytas laiškas.

Kl.: — Kokius-gi tamsta turi reikalus su kun. Loza?

Ats.: — Aš imu iš jo kningas, jis leidžia laikraštį.

Kl.: — Kokias kningas tamsta iš jo imi?

Ats.: — Tai mano privatiškas reikalas (my personal business).

Kl.: — Ką reiškia tai, kad tamsta kaltini Bagočių už suareštavimą SLA. prezidento?

Ats.: — Tie žodžiai yra redaktoriaus pridėti prie mano straipsnio. Aš jų nerašiau.

Kl.: — Bet-gi tamstai žinoma, kad SLA. prezidentas buvo suareštuotas Massachusetts valstijoj ir tą suareštavimą primeta Bagočiui, kaltindami jį už tai?

As.: — Taip, žinoma.

Kl.: — Už ką-gi tas prezidentas buvo suareštuotas?

Ats.: — Nežinau. Manding tai buvo už menkniekį.

Kl.: — Koks tai menkniekis? Bene už tai, kad jis Massachusets valstijoje ragino žmones priimti „insurance policy'' organizacijos Susivienijimas Lietuvių Amerikoje?

Ats.: — Nežinau, nepamenu. Aš nesmi SLA. sąnarys, tad nesiinteresuoju tos draugijos reikalais. Man rodos, kad prezidentas buvo suareštuotas už laikymą prakalbos apie SLA., o ta draugija nėra legališka Massachusetts valstijoje, nors yra legališka kitose valstijose.

Kl.: — Ir tamsta nežinai, kad prezidentas buvo teisiamas ir nubaustas?

Ats.: — Ne, nežinau.

(Matyt, p. Bagočius neteisingai informavo savo advokatą, jei jis nežino, kad SLA. prezidento teismas su Mass. valstijos departmentu dar nėra užsibaigęs ir prezidentas nėra nubaustas).

Pasibaigus klausinėjimams p. Purvio (pasibaigė 4 val. 50 m. vakare), „V. L.'' advokatas prašė užbaigti klausinėti jį dabar visai, kad jis galėtų grįžti namo ir mokyklon, bet Bagočiaus advokatas su tuo nesutiko, sakydamas, jog ir jis turi tiesą padaryti pilną — „cross-examination'' liūdininko. Tad sekančioje teismo sesijoje, ku ri įvyks 25 d. vasario, 10. 30 val. išryto, p. Purvis bus tolesniai klausinėjamas. Tą pačią dieną žadama klausinėti ir p. Širvydas, kaipo „Vienybės Lietuvninkų'' redaktoriaus.

Šioje teismo sesijoje be pp. Purvio ir Brazio, kaipo „V. L.'' atstovo, buvo publikoje beveik visi tie patįs, ką ir anoje sesijoje; pridėti dar reiktų pp. Strumskį, Rimkų ir kt. Pats Bagočius nebuvo, nes, teisybę pasakius, jo ir nereikėjo.

Paminėsiu da, kaipo juokelį ir trumputį pasišnekėjimą tarp advokatų. Kartais „V. L.'' advokatas prieina prie vieno-kito iš publikos, kuriuos pažįsta, ir pasikalba. Tai patėmijo Bagočiaus advokatas, kurs nieko pažįstamų neturi. Tad vienoje pertraukoje ir sako į p. Cass, „VL.'' advokatą:

— Kaip matau, tamsta atsivedei su savim į teismą visą Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

VYRUČIAI, SKAITYKIM...

Šiuom trumpu straipsneliu aš noriu pratarti kelius žodelius į savo vieingenčius, suprantačius svarbą skaitymo laikraščių ir kningų. Aš kreipiuos į jus, ragindamas pasistengti kalbinti savo vientaučius prie skaitymo naudingų laikraščių ir kningų, o skaitymo pasekmes greitai patįs pamatysite. Turėdamas liuosesnio laiko, aš sumaniau pasivažinėti po lietuviškas kolonijas ir geriau apsipažinti su savo vientaučiais. Kur neužeisi pas kiek-nors apsiskaičiusius lietuvius, pastebėsi visai kitokią išvaizdą, negu tarpe neskaitančiųjų; užkalbink — jau jie vartoja švelnesnę kalbą ir gali kalbėti apie įvairius dalykus. Galop tuoj patėmysi gerą ir mandagų atsinešimą prie svetimo žmogaus — visur apsireiškia, kad jie jau yra apsipažinę su civilizacijos teisėmis ir pradinio mokslo reikalavimais. Pažvelgkime į jų stubelę — kokia ji nebūtų, bet ji atsakančiai papuošiama ir švariai užlaikoma. Patįs žmonės čia blaivesni; nors negalima pasakyti, kad tai jie visiškai „neišsigeria'' — nuo to papročio sunku ūmai atsikratyti; bet jau jie patįs supranta, kad tai nupeiktas daiktas.

Kas gi inkvėpė jų sielon ir pašnabždėjo ausin, kad girtuoklystė blogas daiktas? Juk jie taipgi yra prasti darbininkai. Visą tą permainą padarė skaitymas laikraščių ir kningų — tai geriausias vaistas ir proto penas.

Skaitydami laikraščius, jie nuolat susitinka su įvairiais klausimais ir išaiškinimais — kas bloga, o kas gera; laikraščiuose jie suranda atsakymus ant visų gyvenimo klausimų. Jie pastebi laikraščiuose, kad svaigalai yra labai blogu daiktu, jie beskaitydami pamato, kad yra žmonių blaivų, visai atsisakiusių nuo svaiginančių gėrimų, kurie, vienok, dar geriaus gyvena. Laikraščiai priverčia žmogų plačiau pamastyti apie savo sveikatos, doros ir medžiagiško padėjimo klausimus. Galop žmogus, skaitydamas laikraščius, pradeda gilintis į įvairius klausimus ir aprašymus ir taip po biskį persiima taja dvasia, kad reikia ir gyvenime sekti tais keliais, kokie nurodoma tame jo laikraštyje bei kningoje Pargrįžęs iš darbo, randa parėjusį laikraštį, kurį tuoj stengiasi perskaityti. Jis skaito ir tuom užima laiką naudingam pamąstymui, kurį būt praleidęs smūklėje, kur būt pragėręs dolerinę, o dabar jis sau skaito laikraštį, kaip tikras žmogus, sukinėja savo smegenis delko jis gyvena ant svieto ir kaip jis turi gyventi. Vyručiai, argi tai ne nauda? — Taip, didelė nauda; mums lietuviams **rimti** laikraščiai atneša neapsakomą naudą apie ką bereikalinga ir ginčyties! Bet, gerbiamieji, ar žinote tą, kaip daug lietuviai skaito tuos laikraščius ir kningas? — Visiškai nedaug; mųs lietuvių yra čia Amerikoje užtektinai, bet tamsa...

Nekartą pasidžiaugiame, kad ve ir męs lietuviai esame apsišvietę, kad ir męs turime savo laikraščius. Taip męs turime laikraščius, bet jie skursta, juos mažai kas skaito.

Taigi, vyručiai, aš ir kreipiuosi į jus, kurie suprantate vertę skaitymo, būkite darbščiais, pasistengkite kalbinti savo vientaučius, ypač jaunimą, kad išsirašytų laikraštį, kad jie stengtųsi eiti mokslo ir doros keliais. Žinoma, tai yra sunkus dalykas. Susirinkę visi sodiečiai žmonės, vieni į tuos laikraščius žiūri kaipo į augštą dalyką, reikalinga tik „ponams arba kuningams'', o kiti kaipo „cicilikų'' įrankį ir taip toliau.

Bet čia męs turime visi dirbti išvien, kas męs nebūtume; jei tik suprantama skaitymo svarbą, inkalbėkime užsirašyti, o paskiaus jis turės skaityti, nes piningai užmokėti, — reikia skaityti ir tuomi jis su viskuo apsipažins; jis skaitys ir džiaugsis. Tada jis sau geresnį kelią suras.

Kada gi męs visi lietuviai skaitysime ir rūpinsimės savo gyvenimu, kaip pridera civilizuotam žmogui, tuoj bus kitokia išvaizda visame lietuvių gyvenime.

Šviesa, tai šaltinis laimės ir laisvės; taigi švieskimės ir švieskime!

Jonas Ker—s.

PAGELBĖKIM MAŽAJAI LIETUVAI IŠSIPAINIOTI IŠ VOKIŠKŲ KILPŲ.

Kaip Didžiojoj Lietuvoj rusinimas, taip Mažojoj vokietinimas slėgia lietuvystę visu sunkumu. Nežiūrint, kad Prūsų Lietuvos sušvito lietuviams „Aušra'', pasigirdo „Varpas''; tęnai pasirodė „Lietuvos Ūkininkas'', „Tėvynės Sargas'' ir kiti lietuvių budintojai, vienok ji pati pakliuvo į vokiečių kilpas ir šiandien ji yra didesniame pavojuje, negu anais laikais Didžioji Lietuva buvo.

Vokiečiai, lygiai kaip ir anais laikais rusai, turi sau už augščiausį tikslą padaryti taip, kad Prūsijos Lietuvoj lietuvystės neliktų nė ženklo.

Tam tikslui vokiečių valdžia uždraudė lietuvių mokyklose lietuvišką kalbą, taip, kad dabar lietuvių vaikai mokinami vien tik vokiškai ir vokiečių dvasioje. Tam pačiam tikslui vokiečių valdžia savais piningais, vokiška dvasia ir vokiečių raidėmis leidžia lietuviams keletą laikraščių, kurie turi greitesniai pastūmėti lietuvių suvokietėjimą, kaip kad ir rusai anais metais norėjo savo „graždanka'' surusinti lietuvius, spausdino lietuviams net maldakninges. Su tokiu tikslu darbštus Lietuvos mylėtojas Dr. Bruožis vokiečių valdžia liko uždarytas beprotnamyje ir tęn greit nukankintas; paskui iš Prūsijos buvo išvytas Vištelis-Višteliauskas (nesenai miręs Argentinoj); galop Dr. J. Šliupas ir kiti Lietuvos mylėtojai pasitraukę iš Didžiosios Lietuvos persekiojimų delei. Trumpai sakant, vokiečiai daro viską, kad tik kuogreičiaus užslopinti lietuvystę Mažojoj Lietuvoj.

Toks neteisingas vokiečių elgimosi iššaukė rimtesnius veikėjus apginti skriaudžiamą Lietuvos dalį. Pirmose eilėse Lietuvos budintojų randame tikrą vokietį — G. J. J. Sauerveiną, kuris išmėtinėja vokiečiams už lietuvių skriaudimą ir kitų po vokiečiais esančių tautų. Apie tą grimstančią germanizme Lietuvą Sauerveinas šitaip rašė:

—Su sena kalba
Mūsų Lietuva
Juo linksmiaus atžels,
Juo linksmiaus ir prisikels.
Vis gražiaus,
Vis linksmais
Diev's žegnos mus iš dangaus.
Tėviškė mus tu senoji,
O tik visados jaunoji,
Prisikelk — džiaugkis vis!
Prisikelk tuojau, —
Ir velykos jau,
Ir pavasaris!

Nors ūmai ir neprikėlė Prūsijos Lietuvos, bet užberta tautystės sėkla nenuėjo ant nieko ir šiandien vis plačiau ir plačiau pradeda plėtoties tas Mažosios Lietuvos tautiškas atbudimas.

Apvalymui Prūsų Lietuvos nuo germanizmo, p. J. Vanagaičio yra leidžiamas laikraštis „Birutė'', kurio palaikymui 1911 metais patsai „Birutės'' leidėjas rinko pas mus skaitytojus. Šiemet gi p. J. Vanagaitis prisiuntė Amerikon atstovą p-ną Chmieliauską rinkti „Birutės'' pailaikymui skaitytojus po Amerikos lietuvių kolonijas. Laikraštis „Birutė'' pilnai atsako tautiškam Mažosios Lietuvos budinimui ir męs Amerikos lietuviai privalome, kaip ir 1911 m., taip ir šiemet pasistengti palaikyti tą laikraštį; kuris yra vienatinis apgintojas tęnai gyvenančių lietuvių nuo germanizmo. Męs privalome skubiai ištiesti pagelbos ranką šaukiančiai į mus pagelbos Prūsijos Lietuvai, kad nežūtų ta mūsų didelė tautos dali germanizmo bangose.

Žuvus Prūsų Lietuvai, netektume labai didžios Lietuvos dalies. Suvokietėję Prūsijos lietuviai, kūrstomi vokiečių (lygiai kaip ir sulenkėję Vilniaus gubernijoj lietuviai yra kūrstomi lenkų-endekų), patįs nežinodami ką daro, eina stačia galva prieš tautišką lietuvių atbudimą, prieš savo tautos kultūrą arba patįs prieš save.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS . . .

Eimutis tylėjo. Pamažu, atsargiai pasodino Marytę kedėn, priėjo prie motutės, žemai pasilenkęs, pabučiavo raukšlėtą jos ranką, paskui ištiesė dešinę Butriman ir tyliu, maloniu balsu, kuris nuolatos trūko drebulio stabdomas, pratarė:

— Atleiskite tamstos, kad per mane tiek nemalonumų prikentėte, bet prisiekiu, jogei visa tai nenoromis pasidarė...

— Nesiaršink tamsta, — tarė motutė, — męs viską žinome, Marytė mums papasakojo ir begalo esame dėkingi. Dabar-gi eik tamsta ir persirėdęs gulk. Tuoj liepsiu stipraus grogo išvirti, o tai reikės kraustyties pas prabočius, — rūpinos motutė.

— Nieko... man nieko, — buvo bepradedąs.

— Nesispirk, jei motutė liepja, o tai bus blogai, juo labjau dabar, — paaiškino Butrimas, Marytėn akimis nurodęs.

Dar kartą pabučiavo Eimutis gerąją motutės ranką ir nuėjo savo kambarin, maloniu žvelgėsiu Marytėn pažiūrėjęs.

Pamažu rėdės, lyg nenorėdamas. Mintįs taip prislėgtos buvo, jog nieko galvoti nestengė. Galvoje tiktai ūžė, lyg kokiame bičių avilyje, bet iš to ūžėsio nieko nėsugraibyti, nė suprasti negalima buvo. Mišinys įvairiausių minčių, reginių, paveikslų, atsitikimų susimaišė vienan sukurin, susipynė pradžios su galais.

Atsigulęs ir stipraus grogo dvi stiklini išgėręs, pasijuto kiek geriau. Svaiginąs gėralas netrukus įveikė nusilpnėjusį kūną, prasidėjo karščiavimas ir nuo to momento jis jau nieko nebepamena.

Stipri influenza išlaikė jį visą savaitę lovoje, nors kas rytas vis ginčijos su namiškiais, atsikelti norėjo su Jurka užsiimti, kuris nuolatos jį atlankydavo ir visokių ūkio naujienų papasakodavo.

Retkarčiais užeidavo, nuo motutės pasislėpus, Marytė. Eimutis mielai jos laukdavo, bet nieko apie buvusius atsitikimus jai nepasakodavo, nors gerai matė iš jos akių, jog norėtų viską žinoti, prasopėti su juo visą, kas jam sopėjo.

Pamilo ji Eimutį tvirtais, karštais pirmosios meilės jausmais. Atitiko jame budrią sąžinę, objektivę pažvalgą ir tvirtą nuomonę, kurią visuomet rimtais argumentais mokėjo apginti ir išteisinti. Tautinis jos atgimimas dar ankščiau rišo ją prie jo dabarties ir ateities. Tvirtas jo prisirišimas prie tėvų žemės tiko su jos įsitikinimais ir ūkio pamėgimu. Visų-gi labjausia viliojo būsimasai gyveimas, jo veikimas ir darbai, kurių iš šiandien neužmatys.

* * *

Išblyškęs, nusilpnėjęs slankiojo po namus. Vengė žmonių, dar labjau kalbų. Jo sujudusios mintįs skelbė jam, jog visi vieną mįslę mena, tačiau nėvienas nenori pirmutinis prasitarti.

Vakarais sėsdavo ant Ventos kranto, įsmeigdavo savo akis vakaro tamsumon ir manydavo. Tiesą pasakius, stengdavosi savo mintis normalinėn sveiko manymo vėžėn įstatyti. Kartais nusisekdavo, ir tuomet prieidavo prie nuolatos vienodos išeigos.

Tos išeigos konkretinėn minties formon neapvilkdavo, gal todel, kad vidujinis balsas nebuvo to galutinai nutaręs; gal todel, kad tokia išeiga rodės negalima, neįvykintina...

Tylėjo ištisomis dienomis ir dar labjau kankinos, kuomet matė, jog visi aplinkiniai stengėsi kuomaloniausia su juo apsieiti, pašalinti visa tai, kas priminti galėtų netolimos praeities atsitikimus. Jautė, kad savimi kitus varžo ir buvo norėjęs atsisveikinti su Butrimais, padėkoti jiems už gerą širdį ir eiti savo keliais, kur-nors tolimojon Rusijon tos ugningos nuodėmės dėmės pėdsakų išblaškyti, bet niekas to girdėti nenorėjo. Valios jėga nusilpnėjo po tų kančių naštos ir nesispyrė — likos, kad ligi galo veiksmo žygį dvasios kančiomis atpirkti.

— Ko toks nusiminęs... toks nuolatos susirūpinęs? — klausė jo Marytė, glausdamasi jin.

— Mėtavoju... — tyliu, nepaprastai švelniu balsu atsakydavo. Po kančių intekmės atsimainė anos gyvosios, virpančios, skardžios balso gaidos. Nusilenkusi ir mėtavojanti dvasia nuolankumu ir tyru jausmu vadovavos. Nė jėga, nė gyvybė trukšmingomis gaidomis apsireikšti negali, kuomet dvasia budi, kuomet savo žygį sveria, nežinodama pastarojo nutarimo prasmės.

— Už ką? — išlengvo, lyg užgauti bijodamos, klausė Marytė.

— Už... — staiga nutraukė.

Marytė intempė klausą, visa klauson įsikūnijo, nes bijojo išgirsti tą sakinį, kuris jos skaisčiąją meilę, kaip jūros vilnįs laivą, į skeliaudras sutrupįs, dulkėmis pavers ir visatos nesusektinų kelių tinklan drėbs, kaipo mažavertį, beprasmį pirmininščios sąstatos atomą.

— Už žmogaus nuskaudimą... — pridūrė pagalvojęs.

— Juk gyneis. — Mėgino raminti jį.

— Mažute! — škaudulingai nusišypsojęs ir stipriai savin ją priglaudęs, tarė Eimutis: — suprantu tave labai gerai: norėtum man palengvinti, norėtum grąžinti šviesią mudviejų praeitį. Kenti drauge su manim, užjauti mano kančią ir stengiesi net teisinti — tu kitaip nė elgties nemokėtum: perlabai prisirišai prie manęs...

Nutilo abu ir klausės, lyg slaptąją išeigos mintį tikėjosi iš nakties tylos surasti.

— Kiek galvojau ir svarsčiau — pasitikinimo sau nerandu... Gyniaus, sakai? — Taip, bet gynties galėjau be brutališkumų, nesulyginamai stipresnis esu už jį, tad galėjau paimti ir špicrutą iš jo ir jį taip suvaldyti, kad viskas kitaip užsibaigę būtų. O tačiau taip nepasielgiau... Maniau savo būsimąsias dienas ginąs, savo pirmosios meilės žiedą iš audros sukurių gelbiąs — ne, galėjau tave ir kitokiu būdu apginti — ir to nepadariau... Tariąsi, jog to žygio paslaptis — tai tu. Ne, šiandien supratau, jog kievieną būčiau gynęs, kuri tokin padėjiman pakliuvus būtų... Gal praeitį keršinau? Ne, toksai mano pasielgimas praeities veiksmų juk neišdildė ir jų sunaikyti nestengs...

Marytė tylėjo, nes nieko patarti negalėjo, tik jautė, jog nė ji viena kalta, jog jis kas vieną gynęs būtų. Ir pasidarė jai ramiau, tačiaus neilgam. Suprato, jog tai peregoistiškas jausmas nusikratyti kaltė nuo savęs. Pajuto tiktai, kaip jis jos akyse auga ir kaip ji menkyn eina.

— Tad kur kaltininkas? — klausė jis pats savęs. — Gal jis? Kam pirmutinis ranką pakėlė? Oi ne! Visko galima būtų buvę išvengti, o ne taip išėjo... Jis... jis teatsakie už tai prieš save, o aš prieš save... — nutilo, lyg daug kalbėjęs ligonis.

Tylėjo abudu. Tyli žvaigždėta vasaros naktis, tarytum, liejo kąž-kokią gaivią, raminančią šviesą, lyg to žmogaus kančias užjausdama, lyg jąs sušvelninti norėdama. Kąž-kur toli svirtis girgždėjo ir pasakojo apie vėlybą darbininką, kurs, visiems nurimus, trūsia ir rytoj visų anksčiausia atsikels. Iš-už upės, iš gretimųjų sodžių lėkė gailus šuns kaukimas, matyti, mėnulin įsižiūrėjo ir, po jo šviesos intekmės, savo bailę kaukimu skelbė. Artimoje pievoje, anapus Ventos, prunkštė arkliai ir, paupyje susėdę piemens, klausėsi kerdžiaus-emerito pasakų, apylenkės historijos ir klegėsių apie užburtuosius turtus, žemėn per lenkmetį užkastus...

Lygus upės paviršius kartais susidrumsdavo nesuskaitliuojamų ratų vingiais, kurie, jokių geometrijos įstatų neprisilaikydami, kraipė savo liniją ant mažučių srovės vilnelių ir prausė savo vandenyse miliardaakį dangų...

Ūkai tirštesni kildavo nuo pievų, lyg nekviestieji būsimojo rudens šaukliai...

8.

Paviršutinis ramumas grįžo išlėto. Išpradžių rodės, jog sopulių kankinių smauglyg nutilo, jog kąž-kokia šviesa plonyčiais spinduliais įsiveržia sielon, lyg kąž-ką sąmonės nesugraibomo nušviesti stengiasi. Širdis, tarytum, kiek atsilsėjo, nurimo ir retkarčiais pradėdavo austi nutrauktąjį svajonių siūlą...

Pats Eimutis nesitikėjo taip greitai sugrįžtant. Skeptiškai šaipės pats savin del tų giedros valandėlių atsiradimo, del vien įmanomosios tylos.

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

— Kam mums lieptai? Kojomis męs tikriau pataikinsime, čiupinėdami kur stoti.

Ponas Benediktas parodė savo kojytes batais apautas tokio didumo, kai kad dramblio kojos, bet padarė keletą lengvų žingsnių.

— Matau ir tamsta greitas šokti — nusišypsojo Rajeckis.

— Pone tu mano! kad tik grindįs kaip reikiant atlaikytų. Nesenai teko man būti Kaune pas maršalką. Išsirinko mane šokin kuningaikštytė Totamvidze...

— Kas per kuningaikštytė? — užklausė linksmai Mikolas.

— Yra tokia, Gruzijietė kai stirna!

— Bet reikia ponas Benediktai pakalbėti apie rytojaus medžioklę.

— Suspėsim. Ir ką čia kalbėti? Vyras ant kojų, šautuvą saujon, šovinius kišenėn — ir einam. Ponas Červinskis jau nuves.

— Žinoma — atsakė girininkas. — O ponams jus geros pardvos?

Rajeckis truputį pagalvojo, bet Talmontas atsakė:

— Visų-pirmiausia pardvos, ponas Červinski. Ponas Rajeckis nor šimtą štukų nusivežti į Južintus.

— O kad ir du šimtu. Jų čia begalės. Ot ir dabar užkąsite ponai pardvų, nes geros mėsos namie nėra.

Pardvų mėsa balta, juodai perdėta, kiek šviesesnė už tetervinų mėsą, pridera prie geresniųjų skanskonių. Vietiniams gyventojams ji jau nusibodo. Bet ištolo atvykusiems medėjams, iš tų vietų, kur pardvos retai sutinkamos, keptieji paukščiai skaniai pakvipo. Atsirado ir batvinių ir agurkų su medum. Visa tai tiko išalkusiems medėjams.

Apie vakarienę trūsė poni Červinskienė, nesena dar ir graži, bajoriškai pasirėdžius ir kalbanti dviem susimaišiusiom kalbom. Dažnai prasiverenčiose duryse matoma dar buvo kita moteriška, užėmusi medėjus; jos tamsios akįs švietė iš labai balto veido, sejonas sukiojosi ant apvalo liemens ir prabildavo kartais svetimu akcentu patraukęs balsas.

Kai šeimininkas išėjo iš grįčios, tarė ponas Benediktas Mikolan:

— Ot kokią kielę prisijšaukino Červinskis! Nė nežinojau. Tokios didelės dukters jis dar neturi.

Kai tik tuo metu grįčion inėjo mergaitė pusbliūdžiu nešina. Graži buvo, drąsi ir švariai apsivilkus kikliku ant marškinių. Stengėsi būti rimta, bet jos akįs bėgiojo, o lūpas sukando, lyg kad stengėsi neprasijuokti. Bet sutiko dviejų vyriškių žvelgėsius tokius prielankius bei kutenančius, kad dar nepastačius ant skobnio pusbliūdžio, prabilo juoku, atverdama plačią, šlapją žibančią jauno žvėries burną. Žiūrėjo Mikolan, o Mikolas jon ir iš pirmo akių užmetimo patiko vienas antram. O ponas Benediktas, lyg varovas pasikėlė iš vietos ir užstojo jai duris; tuomet ji, pastačius pusbliūdį, ėmė bėgti, bet taip nelaimingai, kad inpuolė Mikolui glėbin.

Tuo pačiu metu sugrįžo Červinskas ir visi nurimo, laukdami, ką šeimininkas pasakys.

— Ot kvaila Paraska, bijo! — tarė netikėtai Červinskis. — Begk dabar virtuvėn, o kai ponai pašauks ateik.

Kai tik išėjo, tarė sunkiai alsuojąs Talmontas:

— Kokia tai pas tave Paraska, ponas Červinski? nauja, rodos, nė nevietinė?

— Iš Kuršo ji, Latvaitė, ar Rusė? — nė pats nežinau. Nusisamdžiau vasarai pagalbon, kai svečiai atvažiuoja Šepeton medžioti. Ot buvo valdiškųjų miškų „objezčikas" — gyrė.

— O žmona nepyksta?

— Susimildamas, ponas „laučiau!" ko-gi čia pykti? Merga stipri... na ir svetima, ne sava — tiktai vasarai pagalbon.

— Ot gudrųs žmonės! — sušuko Talmontas.

O Rajeckis, suerzintas, girtų akių žvelgėsiu, sugriebė degtinę, kreipdamasis svetingan šeimininkan:

— Išgersime, ponas Červinski!

— Juk galima.

* * *

Ryto metu iškilo saulė ant Šepetos aštriai įsirėžus aukso blaivose, ne kaipo atbundančios dienos malonusis spindulys tarp medžių bei grįčių, bet astraliniai, vienumos majestate, virš mirgančios ir išsilenkusios, kai jūra, žemės. Kas kartą labjau išblykšdama ir karštesnė, kilo ji, paženklindama valandas be šešėlio ant tuščio raisto — viena — dvi— trįs... —

Mikolas pabudo, garsaus sumušto stiklo bildėsio pažadintas. Dar nepramerkęs akių atsiminė, jog guli didžiąjame girininko grįčios kambaryje ir pamanė, jog gera būtų dar pamiegojus. Visame kūne jautė malonę negalę, sunkią ramybę, bet drauge su tuo smagenyse pralėkė atminimas, iššaukdamas ir nusišypsojimą ir tūlą nepasitenkinimą. —

— Et, ką čia! praeinąs priepuolis...

Pasalomis, sutingusių žmonių lovoje ūpu, nudavė, da miegąs, bet jau norėjo žinoti, kas čia dedas. Pamatė pro blakstienus, jog Talmontas ir Červinskis visiškai pasirengę medžioklėn, geria prie lango arbatą. Talmontas turbūt nesenai sumušė stiklinę, nes dabar šlavė nuo skobnio šukes didele, nerangią ranka. Saulėta diena sužadino Mikolą, todel ir atsiliepė:

— Dabar rytas. Kelinta valanda?

— Labo ryto tamstai. Jau septinta.

— Bijokit Dievo! kodel nepažadinote manęs?

— Taip sau...

Ponas Benediktas nepribaigė sakinio suslopindamas jį juoku, žiūrėjo šypsodamas ir drąsiai, Červinskis gi buvo rimtas ir pagarbus svečio reikalavimams, kai paprastai.

— Jau senai galėjome būti raiste!

— Suskubsim, vašė vysokorodie — tarė Červinskis — čia jieškoti nereikia, visur pilna paukščių.

Rajeckis iššoko iš lovos, pasiraižė ir patraukęs kvapnaus oro, kuris ėjo nuo atviro lango ir kiek tabako dūmais praskiestas buvo, pasijuto sveikas esąs ir linksmas naujos dienos trūsui.

Už bertainio valandos trįs vyžų poros greitai leidosi nuo kalnelio Šepeton. Vos takas įsileido pievon, kai šunįs pradėjo stoti ant dubeltų. Kad neleisti dykai laiko ir nesupaikinti šunų, reikėjo jie pririšti prie dirželių, nes pradėjo stebėties ir pasipiktinimo akimis žiūrėti į medėjus, kodel jie dubelių nešaudo.

— Einam tiesiai tėnai, kur pardvos — tarė Mikolas — jau vėlu.

Ėjo tiesiai, vesdamies šunis sukumpusiu pušynėliu nedidesniu už žmogų. Žemė vis minkštesnė darės po kojų ir pėdos prisisunkdavo vandens.

— Bet lengva eiti — pastebėjo Mikolas.

— Čia dar nieko! žemė kieta — atsakė Červinskis. — Toliau bus sunkiau plona pluta eiti.

— Ar čia nesenai kirsta? — užklausė vėl Mikolas. — Kiek metų toms pušelėms?

— Jau jos tokios nuo pasaulio sutvėrimo, didesnės neišaugs.

Toliau maišėsi jos su žemais šakotais karklais. Raudonų geruogių ir juodų, mėlinomis dulkėmis pridengtų girtuoklių kaurai pridengė žemę, balos grumtais išmargintą ir laukinimais augmenimis nematytų formų, kartais nepaprasto didumo išraisgiotą.

— Čia jau reikėtų šunis paleisti — tarė Červinkis — bet leiskite mane ponai pirmyn. Čia jau nevisur eiti galima.

Nuėjo pirmyn eilėje per retesnius krūmus.

Už varsnų toliau žemė nelengvai skyrės, bet kiekvieną žingsnį traukė gelmėn sieksninė leika. Medėjams rodės, jog eina ištiestu virš tuštumos samanų milu; aplinkui jų lenkės žolių galvos, dar-gi krūmai, vis nemenkesni. Rodėsi, kad raistas slankiojo po kojų lėta vilnimi, neramiu po plutos kliuksėjimu.

Abu šuniu sustojo.

— Yra! — sušnabždėjo Červinskis, pasitraukdamas šonan ir užleisdamas vietos — čia ne kas kito, tiktai pardvos.

Užmiršo atsargiai eiti, sekdami karščiuojančiais ir greitais žingsniais šunų, kurie vedė tiesiai, trumpam sustodami. Kol šunįs priėjo, pasigirdo didelis, pliuškėjimas ir šauksmas

— Uuch!... po velnių tu vedi, Červinski!...

Talmontas ligi juostos įsmuko balon.

Tuo pačiu metu priešais šunis iškilo dailiausias lietuviškųjų paukščių, senis pardva gaidys, viso lizdo vadas. Rudai auksuotos ilgos uodegos plunksnos irvarsuotas sparnų margumynas sumirgėjo ant saulės ir trukšmu pripildė orą:

— Gargar—gargar—gargar...

Rajeckis atsižvelgė greitai draugan ir, pamatęs, jog rangos iš balos, paėmė gaidį ant akies ir numušė jau tolimu šuviu.

Paskui patino beveik vienu debesiu iškilo visas jauniklių lizdas, bet sausų sparnų plesnojimu, baltais galais mirgančių. Dar vieną numušė Rajeckis iš kairiojo vamzdžio, kitą Červinskis. Jau lizdas buvo už kelių dešimčių žingsnių nuskridęs, kuomet atsiliepė nuo žemės du Talmonto šūviu. Atkaklusis girininkas, dar dumble tebetupėdamas, vijosi pardvas šratais. Vienai pašovė sparną — nusileido istrižai žemėn, kuomet kitos, susimetusios kuopon, lėkė greitai ir žemai, lėkimu kurapkoms panašiu, ir visu lizdu nusileido už kokio ketvirdalio varsto.

(T. b.)

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

Faktiškai visai nesvarbu ant ko savo jėgos lavinti, by tik jos racionaliai ir intensiviai miklinamos būtų, by tik jos atsiektinon tobulybėn vedamos būtų. Tuomet ingijama ne tik žinios, kurių kiekybė nuolatos didinas, bet išdirbama ir ingaunama gabumai, jėgos, geri ingudimai **visokiam** darbui, ir tuomet galima tikėties, jog kiekvienas naujas darbas bus lengva ir gerai seksis. Nuo tokio darbo žmogus pasidaro kitoks, bręsta, stipreja, kokybiniai atsimaino ir ne vien padaugina savo žinių kiekybę.

Juk didžiausias mokyklos neprieteklius ir yra tame, kad ji suteikia daugybę negyvų žinių, mažai išplėtoja jėgų, mažai sužadina saviveikimo, iniciativos bei tvėrimo gabumų. Iš metų į metus auga tasai žinių skaičius mokinių galvose, nuolatos kraunama tėnai nauji faktai, naujos ideos ir, kuomet visi sandėliai kimšte prikimšti, išduodama „subrendimo liūdijimas''.

Blogiausias dalykas tame, kad visos tos žinios, ideos, intikinimai suteikiama gatavoje formoje ir mokiniai neprieina prie jų savarankio darbo keliu, bet, išklausę mokytojų, jų tik išmoksta. Be to prie daugybės išguldomųjų dalykų tos žinios paviršutinės, nuotrupingos. Ir rodos, kad gymnazijos mokiniai žino daug, ištiesų-gi nežino nieko kaip reikiant. Tokiu būdu mokykla gamina jaunimą, nėvieno dalyko nežinantį kaip reikiant, nesuskubusį nieko tvirtai ir tikrai pamylėti. Būdų prieblanda, skonių bei palinkimų neoriginališkumas, stoka aiškiai apsireiškusių, tikrai rmtų simpatijų ar antipartijų, vienu žodžiu — trūksta viso to, kas savistovį asmenį apibudina, ir tai ilgų metų bei sunkaus darbo vaisus!

Ką gi daro šeimyna ar atskiri visuomenės sąnariai pas mus, kad sulaikius šabloninių, seklių piliečių gaminimą?

Vieton to, kad susipažinus su vaiko prigimtimi bei palinkimais, apsistoti ant to ir visomis išgalėmis rūpinties tos individualės jėgos bei talentai pagilinti, kiek galima pilniau išplėsti, tėvai paprastai tęsia mokyklos pradėtąjį darbą, išblaškydami vaiko domą ant visos dalykų eilės.

Jie atkartoja pamatinę mokyklos klaidą ir dar padidina kenksmingas jos pasekmes. Jie užmiršta, kad kiekvienas įspūdis, vaiko sielon pataikinęs, neprivalo kitų įspūdžių sutrukdytas būti, kol pirmasai neįsisiurbė, nesusiliejo su vaiko dvasia ir kad tik tuomet kiti įspūdžiai derlingai inimti būti tegalės. Skaidymas bei tankus pajautimų apsikeitimas labai kenkia aiškių numanymų ir gilaus dalykų supratimo išsivystymui, neleidžia tvirtiems inpročiams, giliems ir statiems įsitikinimams susitverti. Tuo būdu gema šaltas indeferentizmas prie visko, protas bei širdis neapsišviečia, sielos gyva sympatija nesušildo ir neužsidega ji geistinais pasiryžimais.

Skaitytojas, papratęs gauti ant visų užklausimų tūkstančius gatavų atsakų ir nutarimų, pradeda manyti, viską žinąs. Tuo tarpu skaitytojas, nuolatos galvojąs, ieškąs, klausinėjąs supranta ir jaučia, kaip sunku viskas žinoti, ir kad tai stačiai negalimas daiktas ir niekuomet jis neparodys to pasitikėjimo savimi ir „pasigyrimo'' savo žiniomis, kurį pastebėsime ant kiekvieno žingsnio pas pirmąjį. Jo protas visuomet budrus, atidingas, lankstus ir jis niekuomet nenustos savo miklumo. Toksai žmogus nebus ilgainiui dogmatiku, nuobodžiu teoretiku, kningų pele, bet žinos, kad kiekvienas dalykas tyrinėtinas iš daugelio atžvilgių, kad kiekviename atsakyme bei klausimo išrišime slepjas nauja problema, kad tyrinėjimams, mintims negali būti galo. Jis būtinai liks jaunas dvasia, amžinai slinks pirmyn, kuomet pirmasai neišvengtinai nuskęs primitiviame racionalizme, manyme, jog „užtenka kningų perskaityti'' ir viskas bus aišku ir suprantama. Iš jo nieks neišgirs originalės nuomonės, rimtai apgalvotos ir savo išgalėmis, tverenčiai pagamintos minties.

Kaip matome — skaitymas — tai dviašmenis kardas ir todel reikia gerai išdirbtos sistemos, nuodugniai apgalvotos programos ir tinkamai parinktų kningų, kad tasai skaitymas atneštų tikrai gerą ir didelę naudą.

4.

Negalima sakyti, kad mūsų vidurinių mokyklų jaunuomenė neskaitytų. Ji skaito, daug skaito — ant nelaimės, perdaug skaito. Be jokios tvarkos, be jokių nurodymų Vidūnas, Baranauskas, Vaičaitis, Maironis, Daukantas sutinkama pas mokinius 3 ir 8 klasės. Su tokia skaitymo tvarka negalima taikinties. Negalima sutikti ir su ta kningų daugybe, kurią jaunimas „prarija''.

(T. b.)

DAINELĖ.

(Sekdamas Syrokomlia).

Jei krutinė dega
ir nerimsta kraujas,
kas gi išvaikytų
juodų minčių gaujas?
Kas gi sugrąžintų
vėl dienas malonės?
Šaltai vargan žiūri
nesvetingi žmonės.

Močiai pasakytau —
prieš ją nusidėtau,
o jaunai sesutei —
pavydėt pradėtų;
brolui pasiskųstau —
nesupras dėjonės...
Šaltai vargan žiūri
nesvetingi žmonės.

Jei ant mano skruostų
ašarų susektų,
vai, brangus Dievuli,
kiek tai gėdos tektų:
nebetekčiau šlovės,
nei savų godonės.
Šaltai vargan žiūri
nesvetingi žmonės.

tik tu, bernužėli,
mane tesuprasi;
man paguodos žodžius
tik tu vienas rasi;
tik tu sugrąžinsi
man puikias svajones...
Šaltai vargan žiūri
nesvetingi žmonės.

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

Negalima tylėti apie Kuprevičius, Marcelkas, kun. Kantičkas, kun. Ūsevičius — tuos „chamskie wątroby'' (283), kurie ims būti kultūrinimo tamsaus sodžiaus **akstinais.**

Drauge su kun. Ūsevičiaus charakteristika — gema ir augštesniųjų mūsų bažnyčios šulų charakteristika. Tik paklausykime:

...Kun. dekanas Ūsevičius turėjo daugiau kaip 50 metų. Sudėjimo jis buvo prasto ir rūpaus, bet labai tvirto, ūgio daugiau kaip vidutinio. Ant labai nesimpatingo veido nematyt buvo nei mažiausios inteligencijos, bet užtat iš pasikabinusių skruostų, plačiųjų lūpų ir smakro jau per daug aiškiai veizėjo kvailumas, o iš atsikišusių žandų — godumas. Vienas, kas ypatinga negražaus buvo jame, kas net viršaičiui krito į akis, tai jo eigastis, giestai ir judėjimas ir tonas, kuriuose kuoaiškiausiai matomas buvo išimtinai nenaturališkas stengimasis padaryti, kaip nebegalima daugiau, viską aristo- užsipelnė kleboniją...

...Kun. Ūsevičius jau pirmais savo kuningakupo paliepimus, stengdavos kuoiškilmingiausiai vėti denunciacijomis ant savo klebono ir ant kitų kolegų ir tikriausiai, jog tuo netikėtai greitu laiku užpelnė kleboniją...

...jis skrupuliatiškai išpildydavo visus vyskupo paliepimus, stengdavos ikuoiškilmingiausia visas pamaldas, kurių visados būdavo pas jį daugiau, negu pas kitus. Fanatizavo žmones taip, jog su juo tame dalyke nei vienas susilyginti negalėjo ir net neiviškiausiai tikintieji kuningai traukydami pečiais arba šaipydamiesi, stebėdavos jo drąsa. (280)

Bėgo nuo mužikų prie ponų, o tie, išnaudodami jo palinkimą prie poniškumo, atsimokėdavo teisingai:

...Chamisko, to chamisko, ale ma pyszne naliwki i vina... (284)

Kuningų nuomonė negeresnė:

...Kuningai už akių vadindavo jį kvailiu, piktu žmogumi, net žmogžudžiu arba kaip... linksmasis Kantičkos kaimynas „vielce malovany kiep''... (281).

Persekiojo visur kuningus, kad pačiam augščiau už „stropumą'' iškilus ir „tik del žaislo pasirinkdavo silpnesnį ir nustojusiųjų opinijos ir iš persekiojamųjų'' (281).

Kaip Ūsevičius apsieidavo su žmonėmis kad ir svetimoje parapijoje, matyti iš incidento Karklinkiemy, kuomet, darydamas sau kelią iš bažnyčios, išdrįso sukruvinti žmogų ir iššaukti minioje vergišką nusistebėjimą:

— Sukruvino! Pats dekanas sukruvino! (256).

(T. b.)

Musų Kalendoriai.

Biržų Kalendorius 1913 metui. Sutaisė ir išleido kun. P. Jakubėnas ir Martynas Yčas. M. Yčo ir B—vės spaustuvė, Biržuose, Kauno gub. 1913 m. Kaina 15 kap.

Beabejo, kiekvienas lietuvis sutinka kalendorių geriau ir meiliau už visas kitas kningas. Jis jame atranda ne tik oro atmainas, pažymėtas šventųjų dienas, pasninkus, visas, kaip tikėjimiškas, taip ir tautiškas šventes, bet taipgi, yt kokiame žinyne, daugybę visokių žinių-žinelių, patarimų, pamokų ir, ant pabaigos, saldžių juokelių.

Nors tikro skaičiaus nežinau, bet kiek iš laikraščių galėjau susekti, tai šiam metui Lietuvoje išleista arti dešimties kalendorių. Iš tokio gausaus kalendorių skaičiaus lietuvis-kaimietis gali pasirinkti ir sau tinkamą nusipirkti.

Pas mus, amerikiečius, nieko panašaus nėra. Nors šioje pusėje „balos'' ir priskaitoma apie penkis šimtus tūkstančių lietuvių, turime keletą visokio turinio ir pakraipos laikraščių, spausdiname kningas ir turime daugybę kitokių, taip vadinamų, „biznių'', tačiaus, tiesiog kalbant, mūsų publicistai nepasirūpino išleisti nei vieno atsakančio šiam metui kalendoriaus. „Keleivio'' leidėjai išsileido kalendorių, bet... apie jį prie progos pakalbėsime kitą syk. Kaip garsinasi, tai p. J. Ilgaudas išleido Amerikos Lietuvių Kalendorių. Iš antgalvio galima spręsti, kad šis kalendorius apšviečia visą Amerikos lietuvių gyvenimą su jo visomis ypatybėmis, bet, žinodamas seniau p. Ilgaudo išleistus kalendorius, tvirtinu, nors nematęs, kad, toli gražu, tai nėra Amerikos lietuvių veidrodžiu.

Palikęs Amerikos lietuvių kalendorius, grįžtu į Lietuvoje išleistuosius. Čia, nors trumpai, peržvelgsiu Biržų kalendorių.

Ant pirmųjų kalendoriaus puslapių yra stambiuoju šriftu išspausdintas p. Martyno Yčo straipsnis, kuriame autorius šiltokai atsiliepia į lietuvišką ją visuomenę, iadant pastaroji dėtų aukas Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos namams Vilniuje. Autorius trumpai, bet aiškiai nurodo Mokslo ir Dailės Draugijos namo kultūrinę vertę ir svarbą.

Toliaus — poezija. Ko—ko, bet eilių, tai negalima tvirtinti, jog kalendorius turi perdaug. Jame nesiranda nei vienos, mūsų žinomų poetų eilės. Yra kelios, bet jos, matyt, parašytos jaunesniųjų ir mažai težinomų poetų. Svarbu pažymėti, kad kalendoriuje tilpusi poezija yra ne tik kad jausmų ir gyvumo pilna, bet ir aistetiška. Paimkime nors šitą trumpą dainelę, kiek joje jauno jausmo, kiek aistetiškumo: —

Ei, jaunieji! šen į būrį,
Kas tik gerą balsą turi!
Trauksim dainą;
Tegul eina
Ir plėtojasi, kiek gali,
Gaidos garsios,
Meilios, narsios
Po lietuvių šventą šalį!

Šios eilės, manding, kritikos nereikalauja. Jos pačios už save kalba ir reputuojasi. Kitos eilės, kurių čia nepaduodu, yra nors ne taip jautrios, tačiaus, nepalyginamai aistetiškesnės.

Originale beletristika kalendorius visai biednas. Jame nesiranda nei vienos originalės apyysakėlės. Į vietą originalių, išspausdinta „Oratorius'' ir „Romansas su kontrabasu'', p. Martyno vertimėlis iš A. Čechovo. Vertimėliai kaip pirmasis, taip ir antrasis užimanti, pamokinanti ir nusidavę. Ypač typiškai ir atsakančiai nupieštas „oratorius''. Tokių „oratorių'', kurie viską žiną ir apsiima kalbėti bile kada ir apie bile ką, be abejo, netrūksta ir realiniame gyvenime.

(Užbaiga bus.)

D-RAS J. BASANAVIČIUS

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI

Apskelbdami su džiaugsmu tokį nutarimą, jie iš manęs prašė, kad duočiau **in scriptis** deklaraciją apie tai, kad būdamas išrinktas Suvalkų gubernijos atstovu Dūmon, ginsiu progai pasitaikius, jųjų kaipo katalikų, reikalus. Tokią deklaraciją prieš anuos rinkimus — girdi — davęs žodžiu ir Bulota, nors paskui pažadėjimo nepildęs...

Nematydamas priežasties, kurios delei negalima būtų išpildyti lietuvių **katalikų** reikalavimo Dūmoje, aš, neilgai trukus, sėdęs parašiau štai kokią deklaraciją, kuriai augščiau minėtieji delegatai pilnai pritarė ir ją, drauge su savimi pasiėmę, kitą dieną, išsivežė:

„Suvalkų gubernijos lietuvių rinkimo komitetui:

Gavęs iš komiteto pakvietimą Suvalkų gubernijos lietuvių vardu statyti savo kandidtūrą į IV-sios Dūmos atstovus ir norėdamas tarnauti nekuriai vienai partijai, bet lietuvių visuomenei, manau reikalingu trumpai paaiškinti:

1) Kadangi Suvalkų gubernijos lietuviai, kurių atstovu apsiimu būti, yra **katalikai,** tai atsitikus progai ir reikalui, ginsiu jųjų, kaipo katalikų, reikalus **sulig R.-katalikų Bažnyčios dogmų (doros) ir drausmės.*)**

2) Prisižadu taipogi, kiek pajėgdamas, užtarti lietuvių tautos, kultūros, apšvietimo reikalus; ir

3) pasiryžęs esmi kovoti už visų Lietuvos gyventojų, o ypatingai ūkininkų, darbininkų ir kt. medžiagišką gerovę.

Vilniuje, rugsėjo 17 (30) d. 1912.''

Reikėtų čia dar paminėti, jog tą-pat rugsėjo 17 (30) dieną, kada delegatai iš Kauno pas mane pavakaryj atvyko, aš išryto buvau išsiuntęs „Šaltinio'' redaktoriui tokį laišką:

„Rugsėjo 28 d. (sen. styliaus) bus Vilkaviškyje mažažemių kurijoj rinkimai; reikėtų būtinai iki tos dienos išaiškinti galutinai, kas statoma kandidatu, nes ponai „pirmeiviai'' rengia prieš mane kampaniją, jeigu mano kandidatūra būtų iškišta tik kaipo iškaba, už kurios būtų vedamas Dūmon kuningas. Gal būti, kad jie nedrįstų narsiai prieš mane stoti, jei būtų aiški mano pozicija rinkimuose, be dualizmo''.

Davęs dabar, tokiuo būdu, šaltininkų atstovams deklaraciją, buvau įsitikinęs, kad dualizmo kandidatūroje tikrai jau nebebus... **Alea jacta est**— tariau sau, inteikdamas jiems deklaraciją. Jau jeigu—maniau sau—prie tokių pat sąlygų, kuningams ir jų organui agituojant, Suvalkų gubernijos lietuviai galėjo rinkt savo atstovais Girnių, Vilkauską, Leoną ir Bulotą, tai kodel jie naglėtų rinkt ir manęs, kursai politikoje juk turi ir šiokį tokį patyrimą? Jeigu man bus lemta pertraukti laikinai ramų kultūros darbą, bandysiu — maniau toliau — tarnauti Lietuvai ir politikos srityje...

Kaip tuomet mano kandidatūrą Suvalkų gub. lietuvių tarpe manyta, galima, rodos, spėti iš to pat kun. Antano Radušio laiško, kurį jis, savo Šilavotan sugrįžęs, man po kelių dienų buvo atsiuntęs. Išreikšdamas savo džiaugsmą, šisai mano gerbjamas gymnazijos laikų draugas ir be abejo, vienas iš didesniųjų kultūros veikėjų Seinų diecezijoje; tarp ko-kito buvo tuomet rašęs, būk aš, atstovu tapęs, „Lietuvos atgimimo historijoje atlošiąs naują ir didelę rolę''... Taip tuomet manyta, rods, per daug optimistiškai — kiek teko girdėti — ne vieno kun. Radušio. Bet — kaip tuojau matysim — kitaip atsitiko, nes neveltui ir priežodžio sakoma: „žmogus šaudo, velnias kulkas gaudo''...

Dabar po šito trumpo nukrypimo nuo tėmos, reikėtų dar pridūrti kelius žodžius apie pačią deklaraciją ir jos turinį.

Delegatai iš manęs reikalavo tik I-jo deklaracijos punkto; 2-jį ir 3-jį punktą aš, ant greitųjų, **nuo savęs** pridėjau, ir kaip vėliaus pasirodė, visiškai be reikalo.

Deklaraciją iš manęs imant, dar man buvo paaiškinta, jiji esanti reikalinga ir todel, kad nukėlus Laukaičio ir galutinai pastačius mano **vieno** kandidatūrą.

Delegatams iš Vilniaus išvažiavus, kitą dieną, man pačiam pradėjus nagrinėti 2 ir 3-jį deklaracijos punktą, pasirodė jie labai šabloniškai parašyti, todel manydamas, kad būtų geriausia jų neskelbus, aš telegrama ir laišku į kun. Vailokaitį rugsėjo 18 (spalių 1) dieną prašiau, mano kandidatūrą statant, remtis deklaracija aplamai, jos **verbum ad verbum** neskelbjant. „Mat man — rašiau į kun. Vailokaitį — jos redagavimas ir forma atrodo netobuliausi: reikėjo dar indėti vieną-kitą frazą. Bus todel, man regis, geriausia, jei Jųs jos neskelbsite, tik nuo redakcijos apie mano prižadus pranešite — to pilnai užteks''.

Tuo tarpu ginčams tarp „Šaltinio'' ir „Liet. Ūkininko'' su „Liet. Žiniomis'' nesiliaujant, paskelbtoji drauge su Laukaičio mano kandidatūra davė progos ir mano vardą rinkimų kovon įvelti.

kartą sveikapročių ir šviesesnių rinkėjų dauguma laikiusi mano pusę ir, kaip kitų rinkimų laiku, taip ir šį kartą be abejo, būtų mane rinkus į pavietą, man pačiam rinkimuose visiškai nedalyvaujant ir už save neagituojant.

Beveik ištisai savaitei nuo rinkimų Bartininkuose praėjus, kada jau buvo žinoma apie išrinkimą manęs į pavietą, buvo kitas Lietuvos inteligentų susirinkimas Kaune, dalyvaujant „tūliems laikraščių'' atstovams. Šitame susirinkime vienbalsiai nutarta statyti **primo et unico loco** tik mano vieno kandidatūrą.

Šito ir Mariampolės rinkimų komiteto susirinkimo nutarimą rugsėjo 17 (30) dieną atvyko man Vilniuje praneštų „Šaltinio'' redaktorius, kun. J. Vailokaitis, kun. A Civinskas ir kun. Ant. Radušis, kurie buvo susirinkimuose dalyvavę.

*) Pabrauktieji žodžiai — kun. Vailokaičio diktuoti.

(T. b.)

Būdama tokiame padėjime Prūsijos Lietuva negali apsieiti be pagelbos visų kitų lietuvių.

Leidžiamas p. J. Vanagaičio laikraštis „Birutė'', visomis vokiečių jėgomis yra persekiojamas, idant neduoti sužadinti lietuvius iš tautiškojo miego, kad tuomi nesugadinti vokiečių planus lietuvių sugermanizavime.

Užsiprenumeruokim, broliai-tautiečiai, „Birutę'' ant šių metų, o tuomi duosim progą jai užsilaikyti ir kartu prisidėsime prie pakėlimo Prūsijos lietuvių iš tautiškojo miego, nes priešingai, užsitrauktume atsakomybę prieš historiją už žlugimą tos dalies mūsų tėvynės. Gelbėdami Mažąją Lietuvą, gelbėsime juk patįs save — savo tautą... **Žemaičių Antanas.**

GERAS DRAUGAS.

Du mūrininku dirbo prie statymo mūrinio namo, kuris jau buvo dastatytas iki septynių gyvenimų augščio; namas jau buvo baigiamas statyti-mūravoti.

Paminėtu du darbininku stovėjo prie pat viršaus to baigiamo daryti namo, tarp augštų medinių suvedimų.

Apačioje į visas puses nuo šito namo ūžė ir beldėsi miestas savo gyventojais...

Tik staiga pakilo baisi audra su griaustiniu — ji vis ėjo smarkyn.

Mūrininkai, nepaisydami tos šėlstančios vėtros, ramiai sau dirbo toliaus.

Audra siautė baisiau staugdama ir draskydama mano raštavones-surišimus, tartum ji viską norėjo sunaikinti. Štai, galop ta nuožmi audra tą naują namą pradėjo ardyti, versdama jo ramsčius ir laiptas.

Vienas atlikęs karnizas dar kabojo augštumoje, o prie jo prisegta laikėsi lenta...

Mūrininkai tame sukuryj sučiupo už tos lentos ir pasikabino ore. O vėjas be pasigailėjimo plėšė juos taip, kad lenta traškėjo ir linko; rodos, kad kiekvienoj sekundoj ji galėjo perlūžti ir numesti kabančiuosius žmones.

Galop jiedu pamatė, kad dviem išsigelbėti visvien negalima ir neišvengtina paržūtis.

Tada jaunasis sako savo draugui: „Matyti, kad vienam mudviejų atėjo gyvenimo galas, nes lenta, ant kurios mudu kabova, neišlaikys; vienas išsiturėtų, o gal ir išliktų nuo mirties, bet, anaiptol, ne abu''.

—Dieve! — suriko senelis, — kaip man pasimirti?... Kas su mano vaikais tada atsitiktų?...

Tą išgirdęs jaunasis klausia:

— Ar daug jų yra pas tave?

— Penketas, balandėli...

— Na, o aš vienintėlis — man prapulti, ne taip jau baisu, nes aš nieko nepaliksiu varguose. Sudiev, drauge!...

Ir akimirksnyj pasileido jaunas mūrininkas žemyn. Jis ant vietos užsimušė tarpe akmenų.

Senis mūrininkas atliko gyvas ir sveikas; jis per visą savo gyvenimo pabaigą su didžia paguodone minavojo ir kitiems tankiai pasakojo apie savo tikrąjį draugą, kuris del jo ir jo vaikų nepasigailėjo paaukauti savo gyvasties. **A. J. Našlaitis.**

Ryga. V. 10—12.

Tėv. Myl. Draug. reikalai.

Iš TMD. REDAKCIJOS.

„Vien. Liet.'' administracijos prašoma dar sykį paaiškinti TMD. nariams, jog visi straipsniai, liečianti T. M. Draugijos reikalus, kuopų nutarimai arba jų viršininkų nutarimai, vieši jų pasiaiškinimai privalo būti siunčiami **tiesiai į TMD. Redaktorių**; kitoniškai tuomi tik gaišinama „V, Liet.'' admin. ir daroma jai nereikalingas išlaidas bepersiuntinėjant visi tie raštai teisotam TMD. Redaktoriui.

Paprastas-gi korespondencijas arba žinutes iš TMD. kuopų gyvenimo gal būti tiesiog siunčiamos į „Vien. Liet.'' Redakciją.

TMD. Redakcijos antrašas šitoks:

Pranas Butkus,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Šiomis dienomis gauta žinia iš p. E. Jogamastos Tilžėj, jog jo jau užbaigta spaudos darbas Jono Jonilos raštų ir jau atiduota viršeliai uždėti. Iš to galima spręsti, jog senai TMD. narių laukiamiejii raštai bus Amerikoj apie Velykas.

Liaudies Universitetas.

Vasario 11 d. š m. TMD. 22 kpa turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kurie reguliariškai buna kiekvieno mėnesio antro utarninko vakare „Aušros'' svetainėje.

Neatvykstant susirinkiman pro tokolų Raštininkui, kuopos Pirmininkas, gerb. Pr Butkus, perskaito iš TMD. organo „V. L.'' Draugijos Pirmininko pranešimus, įsakymus ir nurodymus kuopoms. Perskaitęs tą visą, jis užklausė susirinkusiųjų, ar neturi kas prie to, ką girdėjo, savų pastabų, nurodymų. Niekam neatsiliepus, lyg niekam nenorint kalbėti, mūsų Pirmininkas, asmenyj TMD. Pirmininko,pasiprašė išreikšti savo užmanymą, kokį norėtų įvykdinti prie TMD-jos. Paaiškinęs reikalingumą labjau švietimosi, lavinties mums patiems, nurodęs, kas reikalinga prie švietimosi ir kaip reikia šviestis, išreiškęs savo pažvalgą į TMD, kuri, jo nuomone, tur būti Lietuvių tautos švietimo įstaiga, lyg apšvietos ministerija, kuri ne tik išleidinės prieinamiausios kainos raštus, bet podraug rūpinsis visais švietimo reikalais; pagalios jis išreiškė, jog geistina būtų, kad kiekvienoj TMD. kuopoj būtų pradėta besilavinimas pačių narių; galop, išrodęs, kaip tai reikėtų daryti, paklausė, ar negalima būtų tai pradėti prie šios TMD. 22 kuopos. Visi, kurie kalbėjo šitame klausime pripažino TMD. Pirmininko sumanymą labai naudingu ir labai pageidaujamu, kad tai įvyktų gyveniman. Po šito buvo duota įnešimas — prie kuopos sutverti Švietimo Komitetą bent iš 3 narių, kuris iki kitam mūsų susirinkimui susipažintų su rankvedžiais, koks būtų tinkamesnis skaitymui Lietuvos historijos ir kad vienas jų priderančiai prisirengtų pirmai lekcijai mūsų kuopai. Komitetan inėjo pp. Pr. Gudas, buvusi Chicagos Universiteto philologijos skyriaus studentas ir Ant. Šliakis, teisių studentas North Western Universiteto.

Dar šiek-tiek pakalbėję pakeltame klausyme ir plačiau išreiškę mintis, kaip tai mūsų pradėtasis vykinimui sumanymas persistatys ateityj, pradėjome skirstities su persitikrinimu, jog tiesiame pamatą pirmam lietuvių liaudies universitetui Chicagos mieste, kame męs patįs būsime tai profesoriais, tai studentais.

A. Karpikas.

TMD. 28 kp. Chicago, Ill.— Matant organo skiltyse visokių straipsnių apie T. M. Draugijos reikalus, jos darbštumą, kuopų augį, negalima užtylėti nepaminėjus šįtą ir iš 28 tos kuopos TMD.

Šioji 28-ta kuopa gyvuoja Chicagoje jau nuo 1908 metų. Iš pat pradžios, norints keletą narių prie jos teprigulėjo, vienok piningiškai visuomet gerai stovėjo, ir, ačiu narių darbštumui, kuopa vis augo, plėtojosi, taip kad dabar turi pilnai užsimokėjusių narių suvirš 200.

28-ta kuopa daugiausia narių pritraukė savo parengtais dailiais vakarėliais — 1912 m. tokių turėjo išviso 4, — kuriuose kiekvienas narys kiek galėdams agitavo. Vienas tokių agitatyviškų vakarėlių buvo taip nuoseklus, kad sekančiame susirinkime kuopa pasveikino 80 suvirš naujų narių.

Tokio ūmaus kuopos augimo gal buvo priežastimi iš kuopos dalinamos kningutės. Ir iš centro per pastaruosius metus buvo pertraukta už $50. Taigi kiekvienas pilnai užsimokėjęs arba naujas įstojęs narys gaudavo veltui kningučių 50 sentų vertės.

Negana šios kuopos darbštumo savo srityje, jinai visuomet užjausdavo ir kitus tautos reikalus, ir kada kilo klausimas inkurti kningyną vakarinėj dalyj Chicagos miesto, ji buvo viena iš pirmutinių draugijų, kuri žodžiu ir darbu pritarė ir dabar darbuojasi, šalpia tą „Viešąjį Kningyną'' aukomis ir siunčia atstovus, kurie paskirtu laiku atidaro ir uždaro kningyną nuo 9-tos iki 10 val. vak. Iš šalies žiūrint į tokį darbštumą darosi smagu, ramu.

Tegul gi 28-ta kuopa neliauna ir tolesniai dirbti brolių labui,, nes tik tuomi užsitarnaus teisę vadinties: Mylėtojais Tėvynės.

N. L.

Nuo Red. Sektinas pavyzdis kitoms TMD. kuopoms. Mokinkitės vieni nuo kitų. Patįs parodykite kitiems, kaip kas geriau daryti ir kvieskit savuosius skaityti TMD. **organą.**

VISUOMENĖS REIKALAS.

Kolonizuoti savo žmones į vieną apylinkę, paskirtoje tam tikroj lietuvių kolonijoje, rodos, tai turėtų būti visuomenės reikalas, kuriuo pati visuomenė turėtų rūpintis. Taip, dar atkartoju, tuo reikalu labiau turėtų rūpintis visuomenė, negu pavieniai žmonės. Tačiaus mūsų visuomenė to dar negali suprasti, ir todel priseina tais visuomenės reikalais rūpintis pavieniams. Rodos būtų labai gerai, jai kiekvieno miesto ir miestelio lietuvių draugystės užsiinteresuotų tuo dalyku ir stengtųs raginti savo sąnarius, kad tie, ką beskursta po kasyklas ir fabrikus, geriaus pirktų ūkius ir tęn apsigyventų. Draugystės tokiu būdu daug gero savo sąnariams padarytų. Ūkio pirkimas, tai ne vieno žmogaus reikalas, bet, aiškiai pasakius — mųs visų. — Jai šiandien vienas pirko, ryt kitas pirks, o poryt trečias... Ir štai susidaro ūmu laiku lietuvių kolonija.

Kaip prie visų dalykų, taip ir ūkį perkant atsiranda kliūtįs ir nesmagumai. Tuos nesmagumus tankiausia pagamina agentai, kurie žmogų pasigavę nusiveža į bile kokią vietą ir įkalba pirkti tęn žemę. Agentas, žinoma, norėdamas pasipelnyti visai nepaiso jei žmogų apsuka ir nuskriaudžia. Kitas-gi dalykas, tai gyvenanti kaimynystėje žmonės. Jie taipgi tankiai nenori nežinomų kaimynų ir stengiasi visokiais būdais žmogui įkalbėti, kad tas nepirktų ūkio. Ypač amerikonai nenori, kad greta jų apsigyventų svetimtaučiai. Delei šių ir daugelio kitų priežasčių ne vienas pirkęs bile kur žemę turėjo daug nesmagumo pritirti ir kitas net ir ūkį šiaip-taip pardavęs turi apleisti, ir galų gale grįžti atgal į miestą. Bet tokie atsitikimai įvyksta tiktai todel, kad pirkėjas iš pat pradžios neapsižiūrėjo.

Daugelis lietuvių mano, jog mieste geriau gyventi, negu ant ūkio. Tai visgi ne tiesa. Mieste gyvenant žmogus yra suvaržytas, visuomet turi rūpintis apie pragyvenimą; mieste šiandien turi darbą, o ryt gali jo neturėti. Tai bedarbės, tai streikai gręsia ir net pavojus, jog gali būti sužeistas arba net ir gyvasties netekti. Ant ūkio gyvenant iš akro žemės galima išrinkti nuo $300 iki 550.oo. Ūkininkai sunkiai tedirba tik per 90 dienų, o kitą laiką labai lengvai ir tūlą laiką visai nedirba.

Taigi, būtų labai geru dalyku, jai iš įvairių miestų ir miestelių draugystės išrinktų savo žmones, kurie nuvažiuotų į lietuvių koloniją, kur gyvena apie 150—200 lietuvių ūkininkų. Ta vieta yra graži, tarp dviejų didelių miestų — Hartford, Conn. ir Springfield, Mass. Mažų miestelių apylinkėje gana daug. Ir žemė toje apylinkėje lengva ir lygi. Tęn daugiausia auginama cigarinis tabakas, toks pat kaip ir Havanos cigarų. Vienok, jai kas nori, tai gali sėti javus. Ir javai auga. Be to, reikia dar paminėti, jog per tą koloniją bėga upė Conn., o iš vienos ir kitos pusės — geležinkeliai, kuriais gana tankiai bėgioja traukiniai. Netol nuo tos kolonijos yra ir lietuvių bažnyčia. Nemažos lietuvių kolonijos yra netoli nuo New Britain ir Waterbury. Apie tas paminėtas vietas iškalno galima pasakyti, jog tai tikrai geros ir tinkamos ūkininkavimui.

Jei draugystės norėtų apie tai pasirūpinti, tai tegul išrenka žmones, kurie atvažiavę galėtų apžiūrėti ir patįs persitikrinti. Geriausias laikas ūkių apžiūrėjimui — tai pavasaris ir ruduo. Ir norint pirkti tasai laikas patogesnis. Kuomet javai pasėti, tada pardavėjas, nežinodamas kiek užderės, nei negali pasakyti tikros ūkio čienios; paprastai reikalauja daugiau, negu ūkis vertas. Kas nori, tegul važiuoją apie vidurį balandžio mėnesio. Besirengiant važiuoti į Hartfordą ūkių apžiūrėti, kurie iš toliaus, tegul pasirengia keletui dienų ir tegul duoda man žinią šiuo adresu:

A. M. Martus,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

P. S. Rengiama spaudai lietuvių kalba agrikultūros kningelė, kuri reikalaujantiems bus duodama dovanai. **A. M. Martus,**
Liet. Kol. Bendrovės pirmininkas.

Ką sau Tamsta apie tai manot? Paimat rankraštį, paduodat netaisytą, o paskui ant korektų „siaučiat'', kiek tik Jums patinka. Tam turėtų būti kada-nors galas.

RŪBSIUVIŲ STREIKAS PHILADELPHIJOJE.

Streiko bėgis. Vasario 18 d. išryto prasidėjo čia visuotinas rūbsiuvių streikas. Iki vakarui jau buvo išėję 12,000 visokių tautų siuvėjų.

Lietuviai atgaivino naują Skr. 55. Narių yra jau netoli 300. Jos prezidentu yra J. Vasikonis.

Vas. 19. bandyta išvesti darb. iš didžiųjų dirbtuvių Kirschbaumo ir Snellenbergo. Iš Kirschbaumo da nepasisekė išvesti, bet kaskart vis daugiau ir iš čia **išvedama. Iš** Snellenburgo išėjo iškarto 180 ir jau visi kiti pasirengę išeiti.

Pas Kirschbaumą suvežta 70 lovų streiklaužiams.

Mažesnių dirbtuvių rūbsiuviai jau visi išėjo. Streiklaužių beveik nėra.

Vasario 20. nuo ryto nuėjo apie 4,000 streikierių minia pas Kirschbaumo dirbtuvę ir da daugiau išvedė streikan. Paskui maršavo iki Snellenburgo dirbtuvei; pasekmės buvo geros.

Per visą dieną buvo visur mitingai. Vakare streikieriai maršavo pas Kirschbaumo dirbtuvę. 8-tą val. vakare susirinko į didelę Royal svetainę, nes kitos jau buvo permažos.

Pradėjus rinkties kalbėtojams ant estrados, pasipylė gausus delnų plojimas. Pirmiausiai kalbėjo anglas Wm. Pratt, Am. Darbo Federacijos organizatorius, paskui italas V. Torcio, vėl angliškai vienas socialistas, lietuviškai kalbėjo drg. J. Stasiulevičius, žydiškai Max Pine, generališkas organizatorius iš New Yorko, ir M. Mager, administratorius žydiško laikraščio „Forwaerts'', rusiškai drg. A. Stoklickis, vietinis gen. organizatorius. Visų kalbos buvo gana karštos ir visi šaukė vienybės, vienybės ir vienybės. Streikieriai tam pritarė delnų plojimu.

Streikuoja 14,000 siuvėjų.

Areštai atsitinka, bet neperdaugiausia. Pirmiausia buvo areštuotas drg. Ilčinkoff, bet tuojaus tapo paleistas. Taipgi buvo areštuotas J. Vasikonis. Pastarasis laukė karo; netikėtai prie jo prilindo vienas lietuvis ir pradėjo kabinėtis; sako: tu rup... unijos prezidentas, buntaučikas, — ir norėjo kirsti Vasikoniui į ausį, bet per silpno būta. Vasikonis partrenkė jį ant žemės. Pribuvusi policija abudu suareštavo ir abudu turėjo užsimokėti po $5.oo.

Streikieriai užsilaiko gana gerai. Vienybė didelė ir viltis negęsta. Tvirtai galima tikėtis, kad kova bus laimėta.

Presos Komitetas:
A. Dagis,
J. Stasiulevičius,
J. Lukoševičius.

Laiškai į Redakciją

Gerbiamoji Redakcija!

Lietuvių Dorpato Studentų Draugijos vardu tariame Tamstoms širdingą ačiu už siuntinėjimą jai be užmokesnio „Vienybės Lietuvninkų''. Tikimės, kad ir toliau Tamstų laikraštis neperstos mūsų Draugijos lankęs.

Su pagarba,
Pirmininkas **M. Mataitis,**
Sekretorius **14. Jomaks.**

ATSAKYMAS p. M. BUČINSKUI ANT JO PASITEISINIMO.

Brooklyn, N. Y. — P-nas M. Bush (Bučinskas) „V. L.'' N9 bando išteisinti savo ypatą prieš streikierius siuvėjus bei visuomenę. Bet jau pirmuose savo pasiteisinimo žodžiuose perstato savo ypatą visai kitokioj formoj, negu ištiesų kad yra. Jeigu paprastas žmogelis pastatytų tokį pasiteisinimą, tai nebūtų taip daug reiškiantis daiktas, bet kad tai padarė Bučinskas, kaipo ypata, stovinti tarpe apšviestesnių žmonių (inteligentijos), joku būdu negalima užtylėti.

B. žodžiai — streikas eina priešais „warehouses'', o ne prieš kontraktorius — aiškiai parodo Bučinsko žinojimą apie streiką, norint savo pasiteisinime griežtai užsigina, būk nieko nežinojęs, ko darbininkai reikalauja, išeidami į streiką. Jeigu žinojo, prieš ką streikas yra iššauktas, tai be abejonės turėjo žinoti ir darbininkų reikalavimus, nes patsai prisipažįsta, kad delegatas paaiškino.

Toliau p. Bučinskas, būk tai prisilaikydamas teisybės, meta kaltę darbininkams už sulaužymą kontrakto pereitų metų. Čia aiškiai pasirodo, kad Bučinskas su teisybe toli apsilenkia, nes patie: žodžiai duoda suprasti — streikas eina prieš „warehouses'', kad męs darbininkai streikuojame ne prieš kontraktorius, bet, priešingai, męs stengiamės nuo warehuosių iškovoti daugiau užmokesties už žiponą, idant kontraktoriai turėtų iš ko apmokėti didesnes algas darbininkams, kad kontraktorių kišenės pasiliktų nejudintos už sutrumpintas darbo valandas, kad warehousės suteiktų kontraktoriams prie žiponų visą siuvimą; męs kovojame, kad warehousės nuog kontraktorių neatitrauktų po vieną centą nuog dolerio už „insurance''; męs kovojam, kad pervežimas žiponų taptų apmokamas per warehouses, o p. Bučinskas vieton ištiesti savo dešinę darbininkams, šaukia: „darbininkai kontraktą sulaužė'', — ar-gi čia yra teisybė?

Negana to, kad, apteisindamas save, kaltes sumeta darbininkams, kas paprastai daroma laike streiko, kada visas blogiausias puses paprastai sukraunama ant darbininkų sprando, iš ko negalima ir stebėtis, bet svarba tame, kad Bučinskas bando prikergti prie kaltųjų New Yorko vyriausio teismo teisėją S. Greenbaum, būk jis išdavė **injunction** (uždraudimą) ir išlipino jį visoms New Yorko ir Brooklyno firmoms be savininkų pareikalavimo. Čia jau pasirodo labai keistai ir juokingai. Ar gi teisėjas S. Greenbaum turėjo galę be warehousių savininkų pareikalavimo išduoti **injunction?** — Rodos — ne, nes ir reikalaujant labai sunku yra išgauti. Tas pats ir čia atsitiko, nes iš dviejų šimtų suviršum firmų gavo vos tik apie trisdešimts, prie kurių ir p. Bučinskas priguli; tai reiškia — gavo tos, kurios manė su streiklaužiais pradėti darbą.

Toliau p. Bučinskas sako, kad darbininkams išėjus į streiką, tuojaus sušaukęs darbininkus atsiimti savo įrankius. Tas ir vėl yra grynas melas, nes darbininkai tapo pašaukti atsiimti įrankius ketvirtoj savaitėj streiko, kada jau planas buvo padarytas pradėti darbą su streiklaužiais, nors ir meta kaltę ant Cohen Goldman firmos, būk ji privertus arba pa ti pradėjus su streiklaužiais streiką. Lai būna ir taip; vienok p. Bučinskas irgi negali nuog šito visai pasiteisinti ir pasilikti nekaltu. Juk tai visai negalimas dalykas, — duokim sau, — atėjo svetima ypata į namą, išvijo laukan savininką ir pradėjo šeimninkauti pagal savo noro. Čia jau visiems aišku, kad taip pasielgti negalima; todel ir Cohen Goldman firma to padaryti negalėjo be pritarimo p. **Bučinsko.**

Kaslink išnaudojimo darbininkų, tai galima pasakyti, kad gražiai išsitarė; girdi — „Darbininkai liuosi ir gali pasijieškoti darbą, kur tiktai nori; — tą dalyką gana gerai męs suprantame ir be p. Bučinsko patarimo, nes męs darbininkai kur tik nueisime, kur nedirbsime, vis tą patį sutiksime; anot senos patarlės: nuog vilko bėgo — sutiko mešką. Ant galo p. Bučinskas darbininkams linki laimėti streiką; bet, pažvelgus į tuos linkėjimus, greitai galima suprasti, kad p. Bučinsko mintįs visai skirtingos su linkėjimais, nes iš vienos pusės linki laimėti streiką, o iš antros pusės — pats tam prieštarauja.

Presos Komitetas:
W. Wichert,
J. Čižius,
J. Lapinskas.

PRAĖJO.

Šiandien męs ateiname, rytoj męs praeisime, o poryt mūsų jau nebus.

Ar kada nors užgavo jūsų širdį, brangus mano skaitytojai, tas reikšmingas šešių raidžių žodis— **praėjo?** Sakykit savo širdims nakties prasidėjime, kada saulė paskendo tarp augštų kalnų, paukščių ir žiogų čiulbėjimas „praėjo''. Sakykit savo širdims, kada naktis toli įsigilino, o jųs atsibudote netikėtais krupterėjimais nuo saldžių sapnų „praėjo''. Sakykit savo širdims, pažvelgę į kapus, kuriuose jūsų tėvas ar motina amžinai miega po žydinčiomis pavasarinėmis gėlėmis „praėjo''. Sakykit savo širdims savo raudojančioje maldoje, kada jūsų žvilgterėjimas siekė dangaus skaistumą, kaip meilingai, bet kartu ir tuščiai meilinotės prie savo saldžios pačios , „praėjo''.

Ar čia nėra reikšmės žodyje „praėjo'', ir kas praėjo, arba teisingiau kas bepaliko? Kūdikystė praėjo su visu savo raudonumu ir gražumu, su visa sveikata ir išdykumais, su visais šypsojimais, kaip dangaus žybterėjimai ir visomis ašaromis, kuriomis užliedavo savo džiaugsmą.

Skaisti jaunystės viltis praėjo, kada jųs skaitėt savo metus žemčiūginiu skaičiu ir užkabinot liampas ant savo takų, kurios apšvietė garbės palocių; kada dienos buvo supintos į sunkias triukšmingas savaites, o savaitės suvyniotos į mėnesius, o mėnesiai surišti į auksinius metų pėdus, — tas viskas praėjo!

Vyriškumo stiprumas ir puikybė praėjo; pajėgos laikas praėjo; jūsų vyriškumas pasakė jums savo pasaką, kada jo galybė pasibaigė; ikišiol jųs keliavote augščiau, dabar žiūrit ant savo dekados, kaip jaunystėje žiūrėjote ant mėnesių; metas pasidarė jūsų nusilpnėjusiai omenei ir tamsiems supratimams, kaip kūdikystės savaitė. Staigu ir greitai bėga pro jūsų šalį didelis minčių sukimasi ir naikina tuštybės darbus, nešdamas į priešingąją sriovę, kuri neapsakomu greitumu skubinasi arčiau prie kapų. Greitai bėganti gyvenimo paviršutiniai paišiniai, kurie gulėjo sykį priešakyje svajonių vyniodamies į plačias metų bangas, dabar atrodo titaniškos rankos sukrauti krūvon.

Jūsų draugai praėjo; tie, kurie duodavo patarimus, pamokinimus ir apsaugodavo jūsų silpnumą, jau daugiaus nesaugos. Vienas po kito išnyko, kad jųs keliavot savo gyvenimo takais; bet jūsų kelionė visai neatrodė ilga. Ilgiausis gyvenimas yra tiktai burbulas, kuris, pasidaręs apskritu, greitai persprogsta.

Jūsų saldžiausia sesuo, prie kurios jūsų širdis meilingai linko jaunystės dienose ir visados rišosi stipriausiuose besidraugavimo ryšiuose, nuėjo su kitais...

Jūsų mintįs kariauna dabar su piktumu ir, plasnodamos savo sparnais, lekia su neišpasakytu karštumu ir greitumu viršuj senųjų dienų; jos atneša atgal bailiai reikšmingus džiaugsmus, kurie priklauso jūsų senam paliepimo stogui; jos perstato vėl ramius gimdytojų paveikslus, per ilgus metus miegančius šalip jūsų motinos; jos ilsisi kaip šešėlis po nakties priedanga; jos stengiasi užkariauti senus mokyklos paveikslus ir uždegti vėl nepaprastoje omenyje ugnį, kuri blizgindavo tamsumo uždangas ir lubas, kada jųs gulėjote vaitodami pirmose ligos valandose. Jūsų skriaudantįs atsiminimai suteikia dar sykį didį smarkaus bėgio džiaugsmą. Jūsų motinos čystas ir stebūklingas paveikslas ateina ant besisupančios minties bangos; jos šypsojimas užgauna jūsų širdis dabar, kuris neužgaudavo jaunystėje.

Skaisčių, gražių, mylimiausių kaimo merginų paveikslai, kurie vedė jūsų fantaziją į nedorą nelaisvę, dabar eina skersai jūsų svajonės, kaip silpno sapno paišinys. Kaimo stuba, kurioje gyveno Vinco senieji tėvų tėvai, maloniai atsimuša jūsų omenies saulės šviesoje.

Paskui ateina ta saldžiausioji ir skaisčiausioji meilės svajonė. Abejonė ir rūpestis bėgo pirmyn jųs, o kada jūsų viltis karštai grabinėjo puikybių ir svietiškumo laiku jos šventoje nekaltybėje, kurią laikėt už viską brangiausia, kada drebėjote nuo savo paties nedorybių ir tamsių minčių laike buvimo jos draugystėje ir nekaltybėje. Lygiai šiandien jūsų širdis lekia su džiaugsmu, kaip atšaukiat pirmąją jos meilės bailingą užtikrinimą ir, rodos, kad gyvenat jos nusišypsojime.

Jūsų mintįs plaukia, kaip plaukiojančioji melodija per ramų džiaugsmą, kuris sekiojo jus per ilgus metus; pas šnekučiuojančius kūdikius, kurie laukia tėnai palaiminti jūsų takus. Kaip susitinkate su kūdikiškais apglėbimais ir susibičiuliavimais jų užsiėmimuose; kaip absoliutiškai silpnas dabarties laikas, kada sulyginat meilės raudonumą, kuri dabar omenę atidavė scenai.

Viskas praėjo — rūpesčiai, kurie stipriai jungė jūsų širdis su kūdikiais ir motina; neramumai, kurie vargino jumis ir nuo kurių jųs visados bėgote, dabar juos jūsų omenis neparduotų už karaliaus turtus! Kas do vertė būtų saulės šviesa, jei debesis niekados neapdengtų jos skaistumą; kas do pavasaris ar vasara būtų, jei šaltos žiemos lekcijos nemokintų mūsų ir nepapasakotų jos pasaką apie šilumą?...

Dienos taipgi praėjo, kuriose gal žaidėte su mylimiausiais kūdikiais po saldžios, skaisčios Lietuvos saulės spinduliais, kuriuos mokinote pirmus šnekučiavimo žodelius tos brangios gimtinės žemės. Vakarai, kada vaikštinėjote po miškus, brangaus mėnulio spinduliuose ir bėgote aplink žydinčią viltį ir judančius vyriškumo užmanymus, taipgi praėjo. Nėra daugiaus svajojimo ir pagarbos vilčių, bei tvirtų planų. Dar gyvenimo užmanymai rišasi su vakaru, kuris trumpina dienos darbą.

Įvairios, panašios sapnams, tuščios mintįs galutinai jau praėjo.

Su savo ramia malda grįžkime prie senesniųjų mokinimų ir savo jaunų kūdikiškos širdies siekimų, kurie artinosi prie dangaus. Jųs atsimenat senos kaimo bažnyčios kuningą, pamaldas ir pamokslus apie jūsų gerumą; ar tas mokinimas persimainė ir pasididino dabar, negu kūdikystės laikuose? Ar dangaus augštumas ir pasaulio liūdnas platumas persimainė, priimdamas kitonišką išvaizdą?

O, prastas gerumo pasakojimas, kurį amžiai gražina ir užlaiko žmonių atmintyje. Gal ir randasi apvainikuotų mielaširdystės darbų, spindinčių čia ar tėn; bet kraštelis, kuris ikišiol dar nebuvo užgautas, yra labai platus. Kaip silpnai ir neaiškiai rodosi mūsų akyse gyvenimo pasakos gerumas ir nauda, kada mintis pradeda kreipti savo šešėlį ant mūsų dvasios? Koks begalinis Amžinumo gerumas, kuris yra apvainikuotas mielaširdystės vainiku? Ir kaip męs greitai viens po kito nykstam, kaip greitai vejasi mus pūstelėjimo dalgis, kuris kerta kaip žolę be skirtumo ir gabena į šaltus kapus nutildyti smilčių alkį, o tėnai krintanti nuo kryžiaus ir sosto spindulių šviesa ant nemirštančių dvasių, lengvina jųjų sopulius.

V. J. Budrikas.

Vietinės Žinios

— **Per generališką unijos prezidentą** T. M. Rickert'ą vasario 28. buvo padaryta sutartis-susitaikinimas tarp darbdavių ir darbininkų be streikierių žinios. Dažinoję apie priimtas negeistinas taikos sąlygos, streikieriai smarkiai tam užprotestavo, o laikraščio „Forward'', kuris pagarsino žinią apie tą susitaikinimą net ofiso langai liko išdaužyti susirinkusia streikierių minia (ant Rutgers Square buvo susirinkę apie 20,000 streikierių); prez. gi T. M. Rickert'ą sergėjo per visą dieną ir naktį, bet nepagavo — nežinia, kaip su juom būtų pasielgę streikieriai.

Ant rytojaus, 1-mą kovo, susirinkę Execution Board ir unijos skyrių delegatai griežtai užprotestavo tam generališko prezidento sutaikymui darbininkų su darbdaviais; streikuojančių ūpas liko tuom visu incidentu labai intemptas — daugiau negu laike viso streiko. Kovo 2. viršminėti delegatai sušaukė to viso dalyko apsvarstymui visų progresiviškų organizacijų vadus ir pašalines ypatas (151 Clinton str. New Yorke); vienok tame susirinkime negalėjo prieit prie tam tikros rezoliucijos, nes visi dikčiai buvo įsikarščiavę. Galop liko išrinkta 28 ypatos, kurios nutarė, kad streikieriai kovo 3. neitų prie darbo; čia liko išrinkta 5 ypatos — J. A. Dyche, adv. M. London, adv. J. Panken, D. Oshinsky ir La Guardia, kurie turi pasistengti išrišti tą opų klausimą. Darbininkai-streikieriai kovo 3. surengė milžinišką protesto demonstraciją New Yorke ir Brooklyne preš tą generališko prezidento padarytą santaiką; demonstracijoje dalyvavo net ir tie darbininkai, kurie jau buvo pristoją darban pirmiaus.

Unijos delegatas,
J. Augūnas.

— **Iš streiko lauko.** Šiame streike mums streikieriams labai sunku kovoti su tokia žiauria policija. Netoli Benjeman dirbtuvės 21. vasario liko suaršetuotos šios ypatos: Kazys Jablonskis, Petras Ramanauskas, Kazys Daugirda, Juozas Zalenka, Pranas Paulauskas ir Povilas Sakalauskas.

Pas Peko dirbtuvę suareštavo 2 moteris: Oną Jončauskienę ir Agniešką Petravičienę. Jųjų visų teismas atsibuvo 24 d. vasario. Vyrus nuteisė po 5 paras kalėjimo, o moteris 10 dol. pabaudos; kaip jos neapsiėmė mokėti, tai reikėjo atbūti 10 parų kalėjimo. Šiame streike lietuviai nemoka pabaudos nei vieno dolerio; jie geriau eina į kalėjimą, o tėn dar ir „burdas'' nekaštuoja.

Turime pranešti, kad visuomenė mumis kovojančius šelpia šitoj sunkioj kovoj ir męs prašome, kad ir ateityje mus sušelptumete.

Nes jeigu palaikysite mus aukomis, tai streikas bus laimėtas. Laikraščių išleidėjai ir savininkai aukauja mums savo laikraščius, duodami mums sudrūtinimą, žinias ir naudingus pasiskaitymus; meldžiame mus streikierius šelpti ir ant toliaus. Mums yra aukaujami šie laikraščiai: „Vienybė Lietuvninkų'' — 345 egzemplioriai, „Keleivis'' — 450 egz.; LSS. 19 kuopa aukauja „Kovos'' 200 egz., „Laisvė'' — 100 egz., „Katalikas'' — 200 ebz., „Lietuva'' — 200 egz.; paminėti laikraščiai aukaujami nuo pradžios streiko kas savaitė.

Taipgi šiomis dienomis, išpildžius kelioms mažoms firmoms darbininkų visus reikalavimus ir iš mūsų lietuvių, 54—58 unijos sk. stojo prie darbo keletas darbininkų. Tie mūsų draugai, su kuriais lygiai kovojome, mums likusiems ant tolesnės kovos aukauja savo vienos dienos pelną.

Išpildė darbininkų reikalavimus ir susitaikė su darbininkais šie lietuviai kontraktoriai: Juškauskas, Višniauskas, Šalčiūnienė, Pušinskas, Struogis, Baliūnas ir Norbuta; bet pas juos visai mažai darbininkų gali dirbti, nes tai mažos šapos.

Galop turime pranešti, kad 25. vasario buvo streikierių prakalbos — kalbėjo Jonas Šaltis; jo kalba buvo gan turininga, graži ir drūtinanti streikierių dvasią, iš ko publika liko pilnai užganėdinta.

Presos komitetas:
Jos. Lapinskas,
V. Šibunauskas,
Juozas Čižius.
101—103 Grand st. Brooklyn, NY.

— **Apgaulingi kolektoriai.** Męs sužinojome, kad randasi ypatos, kurios renka streikierių naudai aukas, be jokio pavelijimo bei žinios darbininkų unijos, ir tas aukas palaiko sau ant naudos. Męs turime persergėti visuomenę, kad pasisaugotų nuo panašių netiesc tų rinkikų.

Kiekvienas tikras aukų kolektorius tur parodyti paliūdijimą nuo unijos su jos antspauda ir su parašu prezidento ir sekretoriaus.

Presos komitetas:
J. Pajaujis,
W. Wichert.

— **Lietuvis nusinuodijo gazu.** Vasario 28. apie 6 val. ryto atrastas negyvu savo kambaryje (107 So. 3rd gt.) **Jonas Venckūnas.** Mat, jis, parėjęs iš amato mokyklos vakare, vasario 27., norėjo užsižiebti gazinę lemputę, bet buvo ar gazas sustojęs, ar kas-nors sugedęs, taip kad gazas nedegė. Negalėdamas uždegti gazo, jis užsižiebė žvakutę, bet pamiršo užsukti gazo ragutį, taip ir nuėjo gultų. Jo draugas, kitame kambaryje, taipgi išpirmo buvo pamiršęs užsukti gazo ragutį, bet paskui atsiminė.

Apie šeštą val. ryte (vas. 28.) inėję žadinti Joną Venckūną, pamatė baisų reginį — jis išsirengęs gulėjo ant grindžių, o kambaris buvo pripildytas gazo smarve. Prišokę prie jo, persitikrino, kad jis jau negyvas, priegtam truputį buvo pradaužta jo kakta.

Tuoj iš prieš esančio ligonbūčio buvo parkviestas daktaras, kuris konstatavo mirtį. — Kaip jis atsidūrė ant grindžių — sunku pasakyti; gal, pajutęs iš miego gazo smarvę, norėjo atidaryti langą, bet tuoj sukrito ant žemės, o gal iš lovos iškrito paskutiniose mirties agonijose, nors, kiek žinia, mirštant užsinuodijus gazu, agonija neapsireiškia.

Jonas Venckūnas 28 m. amž., paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav.; jau 9 metai kaip Amerikoje; dirbo durių geležų dirbtuvėje. Amerikoje (Tamaqua, Pa.) yra jo trįs broliai, kurie ir pribuvo, sužinoję apie tą nelaimę.

Velionis prigulėjo prie Liet. Ukėsų Klubo ir LSS. 19 kuopos; jis jau buvo Vuv. Valstijų ukėsu.

Kovo 2. jo kūnas liko sudegintas Middle Village krematorijoje, nes taip norėjo mirusis, kad užeidavo kalba apie laidotuves. Grabą ir visą patarnavimą laidotuvėse parūpino J. V. Lutkauskas.

ŠIS—TAS.

Skutari.

Visi tur-būt iš laikraščių patėmijo, kai ptvirtai laikosi miestas Skutari, kurį juodkalniečiai su inirtimu per ilgą laiką šturmuoja.

Anot vietinių gyventojų padavimo, Skutari išstatė trįs broliai Merniaučevičiai. Legenda pasakoja, kad trįs broliai, serbų karvedžiai, Vukašin, Ugleša ir Goiko kartą nutarė pastatyti miestą ant kranto upės Bojanos. Bet vandens deivės užpykimas iškart trukdė tą atlikti.

Tris metus deda broliai fundamentą, bet vis perniek. Ką jie suspėja dieną padaryti, tai deivė naktį suardo.

Prasidėjus ketvirtam darbo metui, nuo kalno deivė šaukia vyresnįjį brolį Vukašiną ir pataria jam neaikvoti be reikalo piningus ir savo spėkas. Miesto ji nedaleis pastatyti iki tol, kol į fundamentą nebus įmūryta sesuo ir brolis — Stoja ir Stojan. Tą išgirdęs, siunčia Dukašin savo ištikimą tarną Decimirą jieškoti po visą pasaulį Stojos ir Dukašino, o suradus liepia juodu atimti ar nupirkti.

Tarnas sekdamas paliepimą savo pono, eina ir su atsidėjimu jieško. Bet, praėjus kiek laiko, jis vienas grįžta namon, nieko tokio neradęs.

Negavęs jokios pagelbos, Dukašin vėl pradeda savo budavojimą; bet atėjus nakčiai, viskas lieka suardyta. Tada deivė praneša Dukašinui, kad jei jis nori pastatyti miestą, tai turi atnešti atsakančią auką — reikia užmūrinti į sieną tą iš brolių žmonų, kuri sekantį ryta pirmoji atneš darbininkams pusryčius.

Dukašin praneša apie tai savo broliams, ir tie prisiekė nieko apie tai nesakyti savo žmonoms. Vienok abu vyresniuoju broliu neišlaikė savo prižado; tiktai mažasis brolis, Gaiko, nepranešė nieko savo žmonai.

Rytmetyje iš eilės pusryčius turėjo nešti Dukašino žmona; bet ji, skųsdamos ant galvos skaudėjimo, prašo Uglišo žmonos ją šiame karte paslaugyti. Bet ta, žinodama, kas ją laukia, jei ji neš darbininkams pusryčius, atsisako nurodydama, kad jai skaudžia rankos. Tuomet Vukašino žmona meldžia tą atlikti jaunojo brolio Goikos žmonos. Ji, nieko blogo nenujausdama, ima pusryčius ir skubinasi pas darbininkus. Netoli paskirtos vietos ji sutinka savo vyrą, kuris, griaudžiai verkdamas, praneša jai apie jos likimą, t. y., kad ji turės būti įmūryta į miesto sieną. Vienok ji nesupranta, kame dalykas. Tada Goikos broliai, daug nelaukdami, ima ją už rankų ir prisako darbininkams užmūrinti ją į sieną. Ji vis juokais, manydama, kad broliai tik baikauja. Tiktai, kada ją iki liemens apdėjo akmenimis, ji pamatė, kad čia jau ne baikos ir, balsiai verkdama, prašo Goikos brolių, kad juodu jos nežudytų; bet juodu ir klausyti nenori. Tuomet ji kreipiasi į savo vyrą, kad jis išgelbėtų ją iš mirtinos nelaimės ir kartu pažada išgauti nuo savo motinos tiek piningų, kiek reikalinga to miesto pabudavojimui, apart to prisižada nupirkti kokį vergą, kuris galėtų būti įmūrytas į sieną. Ir šitas jos meldimas lieka neišklausytu. Tada ji kreipiasi prie architektoriaus Rados prašydama jo palikti skyles del oro ir krūčių, kuriomis ji galėtų penėti savo sūnų Jonuką. Rada išklauso jos meldimą. Paskui ji prašo palikti skyles del jos akių, kad ji galėtų matyti savo sūnų atnešant ir nunešant jį. Tokiame padėjime ji liko įmūryta į sieną; tą padarius deivė nebetrukdė jau statyti miestą.

Nuo to laiko vienoj sienos vietoj nuolat sunkiasi pienas, ir visos motinos, kurios neturi pieno del savo vaikų, eina tėnai, kur jis niekad neišnyksta...

Šitas padavimas yra išsiplatinęs ne tiktai tarpe stačiatikių, bet ir tarpe katalikų.

Serbų tautos historijoje Skutari lošė labai žymią rolę. Skutari buvo sostine pirmosios serbų viešpatystės. Viešpataujant Nemanyčų dinastijai (ainių garsaus serbų historijoj karaliaus Dušano) Skutari buvo tvirtu ir labai apsaugotu punktu pietinėj Serbijos dalyj. Laikuose serbų kuningaikščių Balšičų Skutari pasidaro valstijos sostapile ir jai lieka iki XIV šimtmečiui.

1411 metuose Skutari pereina į venecijonų rankas, ir nuo to laiko miestas lieka priežastimi kivirčių tarp Venecijos republikos ir Serbijos, nes vienai ir antrai geistina jį turėti. 1478 metuose Skutari papuolė į turkų rankas. Po valdžia serbų ir venecijonų šitas miestas buvo vienas iš gražiausių visoje Europoje, ypač, kad jį dabina gamtos gražumai— arti stovi kalnai ir kloniai ir upė Bojana. Tada Skutari klestėjo. Papuolęs į turkų rankas Skutari nustojo viso savo gražumo, ir dabar jis yra vienas iš nešvariausių tos apielinkės miestų su siauromis iškraipytomis gatvėmis, ir senais apdriskusiais namais — tai typiškas turkų kultūros tvarinys.

Suv Valstijos ir Aliaska. Sunku surasti kitą kokį išradimą ar padarytą prekystę, kaip pelnas, kurį gavo Suv. Valstijos pirkdamos nuog Rusijos Aliaską. Pirkėjai gavo ne mažiau kaip 1200 nuošimčių gryno pelno. Kada sutartis Rusijos su Suv. Am. V. liko padaryta, tai atsirado daug garsių vyrų, kurie tyčiojosi iš amerikiečių, o Rusijoje stačiai juos vadino kvailiais, kurie nežino, kur dėti savo piningus.

1867 m. Rusija pardavė Aliaską amerikiečiams už 36,000,000 frankų. Ant intaisymo uostų— prieplaukų, kelių ir kitų įstaigų Suv. V. iki pabaigai 1911 m. dar pridėjo 143,075.000 fr.; tai išviso jiems kainavo 179,075,000 frankų. Bet štai ką davė Aliaska Suv. Valstijoms: aukso už 979,575,000, brangių kailių už 363,425,000 fr., žuvių už 739,750,000 fr., kitų visokių gamtos turtų už 150,000,000 fr. Dabar gi gyventojai iš savo

metropolijos reikalauja plačių politiškų tiesų, ir jie, užtiesą gali pasididžiuoti naudingomis darbo pasekmėmis.

JUOKELIAI.

Nepatėmiio. z

— Visai nesuprantu, kaip tau pasidaboja ta švitrūnų Jievutė? Juk pas ją tokios negražios rankos!

— Perstatyk sau, aš to visai nepatėmijau, nes ji visad savo rankas kiša į mano kišenes.

Paaiškino.

— Tamstėlė dar perjaunas, kad prašyti mano dukters rankos.

— Persiprašau — aš jau nuplikęs ir sergu revmatizmu.

Redakcijoj.

— Aš, gerbiamasis redaktoriau, parašiau trumputes eiles...

— Nu, jei trumputes, tai tegul jums dievai atleidžia... bet būkite atsargus ateityje.

Traukinio vagone.

— Gerbiamoji tamsta, čia šunų visai negalima vežti; jį reikia atiduoti į tam tikrą šunų vagoną.

— Ar jųs proto nustojote! Mano šuniukas-mergytė, o jūsų šunų vagone, kiek man žinoma, nėra moterių skyriaus...

KRASOS DĖŽUTĖ.

Vinčui Alksniniui: — Tamstos žinutes gavome — ačiu; malonėkite šį-tą rašinėti tankiau.

A. J. M., J M., P. J., A. Lapinskui, Jonui Petraičiui, Vietiniui: — Jųsų korespondencijos tilps „V. L.'' N11 — ačiu.

J. Motėjaičiui: — Tamstos dainą netalpinsime — ji paimta iš kun. Ant. Vienožinskio dainų kningutės, išleistos kun. J. Žebrio Waterbury, Conn. 1894 m.; priegtam ji perrašyta su klaidomis.

J. D. S. : — Tamstos laiškas-pranešimas tilps „V. L.'' 11 num.

Onai Balčiunytei: — Tamstos straipsnelį gavome — ačiu; jis tilps N11.

Akmenėliui: — Tamstos eiles, progai pasitaikius, sunaudosime; jose silpnokas eiliavimas; vertėtų geriau susipažinti su eiliavimo teorija ir daugiau pa siskaityti eilių geresnių lietuviškų poetų; rašinėkite tankiau.

Senam Kūdikiui: — Tamstos eiliutes sunaudosime.

BURNA,

gerkiė' daktįs, nosis ir kitos dalįs kuno sekasi užlaikyti švarumo ir sveikatoje — reikia tik kasdien vartoti

Severos Antisepsoli

(Severa's Antisepsol)

Mazgok juo, plauk juo, šmirkšk, šlakstyk. Knygelė apvyniota aplinkui kiekvieną bonkelę pareiškia viską.

Kaina 25 centai.

INKSTAI

labai lengvai sekasi užlaikyti tvarkoj jaknas prideramame stovyje, apsaugyti nuo skaudėjimo strėnose ir galvos kvaitimo, vartojant

Severos Vaista nuo Inkstu ir Jaknu

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

Kaina 50c. ir $1.00.

Pirk Severos artimiausioj aptiekoj. Jei jų ten negautum parsisiųsdink tiesiog nuo mųs.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Lietuviai, ir vel naujiena!

Aš laikau Columbijos Gramafonus su Lietuviškoms dainoms, kurias išgieda labai gražiai ir aiškiai. Ant abiejų pusių rekordo yra po kitokią dainelę, rekordai yra padaryti gana dručiai, gali laikyt per kelis metus. Kožnas rekordas prekioja tik 75 centai.

Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 2 c. pačtinę markę, o apturėsi didelį puikų katalogą, kuriame rasi visokių geriausių armonikų, Skripkų, Triubų ir daugybę kitokių Muzikališkų instrumentų. Istoriškų knygų ir Maldaknygių, kokių tik randasi Lietuviškoje kalboje. Gražių popierių gromatoms rašymui su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplink konvertais, tuzinas 25 c., penki tuzinai už $1.oo.

Štorninkams, agentams ir pedlioriams, parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaukite viską pas tikrą Lietuvį, o gausite teisingus tavorus.

W. Waidelis,
112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

SUMUŠTAS VYRAS.

Jeigu neturite užsitikėjimo savimi energijos ir jiegos, jųs esate sumušti dar kovai neprasidėjus. Męs turime susitikti ne su viena kova gyvenime ir privalom būt prie jų prisirengę. Mūsų kūne eina nuolatinė kova tarp sveikatos ir ligos. Jeigu męs desperuosime, tas mums nepagelbės, bet jeigu kovosime be baimės, tai visados yra viltis išlaimėjimo. Pirmiausiai privalome atkreipti atidžią į mūsų vidurių virškinimą, kuris privalo būt sureguliuotas. Geriausis vaistas tam yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras, kuris išvaro iš mūsų kūno visus nevalumus ir kuris stimuliuoja ir sustiprina visus organus. Jis labai naudingas visose pilvo ir vidurių ligose. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Pamėginkit Trinerio Linimentą nuo reumatizmo.

„SVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Sprainio. Paeina iš Tauragės, Raseinių pav., Kauno gub. 3 metai kaip Amerikoje; pirmiaus gyveno New York, dabar, girdėjau būk Philadelphijoj, Pa. Jisai pats, ar kas apie jį žinote, malonėkite pranešti sekančiu adresu:

Sims Franis,
256 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(10)

Pajieškau savo dėdės Juozapo Holleko. 3 metai atgal gyveno Valparaiso, Ind., o dabar nežinau kur; jis pats ar kas kitas meldžiu duoti žinią ant šio adreso:

Jonas Jurgelaitis,
1319 Boismenue ave., E. St. Louis, Ill.
(9)

Prašau atsišaukite.

Kostantinas Kulvinskas pajieškau Petro Akelaičio, paeinančio iš Jevaravo gminos, Marijampolės pav., Suvalkų gub., kaimo Iglaukos. Mudu drauge pribuvome į Ameriką 17 vasario ir pas jį liko mano valiza. Kas apie jį žino, ar jis pats teiksis pranešti sekančiu adresu:

4 Madison ave., Maspeth, L. I. N. Y.
(9)

Pajieškau Jurgio Brazaičio. Paeina iš kaimo Kuktų, gm. Jevaravo, pav. Marijampolės, Suvalkų gub. Jau apie 20 metų kaip Amerikoj; jeigu kas apie jį žino, malonėkit duoti žinią sekančiu adresu

Juozas Burdulis,
1 Power str. Brooklyn, N. Y.
(9)

Pajieškau Jono Zaliecko. Paeina iš kaimo Norvertavo, gm. Padovinio, pav. Kalvarijos, Suvalkų gub. Girdėjau, kad gyvena Pittston, Pa.; jeigu kas apie jį žino, malonėkit pranešti šiuomi adresu:

Juosas Burdulis
1 Power str., Brooklyn, N. Y.
(9)

Pajieškau Franciškaus Reinoros švogerio), Vin. Pothemskio (pusbrolio) ir Franciškaus Norkaus. Visi paeina iš Kauno gub., Šiaulių pavieto, Šakimos parapijos; jie patįs, ar kas žino, prašau atsišaukti.

Benediktas Pothauskas,
838 Washington st., Braddock, Pa.
(10)

Apsisaugokit.

Aš, Povilas Pranevičius, pranešu plačiai visuomenei, kad apsisaugotų vagies, kuris mane apvogė — Prano Balakausko; paeina iš Varlėnų, Taujienų volosties, Vilkmergės pavieto, Kauno gub.. 5½ pėdos augščio, balto, apskritaus veido, kalba keliomis kalbomis. Kas jį sugaus ir man praneš, duosiu $5.00; kreipkitės šiuomi adresu.

111 Metropolitan ave., Br-lyn, N. Y.
(12)

Reikalingas Lietuvis in Aptieką turintis Diplomą, arba kiek nors praktikos Lietuvoje ar Amerike, atsišaukk.

John Karuzas Pharmacy.
125 E. Main st., Amsterdam, N. Y.
(11)

PAJIEŠKAU DARBO!

Pajieškau darbo bučernėj, esu geras darbininkas, turiu gerą praktiką, turiu gerus paliūdijimus nuo seniaus, kur dirbau, dirbu visą bučernės darbą. Kam reikia atsišaukite:

Ant. Wilkas,
Tel. 6569 Main, 57 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
(9)

KELIAUJANTI AGENTAI.

Mūsų keliaujanti agentai:
J. DIGRYS,
K. WILKEVIČIUS,
P. PILĖNAS

Lankosi po Pennsylvaniją valstiją; galite pas juos užsisakyti „Vien. Liet.'' ir senieji skaitytojai atnaujinti prenumeratą ir pasiklausti visokių informacijų apie mūsų biznį.

J. J. Paukštis Co.

Po Mass. ir Conn. vastijas lankosi mūsų agentas JONAS KERDIEJUS. Užrašo „Vienybę Lietuvninkų'' ir platina mūsų kningas; galite užsisakyti.

J. J. Paukštis Co.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda saliunas, geroj vietoj, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo—ėjimas į kitą biznį. Kreipkitės sekančius adresu:

Mikolas Eidukinas,
117 Greenpoint ave., Blissville, L.I.N.Y.
(9)

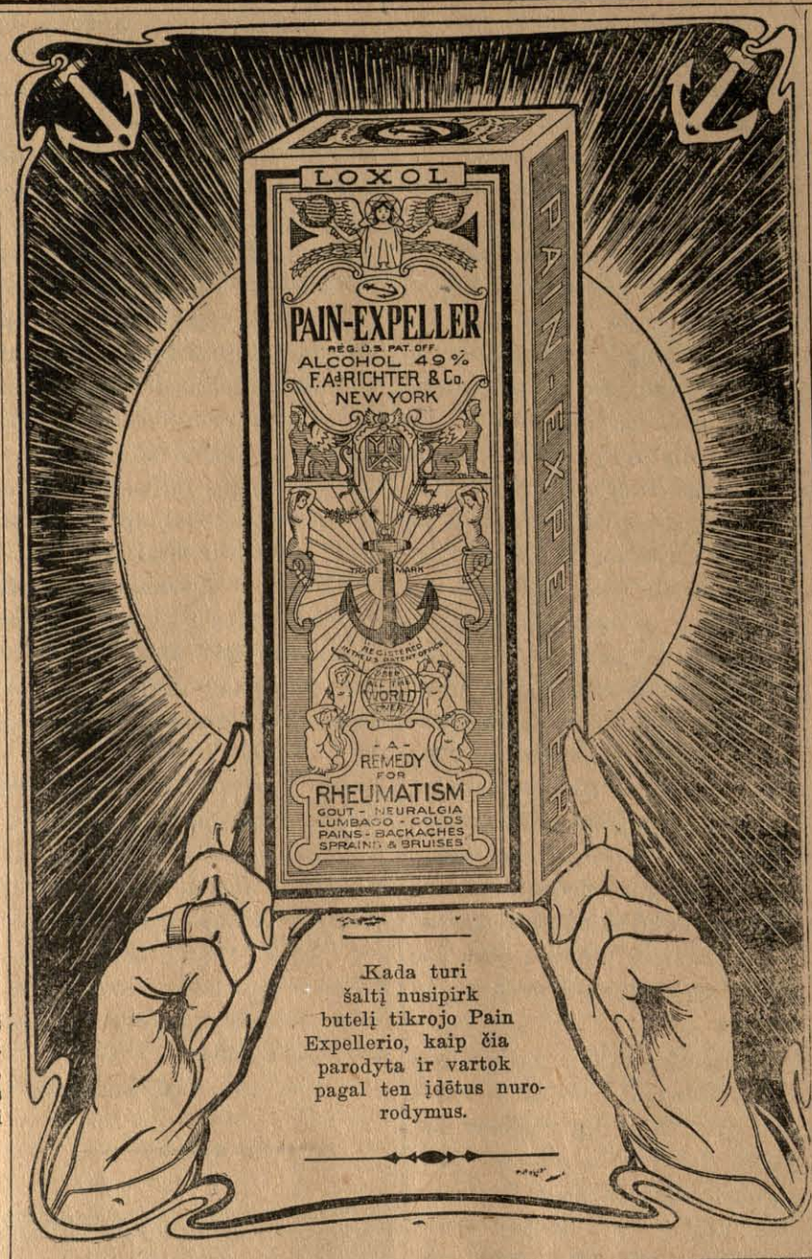

Kada turi šaltį nusipirk butelį tikrojo Pain Expellerio, kaip čia parodyta ir vartok pagal ten įdėtus nurorodymus.

Liudas Gira.

Žalioji Pievelė.

Eilių rinkinys.

Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ

kambaryje ir tyrame ore.

Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.

Jaunuomenei dovanėlė.

Sutaisė **Matas Grigonis.**

Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:

J. J. PAUKŠTIS, & CO.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

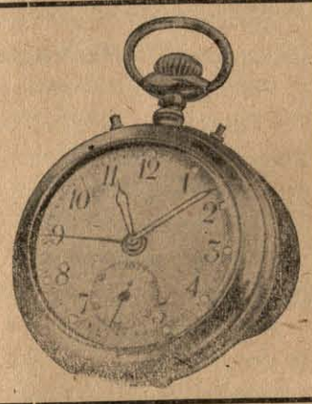

Laikrodėlis elektrikinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai drestyti, vertės 15 dolerių ir retežėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir retežėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlį ir retežėlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

McCADDIN HALL

So. 2nd and Berry street Brooklyn N. Y.

Nedelios vakare Kovo [March] 9. 1913. 8 val.

Vokališkai Muzikališką KONCERTA

Duoda Prof. A. SALMAGGI artistas Bostono ir Phila. Operos Co

Dainuoja:
L. B. MARELLI, sopranas
T. F. SCHARETTI, tenoras
J. J. GIEGŽNAS, tenoras (pirmą kartą dainuoja)
P. G. DeMAZZONE, baritonas
A. V. KURTI, pianistas.

Maestro A. Salmaggi Simfonijos orchestra vadovauja ir solo dainuoja!

Tikietai: 50 c., 75 c., $1.oo. Box $2oo.
Tikietų kasa atidaryta nuo 1 val. po pietų.

Tikietai gaunami pas:
J. Treigį 500 Metropolit. Av., „Vien. L." Red.
120 Grand str. ir pas V. Daunorą 229 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!
Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	.90
Slaptinga žmogaus didybė	.30
Mirtis ir kas toliaus	.25
Gimdymo slėpiniai	.40
Žmonijos kelias	.20
Visatos saranga	.20
Likimo kilmė	.40
Apšvietimas	.30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	.25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija)	.20
Jonuks mergų bijąs (dviejų veiksmų komedija)	.20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas)	.20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas)	.45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI!

Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intaisyta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstaigose eina gerai. Žinoma, męs prilaikom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipo tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visokių tavorų, kokių reikalingi del šeimynų. Pilna krautuvė visokių tavorų. Norim greitu laiku parduoti, todel, kad žadam važiuoti į Lietuvą. Norintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekančiu adresu:

Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn.
(13)

„BROOKLYNO ir NEW YORKO aplinkinėj lietuvių" kostumierskas kriaučius

Petras Shertwites,

Siuvam drapanas ant orderio del vyrų, moterų ir merginų. Pavasarinis sezonas jau prasidėjo, ant ko turim atsakančias materijas su naujausiom madom. Bandyk sykį, o busi kostumeris ant visados.

TĖMYKITE MUSŲ ADRESĄ!
370 BEDFORD Av., Brooklyn N.Y.
tarpe So. 4-tos ir 5-tos gatvių.
Pagal Lietuvių Ukėsų Klubo Ruimus.
Su pagarba **Petras Shertwites.**

Tarptautiškoji Akušerių

MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.” skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsi te daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet.” Adm.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.oo.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip lankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NEBO Korkiniais galais CIGARETAI

Maišyto Turkiško Tabako Cigaretai

10 už 5c

Parduoda Visi Perkupčiai

Geriausi Visame Pasaulije

P. LORILLARD CO. 1760 ESTABLISHED

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA M. CITIZENS CLUB

372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DOVANA! DOVANA!

sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras”

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išradimu ir geriausio budu gydymo ir įvairių paslaptybių teip žingeidžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos; ko kitose knygose negalite rasti, kas yra patilpę rankvedyj "DAKTARAS".

ŠITA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų paslaptybes ir jų ligas. Apie moteris teipat nemažai kalba.

TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išrodo, kaip išsigydyti ir kaip ant toliau apsisergėti. LABAI AKYVA!

ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir kada geriausiai apsivesti ir VYRAMS ir MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽINOSI kaip šitą knygą perskaitysi, kas neatbutinai naudinga, kaip seniems teip ir jauniems-ženotiems ir nevedusiems vyrams ir merginoms.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingeidus, o nemokantiems skaityti tai mokantis kuris dar neturi šios knygos su didele akvata perskaitys tiems garsiai kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas kaip išsigydit ir t.t., teipat sėklos nubėgimus nuo saužagystės ir t.t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti "DAKTARAS".

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelahios M. Klinikas, dėlei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphios Med. Clinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, bet su tikroms geroms liekarstoms. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nesveikumus.

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

AR GALI ATSAKYTI ANT ŠITŲ KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuviu?

Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?

Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją.

Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?

Ar manai kada nors sirgti ar mirti?

Ar esi vedęs?

Ar tavo moteris ir vaikučiai priklauso prie kokios-nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikelių, jeigu mįsliji sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o tavo laimė nepražus, SLA. moka ligoj pašalpą r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvuojančios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJI LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Telephone 2880-M Stagg.

M. P. Gennes

pardavėjas siuvamų mašinų.

(Singer Seving Machine Co.).

594-96 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių grainami, indainuoti ir ingrainti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Liniimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redagnojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.

Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

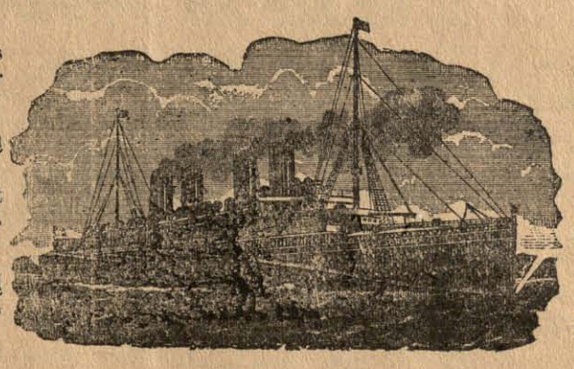

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU”

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų” Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna par visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausis keliai į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,

Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

ATIDARYTA

Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys

Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

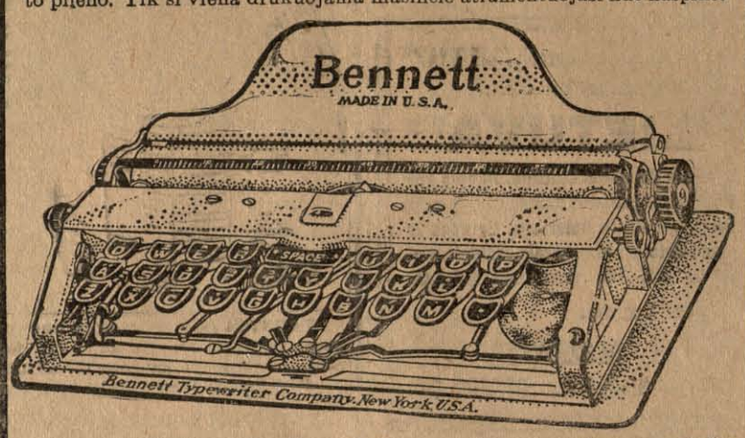

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Iszgydytas iš 10 metinės Rupturos.

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsako atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliuje, š. m., kada atsišaukiau pas Daktarą O'Malley į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėt.

O dabar nežinau kaip išreikšt save dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešiojų jokį diržą, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavoju Dievui, o po tam Dr. O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (išsiveržimo) be skausmo ir periškados per mano Kemišką-Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozeliais aprašant mano budą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai duosiu ant išmokesčio. Prekė užganėdinanti.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c, o apturėsi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką,

Dr. Alex. O'Malley

158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Žmijecznikas yra tikrasis

Žmijecznikas yra tikrai Gydolewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES

ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,

Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,

317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 1102 W'msburgh

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą		11 dienų į Liepojų		Išplaukimas iš New Yorko.	
III klasa	$33	III klasa	$35	Russia Feb. 8th	Kursk Feb. 22nd
II „	45	II „	50		
I „	60	I „	70		

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(kampas Wythe ave.)

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA

3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

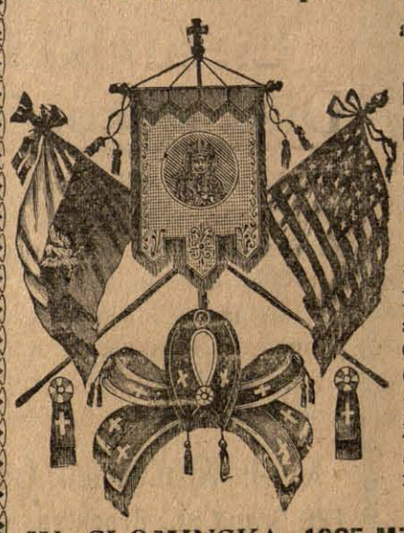

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

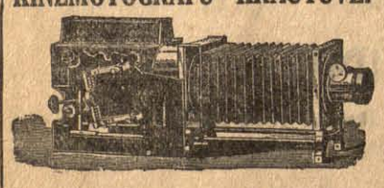

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange

A. T. Raćiunas Mgr.

630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 3536 W. Bedford.

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų, 50 pusl Prekė **$2.50.** Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė **$2.50.**

Užsakant abi sykiu, prekė $5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų,— reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.